

Caseta redacțională

echipa redacțională:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR
arh. Ioana Alexe - tehnoredactare
Ana Flutur - secretariat
Răzvan Hatea - fotografii
Claudia Ștefănescu - corectură

coordonator:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR

www.uniuneearhitecilor.ro/BIUAR
ISSN 1582-2117

arh. Marina Macarie - sigla BIUAR

Se distribuie gratuit.

Contact

Centrul de Cultură Arhitecturală /
Secretariat /
Revista Arhitectura / Biblioteca
str. Jean Louis Calderon, nr. 48,
București, sectorul 2, cod 020038

Secretariat: tel. 021.315.60.73,
0737.01.77.85,
uar_contact@yahoo.com,
secretariat@uniuneearhitecilor.ro

Revista Arhitectura: tel. 076.819.81.78,
076.819.81.79,
office@arhitectura-1906.ro

Biblioteca (program cu publicul):
L-V - 10:00-16:00, tel. 021.310.91.94,
biblioteca@uniuneearhitecilor.ro



1-2/2021

Din cuprins:

ANIVERSARE

2 1891-2021. De la Societatea Arhitecților Români la
Uniunea Arhitecților din România | Alexandru PANAITESCU
11 La 130 de ani, cu speranță! | Alexandru M. SANDU

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

12 Noul Bauhaus

ACTUALITATEA NAȚIONALĂ

14 Bienale de criză | Ileana TUREANU
22 Solar Decathlon Europe 2023. București, gazda Olimpiadei Caselor Solare

PREZENȚE INTERNAȚIONALE

24 A 17-a ediție a Bienalei de Arhitectură de la Veneția, Un viitor împreună.
Invitație la reflecție | Loredana STASISIN
32 Premiile europene pentru patrimoniul european | Sorina NEACȘU
38 Remember DAN HANGANU. Un parc din Montréal va purta numele
arhitectului român Dan Hanganu
40 Vladimir PĂUN VRAPCIU. Premiul la Osten Biennale of Drawing 2020 de la
Skopje
42 Iulia STĂTICĂ este finalistă în competiția
pentru Premiul Wheelwright | Alexandra FLOREA

CONCURS

44 Concursul pentru Muzeul Național de Istorie a Evreilor
și al Holocaustului | Lorin NICULAE

EXPOZIȚII

48 Cotroceni. Inima medicinei românești | Cassandra ROȘU

EVENIMENTE CALDERON

50 „DOAR UN TABLOU”. Expoziție de pictură Lucian George PĂIȘ | Adina
RENTEA

SUSTENABILITATE

52 Dilema în dezvoltarea durabilă:
Cum să trăim durabil într-un spațiu durabil? | Nicolae ȚĂRĂLUNGĂ

SUCURSALE UAR

56 Sucursala Suceava - Botoșani. Alianța Franceză | Adrian SEMENIUC
58 „Uzina de Apă” din Suceava. Zilele Elevului Arhitect, ediția a III-a | Ion
ANDRIU

ARHIVE

62 Arhitect Jean KRAKAUER (1910-2002) | Iuliana MIRCEA
66 Alexandru DAVIDESCU și Ion A. DAVIDESCU | Gabriela PETRESCU
74 Arhitect Octav DOICESCU (8 ianuarie 1902 - 10 mai 1981) | Rodica
PANAITESCU

DONAȚII

82 Donația Mariana CELAC (1936-2018) | Rodica PANAITESCU, Olimpia
SULTANA

ARHITECTURĂ ONLINE

86 Maratonul de arhitectură al lui Dan COMA

MARATONUL ARGONAUȚILOR

88 I run this body | Ioana ALEXE

BIBLIOTECĂ

90 Mircea PAȘCA - Case și căsuțe din Oradea mare.
Un pomelnic neisprăvit | Olimpia SULTANA
96 Anastase SIMU și muzeul său | Aurel IONESCU

IN MEMORIAM

100 CRISTINA ȚURLEA
105 ILEANA SOLON (1935-2021)
106 CONSTANTIN (GIGI) RUSU (02.05.1953 - 16.03.2021)
107 MIHAI MAICOVȘCHI
108 DAN (KUKI) ȘTEFAN VLADIMIR GEORGESCU (01.03.1951 - 13.01.2021)

ACTIVITATEA UAR

110 Colegiu Director | Mirela MERCURIANU
111 Senat | Mirela MERCURIANU



CUM VOM TRĂI ÎMPREUNĂ?

Caseta redacțională

echipa redacțională:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR
arh. Ioana Alexe - tehnoredactare
Ana Flutur - secretariat
Răzvan Hatea - fotografii
Claudia Ștefănescu - corectură

coordonator:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR

www.uniuneearhitectilor.ro/BIUAR
ISSN 1582-2117

arh. Marina Macarie - sigla BIUAR

Se distribuie gratuit.

Contact

Centrul de Cultură Arhitecturală /
Secretariat /
Revista Arhitectura / Biblioteca
str. Jean Louis Calderon, nr. 48,
București, sectorul 2, cod 020038

Secretariat: tel. 021.315.60.73,
0737.01.77.85,
uar_contact@yahoo.com,
secretariat@uniuneearhitectilor.ro

Revista Arhitectura: tel. 076.819.81.78,
076.819.81.79,
office@arhitectura-1906.ro

Biblioteca (program cu publicul):
L-V - 10:00-16:00, tel. 021.310.91.94,
biblioteca@uniuneearhitectilor.ro

SUMAR

ANIVERSARE

- 2 1891-2021. De la Societatea Arhitecților Români la Uniunea Arhitecților din România | Alexandru PANAITESCU
- 11 La 130 de ani, cu speranță! | Alexandru M. SANDU

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

- 12 Noul Bauhaus

ACTUALITATEA NAȚIONALĂ

- 14 Bienale de criză | Ileana TUREANU
- 22 Solar Decathlon Europe 2023. București, gazda Olimpiadei Caselor Solare

PREZENTE INTERNAȚIONALE

- 24 A 17-a ediție a Bienelei de Arhitectură de la Veneția, Un viitor împreună. Invitație la reflecție | Loredana STASISIN
- 32 Premiile europene pentru patrimoniu. Ambasadorii frumuseții patrimoniului european | Sorina NEACȘU
- 38 Remember DAN HANGANU. Un parc din Montréal va purta numele arhitectului român Dan Hanganu
- 40 Vladimir PĂUŢĂ VRAPCIU. Premiu la Osten Biennale of Drawing 2020 de la Skopje
- 42 Iulia STĂTICĂ este finalistă în competiția pentru Premiul Wheelwright | Alexandra FLOREA

CONCURS

- 44 Concursul pentru Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului | Lorin NICULAE

EXPOZIȚII

- 48 Cotroceni. Inima medicinei românești | Casandra ROȘU

EVENIMENTE CALDERON

- 50 „DOAR UN TABLOU”. Expoziție de pictură Lucian George PĂIȘ | Adina RENTEA

SUSTENABILITATE

- 52 Dilema în dezvoltarea durabilă: Cum să trăim durabil într-un spațiu durabil? | Nicolae ȚĂRĂLUNGĂ

SUCURSALE UAR

- 56 Sucursala Suceava - Botoșani. Alianța Franceză | Adrian SEMENIUC
- 58 „Uzina de Apă” din Suceava. Zilele Elevului Arhitect, ediția a III-a | Ion ANDRIU

ARHIVE

- 62 Arhitect Jean KRAKAUER (1910-2002) | Iuliana MIRCEA
- 66 Alexandru DAVIDESCU și Ion A. DAVIDESCU | Gabriela PETRESCU
- 74 Arhitect Octav DOICESCU (8 ianuarie 1902 - 10 mai 1981) | Rodica PANAITESCU

DONAȚII

- 82 Donația Mariana CELAC (1936-2018) | Rodica PANAITESCU, Olimpia SULTANA

ARHITECTURĂ ONLINE

- 86 Maratonul de arhitectură al lui Dan COMA

MARATONUL ARGONAUȚILOR

- 88 I run this body | Ioana ALEXE

BIBLIOTECĂ

- 90 Mircea PAȘCA - Case și căsuțe din Oradea mare. Un pomelnic neisprăvit | Olimpia SULTANA
- 96 Anastase SIMU și muzeul său | Aurel IONESCU

IN MEMORIAM

- 100 CRISTINA ȚURLEA
- 105 ILEANA SOLON (1935-2021)
- 106 CONSTANTIN (GIGI) RUSU (02.05.1953 - 16.03.2021)
- 107 MIHAI MAICOVSCHI
- 108 DAN (KUKI) ȘTEFAN VLADIMIR GEORGESCU (01.03.1951 - 13.01.2021)

ACTIVITATEA UAR

- 110 Colegiu Director | Mirela MERCURIANU
- 111 Senat | Mirela MERCURIANU

1821-2021

DE LA SOCIETATEA ARHITECȚILOR ROMÂNI LA UNIUNEA ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA



Reuniunea festivă din 26 februarie 1911 ținută la aniversarea a două decenii de la înființarea SAR

Text: Alexandru PANAITESCU



Ca de fiecare dată, în luna februarie, Uniunea Arhitecților a celebrat momentul său constitutiv, care a avut loc la 26 februarie 1891, când a fost lansată inițiativa constituirii noii asociații profesionale a arhitecților, SOCIETATEA ARHITECȚILOR ROMÂNI - SAR¹, care față de alte tentative și-a dovedit longevitatea și trăinicia și, mai ales, marea utilitate, existând până astăzi, cu toate frământările, transformările și greutatea prin care a trecut.

Coagularea profesiei de arhitect într-o „Societate” a fost favorizată de evoluția României din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, care a adus în avansca viziunii publice activitățile universitare, personalitățile și îndeletnicirile intelectuale. De asemenea, în acest cadru benefic, prin efortul lui Ion Mincu și al discipolilor săi, se definise în acel timp și arhitectura de expresie națională, așa-numitul „stil neoromânesc”. Principalele obiective ale SAR stabilite de la înființare au fost, în primul rând, recunoașterea ca persoană morală (juridică), care se va obține în 7 martie 1903, dar mai ales crearea unei Școlii de Arhitectură, asigurarea unui local al Societății. Un obiectiv prioritar a fost însă adoptarea unei legislații specifice profesiei de arhitect, inclusiv pentru atribuirea lucrărilor publice numai prin concurs.

Pentru cei 130 de ani de existență a SAR - UAR reamintim succint câteva momente apreciate ca semnificative.

- În urma inițiativei din aprilie 1891 a început activitatea Școlii de Arhitectură, care în primii cinci ani a funcționat ca instituție particulară aparținând de SAR, devenită din 1897



secție la Școala de Béle-Arte, cu denumirea de „Școala Națională de Arhitectură”, apoi, din 1904, transformată în instituție de învățământ superior independentă, sub denumirea de „Școala Superioară de Arhitectură”.

- Arh. George Sterian a fondat în 1906 revista *Arhitectura*, publicație a SAR, care cu câteva mici întreruperi apare până astăzi, fiind printre cele mai longevive publicații culturale.
- În 1916 are loc Primul Congres general al arhitecților din România, prilej de a sărbători un sfert de veac al existenței SAR, care avea 126 de membri, dintre care 116 în București. A urmat în 1919 prima reuniune a tuturor arhitecților din România Mare. Al doilea Congres general al SAR, din 1924, a dezbătut proiectul „legii exercitării profesiei de arhitect”, iar după patru ani, la al treilea Congres, cu participarea a 157 de arhitecți, s-au reluat probleme legate de „îngrădirea titlului de arhitect” și necesitatea legii exercitării profesiei de arhitect, respectiv de înființare a corpului arhitecților, stabilire a unei grile de onorarii, reglementarea concursurilor publice, dar și probleme ale sistematizării orașelor și locuințelor ș.a.

- În 26 februarie 1930 a fost inaugurat sediul Societății Arhitecților Români într-un apartament din Str. Episcopiei 2, cumpărat cu fonduri obținute din beneficiile participării la societatea „Construcția Modernă”, înființată în acest scop și din colecte printre membrii societății.

- Legea pentru înființarea și organizarea Corpului Arhitecților din România - CAR a fost adoptată în 1932, iar la 1 decembrie 1932 a avut loc ședința de constituire a Corpului Arhitecților din România (din 1938, Colegiul Arhitecților). În 1934 - CAR cuprindea 428 arhitecți diplomați.

- În 1941 revista *Arhitectura* publică un amplu număr jubiliar dedicat semicentenarului SAR și arhitecturii din teritoriile pierdute de România în 1940, iar în 1944 a apărut ultimul număr al revistei *Arhitectura* ca publicație a SAR.

- Transformările politice din societatea românească din a doua jumătate a anilor 1940 afectează și SAR care, în 1947, este înglobată în Asociația Generală a Inginerilor din România - AGIR, care la rândul ei este transformată, din iulie 1949, în Asociația Științifică a Tehnicienilor - AST, iar din 1951, în Asociația Științifică a Inginerilor



Sediile SAR, în corpul vechi al Școlii de Arhitectură (stânga sus);
în imobilul din Str. Episcopiei 2, 1930-1948 (dreapta) și un
grup de arhitecți la inaugurarea acestuia din 26 februarie 1930
(stânga jos)



și Tehnicienilor din RPR - ASIT, arhitecții fiind încadrați în Secțiunea Arhitectură.

- În baza articolului VII din Hotărârea CC al PMR și a Consiliului de Miniștri din 13 noiembrie 1952 (HCM nr. 2447/1952) a fost organizată UNIUNEA ARHITECȚILOR din RPR și-și începe apariția revista *Arhitectura RPR* ca publicație a UA. Pe 20-21 decembrie 1952 are loc Conferința de constituire a UA din RPR, iar între 1952-1965 președinte a fost arh. Duiliu Marcu (între 1965-1966 președinte de onoare). UA, Casa Arhitectului și redacția revistei *Arhitectura RPR* primesc, în iarna anului 1953, ca sediu fostul imobil al Jockey Club din Strada Episcopiei 9.

Până în decembrie 1989, UA a fost singura organizație profesională în care puteau activa arhitecții fără ca apartenența la aceasta să condiționeze dreptul de practică. UA a căutat să mențină statutul de creator al arhitectului, atunci când acesta devenise un salariat înregimentat în instituțiile de stat. Încă de la înființare, UA s-a ocupat permanent de inițierea și organizarea de concursuri publice de arhitectură, iar de la sfârșitul anilor 1950 s-au acordat regulat premii anuale ale UA pentru lucrările valoroase, prezentate într-o expoziție cu realizările de arhitectură românească ale momentului. O constantă a activităților UA, mai ales în primul deceniu de activitate, au fost cele cu caracter social, facilitând acordarea de pensii de merit, ajutoare sociale, accesul la asistență medicală etc. Până în 1989 UA s-a preocupat, în limita posibilităților, de inițierea unor deplasări de documentare în special în țară, dar și-n străinătate, cât și de organizarea permanentă de

evenimente culturale, expoziții de arhitectură și artă plastică, dezbateri profesionale etc. De cele mai multe ori, evenimentele culturale ale UA reușeau să fie pentru arhitecți o pată de culoare în câmpul cenușiu al vieții cotidiene din perioada comunistă.

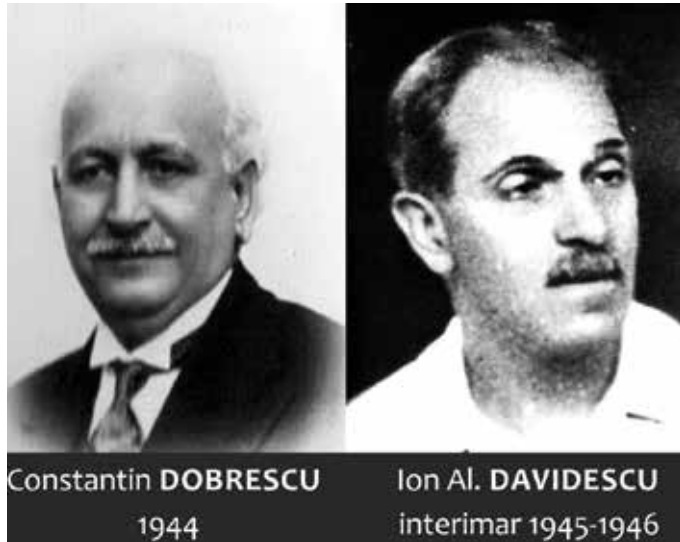
- UA a fost admisă oficial ca membră a UIA în cadrul reuniunii desfășurate la Haga între 8-17 iulie 1955.
- La a doua conferință a UA, din 24-26 mai 1965, arh. Pompiliu Macovei devine președinte. În acel an UA avea un număr de 1.238 membri, cuprinși în 10 filiale și 28 de cercuri. Între 4-5 martie 1971, la ultima conferință a UA din perioada comunistă, arh. Cezar Lăzărescu primește funcția de președinte, iar arh. Octav Doicescu este desemnat președinte de onoare.
- Prestigiul UA a fost afectat în 1976 când birourile sale, biblioteca, iar după 1977 și redacția revistei *Arhitectura* au fost nevoite să se mute în spații restrânse din clădirea IAİM, unde au funcționat până în 2002, când s-au mutat în unele spații impropii dintr-un imobil aflat în Calea Victoriei 126.
- Ca urmare a Revoluției din decembrie 1989, între 18-19 ianuarie 1990 s-a desfășurat o adunare ad-hoc a circa 800 de arhitecți din România având ca principal scop găsirea principalelor căi de transformare a organizației, în spiritul „*ruptură și continuitate*”, al unei societăți deschise și al recuperării după mai mult de patru decenii a tradițiilor Societății Arhitecților Români.

Ca urmare a acesteia, între 1-3 noiembrie 1990, a fost convocată Conferința Națională a Arhitecților, când se votează o nouă conducere a UAR, arh. Alexandru Beldiman având funcția de președinte, iar ca președinte de onoare a fost ales arh. Grigore Ionescu.

- În condițiile reafirmării caracterului liberal al profesiei de arhitect și dezintegrării monopolului de stat în domeniul proiectării de arhitectură, UAR își va aduce, în anii 1990, o contribuție esențială, în special prin pregătirea și promovarea unei serii de proiecte pentru legea profesiei de arhitect și statutul acesteia, concursurile de arhitectură, Timbrul de Arhitectură sau colaborând la elaborarea unor legi conexe profesiei, cum ar fi cea a autorizării lucrărilor de construcții, a calității în construcții, a urbanismului și amenajării teritoriului, a monumentelor istorice sau a dreptului de autor. Între 1990 și mai 1999, UAR se implică în inițierea și organizarea a 17 concursuri de arhitectură, memorabil fiind concursul internațional București 2000 din 1995-1996. Tot în aceeași perioadă UAR organizează și o serie de expoziții-eveniment.

La 26 februarie 1991, se reia tradiția Balului Arhitecților, care se va organiza în fiecare an, atât în București, cât și, din 2007, în teritoriu (Sibiu, Cluj, Brașov, Iași, Sinaia, Timișoara, Craiova, Baia-Mare). iar din 1994 UAR reia organizarea expozițiilor care prezintă actualitatea creației de arhitectură din România, sub formă de Bienale și se implică în reprezentarea României la Bienala Internațională de Arhitectură de la Veneția (din 1992).

- În 2001 este promulgată Legea 184/2001 pentru „Organizarea și exercitarea profesiei de arhitect” care prevede înființarea Ordinului Arhitecților din România - OAR, ca gestionar al dreptului de semnătură al arhitecților și acordă posibilitatea constituirii de birouri individuale de arhitectură.
- Conferința Națională a UAR din 2004 adoptă un nou statut al organizației și arh. Peter Derer este ales președinte. În același an se finalizează imobilul din str. Dem Dobrescu 5, în care se mută o parte din funcțiunile UAR.
- La Conferința Națională a UAR din 2008 este ales ca președinte arh. Ștefan Lungu, dar în



Constantin DOBRESCU
1944

Ion Al. DAVIDESCU
interimar 1945-1946

urma dispariției acestuia la 5 decembrie 2008 funcția este exercitată interimar de arh. Ștefan Ghenciulescu. În cadrul conferințe extraordinare din 10 octombrie 2009 este ales ca președinte arh. Peter Derer.

- UAR cumpără în 2010 imobilul din str. Jean Louis Calderon 48, declarat ulterior monument istoric, restaurat și transformat în Centrul de Cultură Arhitecturală al UAR, care începe să funcționeze din octombrie 2011.
- La Conferința Națională din 2012 este ales un nou senat, iar arh. Viorica Curea devine președintele UAR.
- În 2015, Uniunea Arhitecților din România este decorată cu Ordinul Meritul Cultural în grad de Ofițer, categoria I „Arhitectură”.
- Conferința Națională din 7 mai 2016, desfășurată în Aula Bibliotecii Centrale Universitare, alege ca președinte a UAR pe arh. Ileana Tureanu, alături de un senat format din 16 membri.

În perioada următoare se intensifică promovarea acțiunilor profesionale, cu componenta prioritară „recuperarea reperelor”, adică a memoriei unor personalități importante ale breslei, încurajarea studenților-arhitecți și promovarea tinerilor arhitecți merițiți ș.a. O atenție constantă s-a acordat publicării unor cărți de arhitectură, monografii dedicate câtorva arhitecți importanți (Ioana Grigorescu, Tiberiu Ricci, Aron Solari Grimberg, G. M. Cantacuzino, Gheorghe Simotta, Julius Doppelreiter). Seratele culturale din str. J. L. Calderon 48 reunesc un public numeros și divers, devenind o permanență foarte apreciată. Din a doua jumătate a anului 2016 acestea au avut o frecvență săptămânală sau chiar și de două-trei ori pe săptămână.

□ În 2018, sub președenția de onoare a acad. prof. dr. arh. Romeo Belea, UAR a organizat cea de a XIII-a ediție a Bienalei Naționale de Arhitectură, cu o abordare extrem de cuprinzătoare, dar și foarte curajoasă, care prin extinderea sa teritorială a reflectat și mai mult caracterul său național. BNA s-a desfășurat la București și în alte șase orașe care au găzduit diferite secțiuni, devenind astfel cea mai amplă dintre Bienalele organizate până la acea dată.

□ În 2019, UAR și-a concentrat eforturile pentru a face cunoscute în străinătate valorile arhitecturii românești prin organizarea (în colaborare cu ICR) unei serii de expoziții și anume: participarea la expoziția „Arhitectura independenței în Europa Centrală” organizată de Centrul Internațional pentru Cultură - ICC din Cracovia; la Londra - expoziția ilustrând contribuția a „19 doamne în dezvoltarea arhitecturii din România” în ultima sută de ani (tema a fost ilustrată atât cu personalități consacrate din perioada interbelică, începând cu Regina Maria, cât și cu tinere arhitecte care s-au afirmat în ultima vreme); în august 2019 la Cracovia a avut loc o amplă expoziție dedicată creațiilor de arhitectură și grafică ale arhitectei Ioana Grigorescu; la Galeria Casei Arhitecților din Tel-Aviv a fost prezentată expoziția „7 pionieri evrei ai arhitecturii moderne din România” (la începutul anului 2020 expoziția a fost redeschisă și la sediul ICR din Tel-Aviv). La Viena s-a desfășurat expoziția dedicată arhitectului de origine austriacă Julius Doppelreiter (1878-1954) care, mai ales în Gorj, a practicat cu succes în stilul arhitecturii neoromânești.

□ În anul 2020 activitatea UAR a fost restricționată ca efect al pandemiei, din luna martie trebuind să fie suspendate evenimentele cu public (expoziții, simpozioane, lansări de cărți, inclusiv ediția din 2020 a BNA). Totuși s-au depus eforturi pentru continuarea on-line în primul rând a editării revistei *Arhitectura* și a *BIUAR*, în paralel cu desfășurări fără sincope ale activităților curente.

□ La 31 decembrie 2019, UAR număra 2.578 de membri, dintre care în provincie erau 1.125, iar 151 aveau domiciliul în străinătate.

...

În condițiile limitate de măsurile de protecție antipandemie, aniversarea a 130 de ani de la înființarea SAR s-a făcut totuși pe 26 februarie 2021 printr-o sesiune specială a Senatului UAR desfășurată on-line, când am prezentat un material mai cuprinzător, bogat ilustrat, dedicat evenimentului și care ulterior a fost postat și pe site-ul UAR la secțiunea „istoric” unde poate fi consultat.

Sursa ilustrațiilor: Arhiva UAR, revista *Arhitectura* 1/1941

Credite foto: Rodica și Alexandru Panaitescu



Sedii ale UAR, în Str. Episcopiei 9, între 1953-1976 (stânga); între 1976-2002 în câteva camere de la etajul 1 ale IAIM (dreapta)



Ascanio DAMIAN
președinte interimar
mart.-oct. 1990



Grigore IONESCU
președinte de onoare
1990-1992



Alexandru BELDIMAN
1990-1999



Șerban STURDZA
1999-2002



Sedii ale UAR după 2002, în spații de la parterul și etajul 1 al imobilului din Calea Victoriei 126, până în 2016 (stânga); în Str. Dem. Dobrescu 5, din 2004 (dreapta)



Sedii ale UAR în țară, Uzina de Apă din Suceava (stânga), Casa cu blazoane din Chiojdu, jud. Buzău (mijloc), Casa Arhitecților din Sinaia (dreapta sus), Centrul de Cultură Arhitecturală al UAR de la Sibiu (dreapta jos)

Notă (facultativă funcție de spațiu)

1 - Actul de înființare adoptat de cei 24 de membri fondatori stipula:

„Subsemnații arhitecți întruniți în seara de 26 Februarie 1891 am luat în discuție chestiunea înființării unei societăți de arhitecți români, și după ce s-a discutat, pe de o parte, rolul ce ar putea să-l aibe o atare societate, punând întrucâtva la adăpost interesele ce decurg zilnic din lucrările ce iau din ce în ce mai întinsă propășire, iar pe de alta, de a da impulsivitate, de a da viață corpului nostru de arhitecți, ce astăzi se găsește risipit, s-a hotărât înființarea unei societăți de arhitecți.

Toate specialitățile, medici, ingineri, адвоаți, silvicitori etc. au societățile, au cercurile lor, care progresează pe fiecare zi și văd cu mulțumire crescându-le numărul membrilor. Arhitecții s-au aflat întotdeauna izolați, deși în diferite rânduri au încercat să se grupeze; cu toate acestea, împrejurări neprevăzute au pus piedică dorințelor

lor mult exprimate.

Astăzi însă arhitecții sunt într-un cerc mai întins, numărul lor s-a mărit și încep să simtă și mai mult trebuința de asociere.

Dintr-o asemenea societate, ca aceea ce constituim, nu se poate trage decât foloase, ce fiecare din noi vom putea pricepe, în scurt timp.

Presentele proces-verbal ia act de întrunirea făcută în seara de 26 februarie 1891, hotărăște înființarea Societății Arhitecților Români, și din adâncul inimei lor, subscrișii - ei cei dintâiu - îi urează bun succes și trai lung.

Alex. Orăscu, C. Beniș, M. Capuțineanu, G. Duca, Alex. Săvulescu, I. Socolescu, D. Maimarolu, G. Mandrea, I. Mincu, Gr. Cerchez, St. Ciocârlan, N. Cerchez, T. Socolescu, Gr. Călinescu, N. Stravolca, F. Montaneanu, F. Xenopol, N. Gabrielescu, G. Sterian, I. Constantinescu, P. Petricu, R. Nedelescu, F. Thyri, C. Stravolca.”



Centrul de Cultură Arhitecturală al UAR din str. J.L. Calderon 48, în funcție din 2011



Medalii emise în 1991 de către UAR cu ocazia centenarului SAR



Ordinul Meritul Cultural primit de UAR în 2015



A XIII-a Bienală Națională de Arhitectură, oct.-nov. 2018

Text: Alexandru M. SANDU



Afise ale unor seri culturale din Calderon 48, 2016-2019

LA 130 DE ANI, CU SPERANȚĂ!



Indiferent de referința ei (o existență fizică sau spirituală, comunitară sau individuală, științifică sau tehnică), o aniversare este întotdeauna o expresie a durabilității unei idei. Societatea, astăzi Uniunea Arhitecților, este o astfel de idee, implicând în timp fapte și efecte pozitive pentru profesie, pentru oamenii ei și pentru ansamblul comunității naționale, fiind o expresie non-restrictivă, obștească în adevăratul sens al cuvântului, a ceea ce înseamnă cultură a spațiului organizat.

Astăzi, Uniunea Arhitecților și-a însușit acele misiuni în căutarea cărora era trimisă, cu mai bine de 20 de ani în urmă, atunci când reglementarea necesară, de nevoie, a profesiei părea să-i impună un sfârșit. Sunt însă misiuni care izvorăsc din acea idee generoasă a inițierii unei manifestări de obște profesională, dedicată simțirii spațiului și gândirii, de voie, în respectul pentru trecut a unui viitor; acea idee, născută în urmă cu 130 de ani și care, astăzi, într-o societate dezbinată bipolar, constituie, pentru noi, o fărâma de speranță fără de care nimic bun nu se poate înfăptui.



NOUL BAUHAUS



La 100+2 ani de la înființarea sa, Mișcarea Bauhaus rămâne cel mai influent și inspirațional curent artistic al epocii moderne. Fenomenul care a marcat arhitectura, artele plastice, designul și fotografia a fost recunoscut, în anul 2020, ca etalon al arhitecturii Uniunii Europene. Proiectul european se inspiră din echilibrul spiritului Bauhaus, într-o perioadă frământată, agitată, plină de contradicții și neînțelegeri, măcinată de conflicte sociale, economice, financiare, rasiale.

În pofida scurtei sale existențe, de numai 14 ani marcați de provocări, schimbări și redefiniri, mișcarea artistică și de gândire generată de arhitectul Walter Gropius a avut o influență maximă în timp și a devenit un model de stăpânire a contradicțiilor.

Stilul Bauhaus rămâne traducerea, în geopolitică, a echilibrului dintre natură și arhitectură, mediu construit și natural, individ și comunitate, tehnologie și meșteșug, industrie și artă, unicat versus serie, anonim versus individualizare. Stilul Bauhaus a încercat o alternativă la producția industrială, a dorit ca totul să fie modern și funcțional, ieftin și funcțional, să reunească arta cu meșteșugul, să oblige la colaborarea dintre artă și industrie.

Principiul promovat de Bauhaus „form follows function” ar putea deveni, astăzi, „Uniunea Europeană urmează arhitectura”.

Noul Bauhaus european

Noul Bauhaus european este o inițiativă creativă, care face să dispară granițele dintre știință și tehnologie, artă, cultură și incluziune socială, pentru ca designul să poată să găsească soluții la problemele de zi cu zi. Artiștii, inginerii, oamenii de știință, antreprenorii, arhitecții, studenții și toți cei interesați pot împărtăși exemple de realizări inspiratoare pentru noul Bauhaus european, idei cu privire la modul în care ar trebui să arate și modul în care ar trebui să evolueze acesta, precum și preocupările lor și provocările cu care se confruntă. Este începutul unui proces inovator de co-proiectare europeană, desfășurat în 3 etape.



Friday, 21 May 2021 at 13h CET –

‘Landscape Architecture co-designs the EU Green Deal’



S-a lansat faza de proiectare a inițiativei Noul Bauhaus european, a anunțat președintele **Von der Leyen** în discursul său privind starea Uniunii Europene.

Noul Bauhaus european este un proiect economic, cultural și de mediu, menit să îmbine designul, sustenabilitatea, accesibilitatea, caracterul abordabil și investițiile pentru a contribui la realizarea *Pactului verde european*.

Valorile fundamentale ale noului Bauhaus european sunt sustenabilitatea, estetica și incluziunea.

Scopul fazei de proiectare este de a defini conceptul prin explorarea ideilor, identificarea celor mai urgente nevoi și provocări și de a crea conexiuni între părțile interesate. Comisia a lansat prima ediție a premiului noului Bauhaus european.

Această fază va conduce la lansarea, în toamna acestui an, a unor propuneri vizând concretizarea ideilor noului Bauhaus european în cel puțin cinci locuri din statele membre ale UE, prin utilizarea fondurilor UE la nivel național și regional.

Ursula von der Leyen a declarat: „Noul Bauhaus european este un proiect dător de speranță pentru explorarea modului în care putem să trăim mai bine împreună după pandemie. Este vorba despre a combina sustenabilitatea cu stilul, pentru a aduce *Pactul verde european* mai aproape de mintea și de casele oamenilor. Avem nevoie de toate mințile creative: fie că e vorba de proiectanți, artiști, oameni de știință, arhitecți sau cetățeni, pentru ca noul Bauhaus european să fie un succes”.

Mariya Gabriel (comisarul pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret) a declarat: „Odată cu noul Bauhaus european, ambiția noastră este de a dezvolta un cadru inovator pentru a sprijini, a facilita

și a accelera transformarea ecologică prin îmbinarea sustenabilității cu estetica. Constituind o punte între lumea artei și culturii, pe de o parte, și lumea științei și tehnologiei, de cealaltă parte, vom garanta implicarea societății în ansamblul ei: artiștii noștri, studenții noștri, arhitecții noștri, inginerii noștri, mediul nostru academic, inovatorii noștri. Aceasta va declanșa o schimbare sistemică”.

Comisarul pentru coeziune și reforme, **Elisa Ferreira**, a declarat: „Noul Bauhaus european se referă la modul în care trăim împreună, la valorile noastre, la spațiile noastre comune de muncă și de recreere, la experiențele noastre colective și private. El este un proiect pentru toate regiunile și teritoriile din Europa. La promovarea soluțiilor accesibile, acesta ar trebui să contribuie la coeziunea socială și la soluționarea problemelor legate de locuințe. Dacă dorim să aducem o schimbare reală în jurul nostru - pentru o viață mai frumoasă și mai sustenabilă, trebuie să ne gândim la modul în care noul Bauhaus european poate face legătura între generarea de idei noi și punerea lor în aplicare în locuri fizice. Prin urmare, analizăm la nivelul întregii Comisii modul în care ar putea fi mobilizate instrumentele noastre pentru a lansa un prim set de acțiuni concrete ale noului Bauhaus european”.

În următoarea etapă - faza de „punere în aplicare” - vor fi instituite cinci proiecte-pilot pentru a co-proiecta soluții noi, sustenabile și favorabile incluziunii. Obiectivul celei de-a treia faze - „de diseminare” - este de a răspândi ideile și conceptele care definesc noul Bauhaus european prin intermediul unor noi proiecte, al creării de rețele și al schimbului de cunoștințe, atât în Europa, cât și în afara acesteia.



Ursula von der Leyen

BIENALE DE CRIZĂ

A fost un semestru desfășurat sub semnul provizoratului, al improvizăției, al necunoscutului, al speculației. În evoluția impredictibilă cu vaccin/fără vaccin, cu restricții/fără restricții. Și totuși...

Bienala de Arhitectură de la Veneția s-a inaugurat în condiții de austeritate, adică într-o Veneție în semi-obscuritate, fără coadă la Palatul Dogilor, animată numai de participanți și vizitatori cu destinație precisă, cu luminile stinse, cu măști (dar nu măștile Carnavalului!), cu interdicție de circulație după ora 22.00, cu vernisaje fără șampanie, fără tratații și cu un „scaun ocupat/un scaun liber” și petreceri cu petice de iarbă înconjurată cu benzi delimitatoare, multe pavilioane „de campanie” care să poată fi etalate și strânse în grabă, în funcție de condiții, vedeta ediției a fost perdeaua, draperia, drapajul, ecranul, faldurile. BAV din acest an mi-a adus aminte de poezia unui prieten poet (dedat la gastronomie) „Dă-mi Doamne totul numai pe din două/ Spânzurători cu funie de maci/ lubite credincioase doar când plouă și Libertate ghemuită-n saci”. Și totuși... jumătatea plină a paharului este că

A 17-a Bienală de arhitectură a început la Veneția, cu tema „Viața împreună după pandemie”

Amânată din cauza Covid, Bienala s-a deschis la Veneția cu sobrietate și în pofida multor absențe. Ea ilustrează cu virtuozitate toate întrebările din lume. Nici comisarul libanez Hashim Sarkis nu și-a imaginat cât de puternică este întrebarea pe care a pus-o - dar puține sunt soluțiile pe care le propune, puține și firave. Întrebarea pe care a pus-o Sarkis, înainte de pandemie, „Cum vom trăi împreună?”, a căpătat în perioada post-Covid o gravitate la care nu se gândise nimeni. A venit sfârșitul lumii pe care o trăiam „înainte”? Va fi mai bine? Cum va fi? Comisarul Sarkis este, în egală măsură, optimist și resemnat: „Suntem condamnați la viitor și nu avem altă soluție decât să mergem înainte. Arhitectura poate aduce soluții acolo unde politica a eșuat. Este obligația noastră față de generațiile viitoare”.

Aceasta Bienală de criză ne propulsează într-o epocă post-pandemie, în egală măsură neliniștitoare și promițătoare, după modelul paharului jumătate plin. Sau jumătate gol?

În lipsa unor soluții, mulți dintre autori fac apel la oamenii de rând, la oamenii de pe stradă. Pavilionul României „Fading Borders” ne face cunoștință cu cel mai cutremurător exod în vreme de pace, care ne situează imediat după Siria (dar Siria este distrusă de război), exodul românilor, drumul lor încotro văd cu ochii, după ce și-au părăsit casa, familia și copiii, lăsând în urmă o țară necultivată, nemuncită, abandonată pe mâna prăduitorilor. Dramatismul exodului se ilustrează cu ajutorul proiectului Teleleu realizat de Cosmin Bumbuș și... și a proiectului Shrinking Cities.

Pavilionul Franței, conceput de Christophe Hutin transformat în cineaș, a ales o formulă apropiată. El aduce în fața aparatului de filmat locuitori din comunitățile defavorizate pentru a-și defini stilul de viață. Pe ecrane uriașe, defilează figuri de toate nuanțele și tipo-structurile, de la Hanoi la Detroit, care vorbesc despre dorințele, visele, nevoile, frustrările lor. În final, după această scufundare în lumi dintre cele mai contrastante, nu găsim niciun răspuns la întrebarea „cum vom trăi împreună”.

Pare că sună alarma unui univers bolnav.



Pavilionul american (conceput de un duo din Chicago, Paul Andersen & Paul Preissner) conduce în topul constructorilor care preamăresc valențele lemnului - case cu structură din lemn care reprezintă 90% din casele americane. Ne întoarcem la natură, ocrotim natura și folosim numai lemn! De unde??

În același spirit, Pavilionul Finlandei prezintă povestea Puutalo Oy (Timber Houses Ltd.), o întreprindere industrială, înființată în 1940 pentru a rezolva criza refugiaților din Karel, când aproximativ 420.000 de persoane au fost strămutate de război. Arhitecții și industriașii s-au reunit pentru a crea un nou model de locuințe prefabricate care a modernizat industria construcțiilor din Finlanda. În mai puțin de 10 ani, compania a devenit unul dintre cei mai mari producători de clădiri din lemn din lume.

Printre puținii pragmatici și eficienți, care au ignorat pietrele filosofale și au profitat de agitația generală ca să-și rezolve problemele practice și culturale este Pavilionul Ungariei care a decis ca, până una-alta, să-și restaureze și refuncționalizeze patrimoniul construit, fie că datează din perioada imperială sau din era comunistă. Strategia consideră toate construcțiile valoroase, necesare, că toate merită atenția și prețuirea națională. Pe bază de arhive sau publicații de specialitate, repunerea în valoare a blocurilor socialiste poate fi o soluție pentru orașe, locuitori și identitate culturală. Pavilionul expune extrase din revista națională de arhitectură a anilor socialismului.

O experiență traumatizantă provoacă Pavilionul Nordic

care explorează potențialul Co-housingului participativ. WHAT WE SHARE a transformat Pavilionul nordic într-o secțiune, la scară mare, a unui proiect de co-housing din lemn masiv în Norvegia, proiectat în strânsă colaborare cu un grup de rezidenți. Mai pe înțelesul nostru, este vorba despre un experiment al traiului „la comun”. Încă nu s-a șters din memoria noastră, colectivă și individuală, viața familiilor îngrămadite într-o cameră care împart baia și bucătăria, sau, cum am spune astăzi „șeruiesc” baia și bucătăria. Dar țările nordice au ratat experiența socialistă așa că întreabă oameni tineri și civilizați „ce aspecte ale vieții private sunt dispuși să mute din apartamentele lor și să le împartă cu alți rezidenți și cu publicul?”. Arhitecții își imaginează că găsesc soluții „noi” de viață comunitară la criza din sectorul locuințelor, combinând unitățile de locuit individuale cu facilități comune. Expoziția prezintă o bucătărie „la comun”.

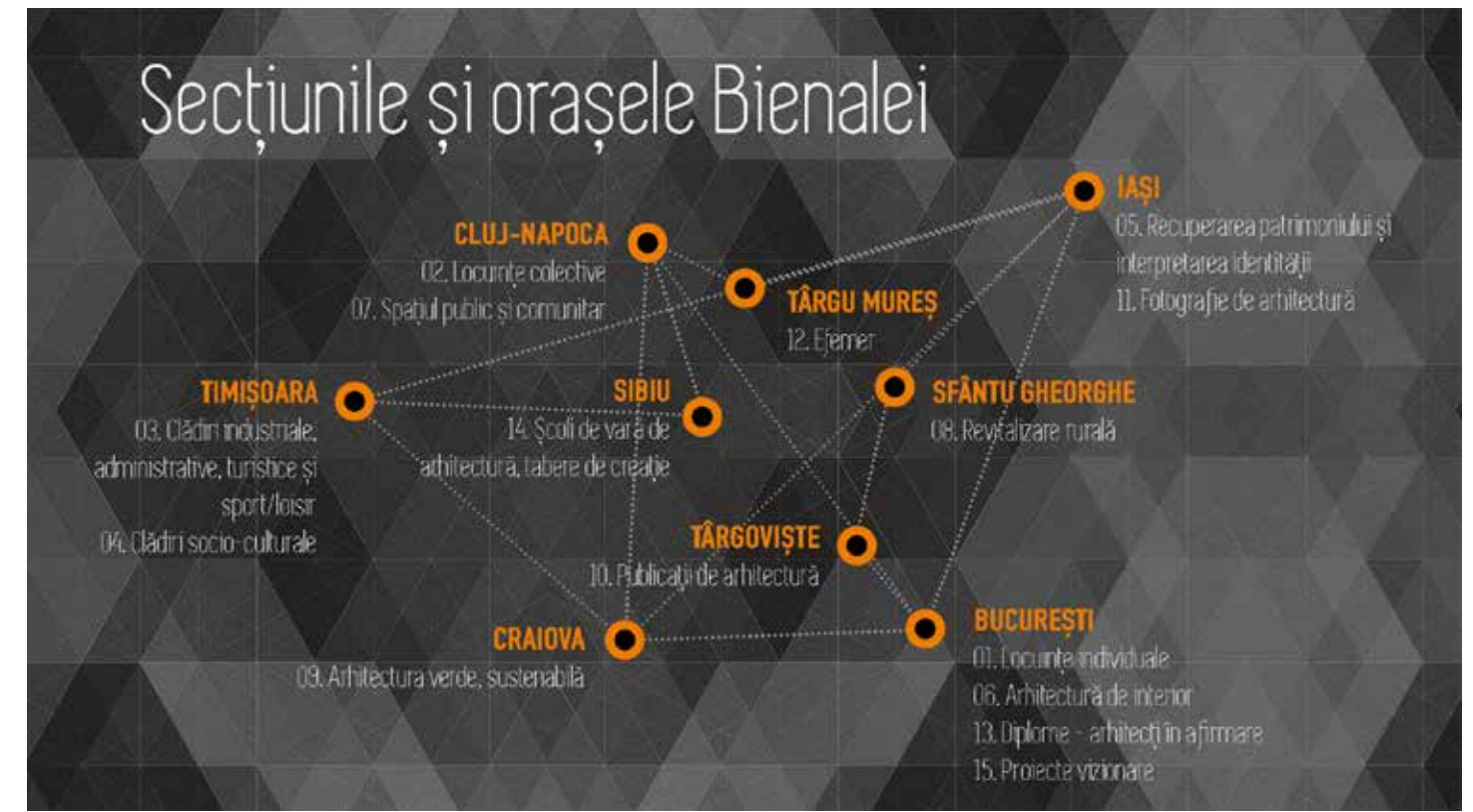
E dureros să vezi că drumul „înainte” duce „înapoi”.

Puteți citi în acest număr relatări mai obiective ale Bienalei.

Bienala Noastră

Ne-am propus să organizăm ediția a 14-a a Bienalei Naționale de Arhitectură într-o formulă extinsă, cu 15 secțiuni, care să antreneze, alături de creatorii de referință, toate experimentele, propunerile, încercările tinerilor arhitecți, dar și toate modalitățile de exprimare a arhitecților în cetate.





Tema Bienalei este ACUM.

Arhitectura cum?

- Acum** este nevoie de arhitecți care proiectează pentru oameni.
 - Acum** se croiește Noul Bauhaus european.
 - Acum** este nevoie de creativitate.
 - Acum** trebuie să găsim calea de a lega arta, cultura, știința și tehnologia.
 - Acum** salvăm patrimoniul care ne prezintă și reprezintă.
 - Acum** imaginăm un viitor durabil, integrator, pentru minte și suflet.
 - Acum** imaginăm spații publice incluzive, pentru toți.
 - Acum** este momentul dialogului între identități diferite, asumând diversitatea ca pe un bun cultural inestimabil.
 - Acum** aducem Pactul verde european în orașele și casele noastre.
 - Acum** trebuie să scriem despre arhitectură, pentru a iniția o dezbateră largă cu privire la mediul construit.
 - Acum** comunicăm poetica arhitecturii mai rapid și mai departe ca oricând.
 - Acum** asumăm efemeritatea unei arhitecturi capabile de reconfigurări.
 - Acum** studenții arhitecți imaginează viitoruri posibile.
 - Acum** arhitecții redescoperă meșteșugurile tradiționale și le actualizează.
 - Acum** este momentul arhitecturii și al arhitecților.
 - Acum** este nevoie de unitate și solidaritate.
 - Acum** este nevoie de noi toți
- Arhitectura cum?**

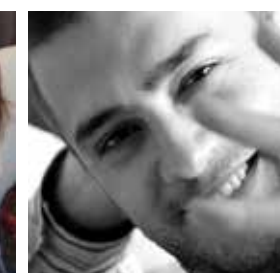


Bienala din acest an are 15 secțiuni:

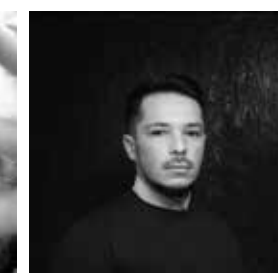
1, 2. Secțiunile Locuințe individuale și Locuințe colective cuprind toate tipurile de locuințe finalizate în ultimii 3 ani.



Curator: Silvia Pinteș



Bruno Andreșoiu



Cătălin Trandafir



Melania Dulamea



Curator: Mihai Racu



Dana Vais



Nicolae Țarălungă



Dan Bolomey



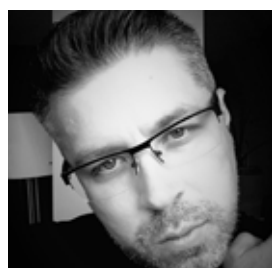
3, 4. Secțiunile Construcții administrative și turistice și Secțiunea Construcții școlare, educație, sănătate, cult se adresează proiectelor pentru programe arhitecturale specifice comunității: birouri, administrație, servicii, comerț, cultură, educație, sănătate, sport, agrement / loisir și spații de producție, finalizate în ultimii 3 ani.



Curator: Gabriela Petrescu



Alexandru Beldiman



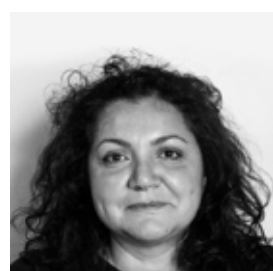
Lilian Captari



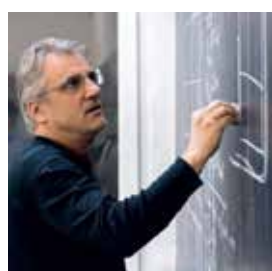
Adrian Zerva



Curator: Sandra Iordache



Daniela Maier



Adrian Spirescu



Tudor Rădulescu



5. Secțiunea Recuperarea patrimoniului și interpretare identitate cuprinde proiectele de restaurare a construcțiilor listate în LMI, consolidări de construcții cu valoare culturală, ambientală care și-au găsit un destin diferit în societatea contemporană prin recuperarea și valorificarea arhitecturală, finalizate în ultimii 3 ani.



Curator: Dragoș Ciolacu



Doina Bubulete



Ștefan Paskucz



Kollo Miklos



6. Secțiunea Arhitectură de interior se referă la proiectele de amenajare interioară a spațiilor - atât proiecte publice, cât și proiecte rezidențiale - individuale sau colective, finalizate în ultimii 3 ani.



Curator: Dorina Târbujaru



Oana Jackson



Roland Kunst



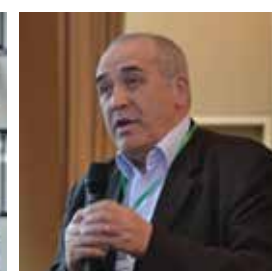
Yvonne Toader



7. Secțiunea Spațiul public comunitar se referă la proiectele de mobilitate urbană, amenajări / reamenajări / modernizări de trasee și zone pietonale, promenade, bulevarde, pasaje pietonale, piețe civice, piețe comerciale, maluri de apă / cheiuri / faleze; spații de reflecție și reprezentare: spații asociate unor obiective de interes public / esplanade, piațete cu caracter cultural, trasee / zone cu caracter memorialistic; spații pentru loisir și recreere: parcuri și grădini urbane, scuaruri, promenade verzi / albastre; micro-spații publice din zone rezidențiale sau mixte (locuri de joacă etc.), alte spații de interes public în regim deschis sau semi-deschis din localitățile urbane și stațiunile din țară, proiecte finalizate în ultimii 3 ani.



Curator: Matei Coheci



Sorin Gabrea



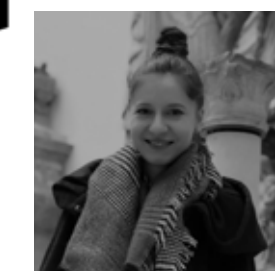
Szabolcs Guttman



Vasile Mitrea



8. Secțiunea Revitalizarea Rurală include proiectele destinate mediului rural, indiferent de funcțiune sau gabarit, care își propun să activeze resursele locale - specific local, tehnici / meșteșuguri / materiale, precum și forța de muncă - și să ofere continuitate și dezvoltare durabilă comunității - indiferent că este vorba despre o gospodărie, o autoritate locală, un agent economic, o parohie sau alt tip de beneficiar, finalizate sau în curs de finalizare, în ultimii 3 ani.



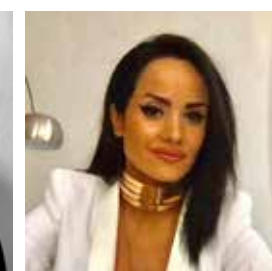
Curator: Irina Scobiola



Andreea Matache



Zoltan Mathe



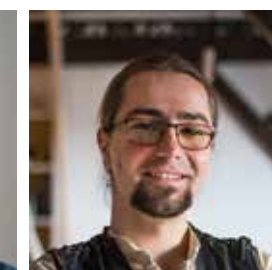
Ioana Zacharias



9. Secțiunea Arhitectură verde, sustenabilă va cuprinde proiecte care valorifică, în construcții, utilizarea energiilor alternative regenerabile cu consumuri minime în exploatare, care vizează clădiri noi sau reabilitarea unor valori arhitecturale de patrimoniu, finalizate în ultimii 3 ani.



Curator: Cătălin Berescu



Marius Șoflete



Iulia Stătică



Kristia Argyridou



10. Secțiunea Publicații de arhitectură este destinată cărților și periodicelor - în format tipărit sau digital - de critică, istorie și teorie din domeniile arhitectură, conservarea patrimoniului, urbanism sau design, realizate în ultimii 3 ani.



Curator: Olimpia Sultana Cezar Buiumaci Mihaela Pelteacu Sorin Vasilescu

11. Secțiunea Fotografia de arhitectură se adresează autorilor de fotografie de arhitectură: arhitecți, studenți la Arhitectură, absolvenți sau studenți ai Facultăților de Arte Plastice și Film care au proiecte realizate în ultimii 3 ani.



Curator: Laurian Ghinițoiu Radu Afrim Cosmin Bumbuț Ștefan Adam

12. În Secțiunea Efemer se pot înscrie proiecte care se încadrează în categoriile tururi ghidate, pavilioane expoziționale, saloane de artă și arhitectură, street delivery, evenimente urbane și artistice, altele asemenea, finalizate în ultimii 3 ani.

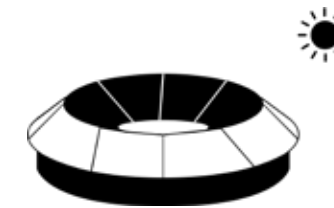


Curator: Angela Kovacs Marius Lapadat Tamas Noll Romeo Cuc

13. Secțiunea Diplome - arhitecți în afirmare va cuprinde proiecte de diplomă de la Facultățile de Arhitectură, Design interior și Urbanism, realizate în ultimii 3 ani.



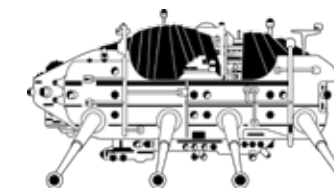
Curator: Octavian Neculai Constantin Gorcea Daniel Zielinski Sergiu Nistor



14. La Secțiunea Școli de arhitectură, Tabere de creație pot participa produsele realizate în cadrul atelierelor de arhitectură de tipul școlilor de vară care au activitate în mediul rural sau în centrele urbane și care contribuie la creșterea calității obiectului de arhitectură indiferent dacă se referă la construcții contemporane, conservarea și restaurarea patrimoniului imobil sau la proiecte de cercetare.



Curator: Alexandra Mihalciuc Silvia Demeter Lowe Eugen Vaida Raluca Vișinescu



15. La Secțiunea Arhitectură vizionară pot participa proiecte de concurs, proiecte „de sertar”, proiecte care nu au fost concepute cu intenția directă de a fi materializate acum, dar pe care arhitecții autori au considerat important să le aștearnă pe hârtie, acestea având de spus despre arhitectură un cuvânt ce trebuia rostit cu necesitate.



Curator: Sidonia Teodorescu Ana-Maria Zahariade Andrei Fenyo Dan Coma

Lorin Nicolae - comisarul BNA



„Bienala Națională de Arhitectură, ediția a XIV-a, și-a deschis porțile în încercarea de a aduce împreună arhitecții, arhitectura, precum și publicul ei. La o primă lectură, pare că triada nu poate funcționa decât împreună și nu altminteri, căci arhitecții produc, evident, arhitectură, iar arhitectura este destinată unor utilizatori, deci nu poate fi separată de publicul ei. Cu toate acestea, o privire atentă poate citi, pe paginile orașelor care se scriu acum, clădiri proiectate, ce-i drept, de arhitecți, dar pe care arhitecții nu și le trec în listele de lucrări. Sunt construcții proiectate la presiunea metruului pătrat, lucrări pe care arhitecții le acceptă de nevoie și care, în final, nu îi reprezintă. Sunt clădiri construite în baza unui proiect pe care beneficiarul îl desfigurează, iar arhitectul este forțat să îl accepte. Sunt clădiri ale compromisului, iar problema este că mulți arhitecți nu sunt în postura de a-l refuza.”
Apărut în *Dilema veche*, nr. 900, 8-14 iulie 2021



SOLAR DECATHLON
EUROPE 2023

BUCUREȘTI, GAZDA OLIMPIADEI CASELOR SOLARE

Echipa **EFdeN** și **ENERGY ENDEAVOUR FOUNDATION (EEF)** aduc la București cea mai mare competiție internațională a caselor solare, organizată de mai bine de două decenii la nivel global pentru a promova tehnologia solară și sustenabilitatea în construcții.

„Echipa națională formată din tineri cercetători, studenți cu viziune și voință, reușește să aducă în România o asemenea competiție”

„Suntem absolut încântați că România își ocupă locul de drept în tradiția competiției Solar Decathlon Europe. Iată-ne împreună, oferind continuitate și impuls acestui demers al tineretului în educația energetică și responsabilizarea utilizării resurselor. Organizatorii SDE23 din București sunt întruchiparea spiritului de echipă specific acestei competiții și demonstrează, prin muncă și devotament, că putem fi cap de lance în realizarea unei schimbări reale și durabile.” - **Louise Holloway, Energy Endeavour Foundation Director**

Înainte de desemnării echipei bucureștene ca Organizator, echipe de studenți (cunoscuți în cadrul competiției ca Decatleți) din România au participat la 4 dintre cele 5 ediții Solar Decathlon Europe (SDE), începând cu ediția din 2012 - Madrid.

10 ani mai târziu, cu susținerea continuă a universităților tehnice din București și cu un sprijin impresionant din partea mediului privat românesc, organizatorii SDE23 au câștigat concursul de proiecte, având onoarea și responsabilitatea de a organiza a 6-a ediție europeană a Solar Decathlon la București, în septembrie 2023.

Pentru organizarea Solar Decathlon Europe 2023 la București sunt așteptate, ca la fiecare ediție SDE, aproape 20 de echipe de studenți, dornice să schimbe peisajul mediului construit european cu unul adaptat provocărilor actuale. În cadrul concursului, timp de 2 ani, echipele se pregătesc pentru faza finală de două săptămâni de competiție propriu-zisă, în care se întrec, la fel ca în decathlonul athletic, în 10 probe. Studenții își organizează singuri echipele multidisciplinare, astfel încât să poată proiecta și construi cu mâinile lor prototipul pe care îl înscriu în concurs. Pe parcursul celor 2 ani de pregătire, echipele de studenți funcționează ca niște companii cu departamente care acoperă toate competențele necesare punerii pe piață a unui produs, de la proiectare și construcție, până la marketing și comunicare. Probele la care sunt supuse aceste echipe includ arhitectura, integrarea în mediul construit, aspecte legate de inginerie, inovație, sustenabilitate, dar și viabilitatea pentru piețele economice cărora le sunt destinate aceste construcții. Inițiată în 2002 de Departamentul de Energie al Statelor Unite ale Americii, competiția Solar Decathlon a provocat universitățile tehnice și echipe de studenți din întreaga lume să proiecteze, să construiască și să pună în funcțiune prototipuri de clădiri eficiente și inovatoare, utilizând surse regenerabile de energie. Din 2002, competiția a crescut și s-a extins la nivel mondial, devenind principalul eveniment internațional de tip „design & build” din domeniul construcțiilor sustenabile, cu ediții pe 5 continente și în 10 țări. Începând cu 2017, Energy Endeavour Foundation este organizația sub egida căreia se organizează edițiile europene Solar Decathlon, asigurând continuitate de la ediție la ediție.

Bazat pe modelul inițial din SUA, Solar Decathlon Europe s-a născut în 2010 și a evoluat încurajând profesionalizarea pan-europeană și păstrând spiritul



internațional. EEF se bucură de dreptul de a asigura continuitatea și urmărește ca noile ediții ale concursului să respecte valorile consolidate în mai mult de două decenii de activitate. EEF facilitează astfel inițiativele de

conectare a mediului academic și de cercetare cu industria și cu structurile de guvernare, în misiunea de a optimiza resursele pe care le utilizăm în construcții.



A 17-A EDIȚIE
A BIENALEI DE
ARHITECTURĂ DE
LA VENEȚIA

UN VIITOR ÎMPREUNĂ INVITAȚIE LA REFLECȚIE



European Cultural Centre Watershed Urbanism

Text: Loredana STASISIN

Amânată cu un an din cauza restricțiilor impuse de pandemia de COVID 19, în urma unui excepțional efort comun, cea de-a 17a ediție a Bienalei de Arhitectură de la Veneția a început să își întâmpine vizitatorii începând cu data de 22 mai. Expoziția va rămâne deschisă până pe 21 noiembrie.

„Cum vom trăi împreună?” este interogația sub care se desfășoară expoziția din acest an. Tema lansată de curatorul ediției de față consideră noile dinamici cu care societatea actuală este confruntată din perspectivă socio-economică, dar mai ales politică. Și plasează arhitectul în postura mediatorului, abil să negocieze un viitor mai bun pentru comunitățile de mâine. **Hashim Sarkis**, decan al Școlii de Arhitectură și Planificare din cadrul MIT, invită participanții la a imagina un nou contract spațial și la a analiza problematicile actuale pe cinci paliere distincte: la nivel individual, din perspectiva locuirii, a modelării structurilor socio-culturale, cu un accent asupra problematicilor trans-frontaliere și în vederea unei noi perspective globale.

În ciuda contextului pandemic, expoziția din acest an reunește nu mai puțin de 63 de participări naționale (dintre care patru prezente pentru prima dată),



Becoming Urban Trajectories of Urbanisation in India

114 participări în cadrul expoziției internaționale și 16 evenimente colaterale. Expoziția *Time Space Existence*, organizată de European Cultural Centre, cuprinde peste 200 de participanți.

Pentru a selecta proiectul ce reprezintă România la Bienală, Ministerul Culturii și Identității Naționale, Ministerul Afacerilor Externe, Institutul Cultural Român și Uniunea Arhitecților din România au organizat un concurs public.

Fading Borders, proiectul câștigător, abordează problema migrației din două unghiuri complementare. Conceptul curatorial propus de echipa Poster (Irina Meliță, Ștefan Simion, Ștefania Hîrleață, Cristian Andrei Bădescu și Radu Tîrcă) aduce împreună două demersuri documentare, ce aprofundează perspectiva locuirii românești peste granițe și pe cea a impactului asupra

orașelor românești. Pe de o parte, echipa *Teleleu* (Elena Stancu și Cosmin Bumbuț) documentează și prezintă 18 povești ale unor persoane sau familii din comunitățile de emigranți români. De cealaltă parte, *Ideilagram* (Ilina Păun Constantinescu), prin proiectul *Shrinking Cities in Romania*, ilustrează o imagine coerentă asupra stării actuale a orașelor românești, aprofundând fenomenul de contracție urbană pe fondul pierderii de populație și sens. În cadrul Galeriei IRCCU, echipa *Mazzocchio* prezintă o serie de puncte de vedere ale diversilor specialiști ce caută să răspundă întrebării: „Cum va schimba migrația arhitectura și orașele?”.

Migrația este unul dintre subiectele recurente în cadrul Bienalei din acest an. Pavilionul Estoniei (*Square! positively shrinking*), expoziția *Beirut Shifting Grounds* sau *Becoming Urban: Trajectories of Urbanisation in*





THE NETHERLANDS - Who is We



NORTH MACEDONIA - Now



UNITED STATES OF AMERICA American - Framing

India reiau, din diferite unghiuri, aceeași temă.

O altă categorie de proiecte aprofundează **spațiul rezidențial**, fie ca portretizare a unei stări de fapt, precum este cazul expozițiilor *Mahalla - Urban Rural Living*, *In Our Home* (Pavilionul Albaniei), fie ca propunere de modele inovatoare de locuire, precum proiectul biroului Lina Ghotmeh Architecture, *Stone Garden. Resilient Living: an Archaeology of the Future*, sau proiectul NEST realizat de Gramazio Kohler Architects / NCCR DFAB și prezentat în cadrul expoziției internaționale *Research as Architecture: A Laboratory for Houses, Homes and Robots*.

Pe zona de cercetare, regăsim numeroase proiecte ce explorează **noi mecanisme de construcție și noi materiale**. Printre acestea, se remarcă în mod particular proiectul *BIT.BIO.BOT. A Collective Experiment in Biotechnological Architecture* realizat de echipa ecoLogic Studio, cercetările elaborate de Achim Menges / ICD University of Stuttgart and Jan Knippers / Itke University of Stuttgart pentru proiectul *Material Culture: Rethinking The Physical Substrate For Living Together*, ori explorările ilustrate în proiectul *Wetland*

(Pavilionul Emiratelor Arabe Unite).

Și totuși, societatea actuală se confruntă cu o multitudine de crize concrete, prezente și urgente ce tind să rămână, cumva, în plan secundar. În acest sens, merită o atenție deosebită evenimentul colateral *Revive the Spirit of Mosul* (Centrul UNESCO din Veneția), expoziția *GHETTO*, realizată de Henriquez Partners Architects, la Palazzo Mora, în cadrul European Cultural Centre, sau *Territorial Agency: Oceans in Transformation*, expoziție accesibilă publicului în Biserica San Lorenzo, curatoriată de Daniela Zyman, la inițiativa TBA21-Academy, în coproducție cu Luma Foundation.

În ansamblul său, Bienala din acest an reușește să acopere o gamă variată de sub-teme, de la nivel macro, până la cel al unității individuale și să provoace dezbateri consistente. Însă prea puține participări naționale își asumă o poziție politică fermă și critică la contextul existent și abordează o viziune din perspectiva celuilalt. Pavilionul Cataloniei, cu expoziția *AIR / ARIA / AIRE*, încadrată ca eveniment colateral, este unul dintre cele puține care adoptă, cu maturitate, o astfel de poziție. Prea puține proiecte integrează perspectiva



MAEID - Magic Queen



CATALONIA IN VENICE - Air Aria Air



GREAT BRITAIN - The Garden of Privatised Delights

sustenabilității. Și încă și mai puține abordează problematica **rolului arhitectului** în contextul dinamicilor socio-politice și economice actuale.

Așa cum tot mai mulți participanți și vizitatori remarcă, Bienala de Arhitectură este tot mai puțin despre practică arhitecturală în sine. Dar nu aceasta este problema sa majoră. Participarea la Bienala de Arhitectură este, mai ales în situația pavilioanelor naționale, condiționată financiar și de prea multe ori subordonată mediului politic. În consecință, multe proiecte rămân cuminți, corecte, neutre și echilibrate, minimizând astfel rolul major politic, de catalizator socio-cultural, pe care Vittorio Gregotti l-a conturat și a încercat să îl structureze încă de la prima ediție, în 1974, pe fondul ideologiilor lansate în urma manifestărilor și protestelor din 1968.

Bienala nu a fost concepută pentru a reuni o etalare de răspunsuri, nici pentru a valida perspective curatoriale, ci pentru a constitui un mediu propice pentru dialog și negociere. Bienala de Arhitectură este mediul perfect pentru abordarea temelor grele ale societății actuale, pentru dezbateră rolului arhitectului în acest context. Iar Veneția, această paranteză fragilă în spațiu și timp, pare a fi locul ideal

pentru medierea unor noi valori și viziuni.

În condițiile în care o prezență rezonabilă la Bienală este condiționată de o susținere financiară semnificativă și necesită susținere politică, cum putem asigura prezența ideilor riscante, curajoase și inovatoare în acest context? Cum putem crea o voce pentru acele țări pentru care problemele ridicate la Veneția chiar au nevoie de un răspuns urgent și susținere internațională? Dintr-un total de peste 200 de expoziții, doar 3 participări vin de pe teritoriul african. Prezența asiatică este crescândă, însă rămâne în continuare marginală. Nu în cele din urmă, rămân în aer astfel de întrebări: cui se adresează, de fapt, Bienala? Cu ce pleacă și cu ce rămâne vizitatorul Bienalei din acest an?

Arhitectul nu mai este de mult timp „Dumnezeul creator” ce manipulează prin desen formarea societăților de mâine. Arhitectul, alături de alți actori urbani, se poziționează tot mai adesea ca facilitator pentru dezvoltarea de medii de viață. Este unul dintre participanții activi la modelarea viitorului mediului construit. Iar super-puterea sa este gândirea sistemică. Dar despre acestea, poate, se va vorbi mai mult într-o Bienală viitoare.

PREMIILE
EUROPENE PENTRU
PATRIMONIULUI

 AMBASADORII FRUMUSEȚII
PATRIMONIULUI EUROPEAN

Pe 25 mai, Comisia Europeană și Europa Nostra au anunțat câștigătorii ediției 2021 într-un cadru festiv, online, cu transmisiune în direct. Premiile au fost acordate pentru **24 de realizări exemplare**, provenind din **18 state**. Evenimentul a fost moderat de **Sneška Quaedvlieg-Mihailović**, secretarul general al Europa Nostra, și co-prezentat de **Mariya Gabriel**, comisarul european pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret, și **Hermann Parzinger**, președintele executiv al Europa Nostra.

În deschiderea evenimentului, **David Sassoli**, președintele Parlamentului European, a adresat un mesaj accentuând profesionalismul, dedicarea și sensibilitatea artistică prin care câștigătorii premiilor au contribuit la „revitalizarea Europei de azi și proiectarea ei în viitor”. În contextul noilor politici europene, David Sassoli a subliniat locul proeminent al culturii și patrimoniului cultural, care sunt „...elemente esențiale de la care să plecăm”, care „promovează coeziunea, întăresc umanitatea, dau însemnătate apartenenței noastre”.

Mariya Gabriel a denumit câștigătorii „...ambasadorii frumuseții patrimoniului European, fie că este vorba de tradiții și meșteșug, de arhitectura care îți taie respirația sau de modul în care patrimoniul poate uni comunități și generații”. A mai apreciat că succesele din domeniul patrimoniului cultural sunt datorate „... angajamentului oamenilor din spatele acestuia”, iar „... viziunea lor merită să fie aplaudată”.

Hermann Parzinger a salutat realizările remarcabile și a urat „... ca toate acestea să servească drept inspirație și încurajare pentru acțiuni viitoare, pentru mulți alți profesioniști și entuziaști ai patrimoniului din întreaga Europă și din afara ei”. Totodată, a plasat aceste acțiuni în contextul nou de politici - European Cultural Heritage Green Paper și New European Bauhaus, care își propun să ne mobilizeze „pentru o dezvoltare urbană și rurală durabilă”, sustenabilă, luând concomitent măsuri pentru climă și abordând căi de redresare.

Decernarea premiilor Europa Nostra datează din 2002, atunci când au fost lansate de Comisia Europeană. Tot de atunci sunt gestionate de organizația Europa Nostra, vocea europeană a societății civile care se angajează să protejeze și să promoveze patrimoniul cultural și natural. Este totodată o federație de ONG-uri de profil. Pe lângă obiectivul principal de diseminare a nivelului de excelență în domeniul patrimoniului, premiile promovează schimbul transfrontalier de cunoștințe și conectează părți interesate în cadrul unei rețele largi, cu expunerea internațională. Cetățenii europeni devin, astfel, mai conștienți de bunurile care îi înconjoară, ceea ce, în timp, duce la o protejare mai intensă a patrimoniului. Juriul independent alcătuit din experți în domeniul patrimoniului au selectat câștigătorii. Aplicațiile pentru această ediție, reprezentând atât persoane fizice, cât și juridice, au provenit din **30 de țări europene**. Din juriul Europa Nostra face parte și Eugen Vaida, câștigător al trofeului anul trecut.

Categoriile de premii s-au păstrat: **Conservare (1), Cercetare (2), Servicii aduse patrimoniului de către organizații și indivizi (3) și Educație, Training și Conștientizare (4)**.

Categoria Conservare a avut nouă proiecte premiate:

1. Turnul de apă Besòs, Spania;
2. Mas de Burot, Parcul Natural Els Ports, Spania.

Categoria Conservare se bucură de cea mai largă participare și selecții de proiecte câștigătoare. Acest lucru ne demonstrează o preocupare în continuă creștere pentru intervenții salvatoare asupra unor obiective construite aflate în pericol. După succesul înregistrat anul trecut de *Ambulanța pentru Monumente*, ne-a

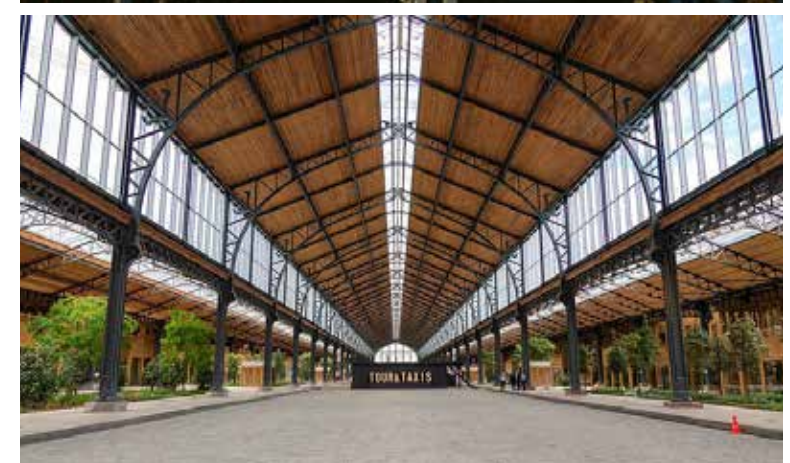
bucurat o nouă recunoaștere, pentru conservarea **Bisericii de lemn din satul Urși, județul Vâlcea**.

Această biserică este parte a proiectului **Fundației Pro Patrimoniul** - „60 de biserici de lemn”. Proiectul a adunat, de-a lungul timpului, numeroși parteneri naționali și internaționali. Biserica este monument de categoria B, datând de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, ctitori fiind Ion Danciu și popa Costandin. Monumentul a avut o istorie zbuciumată. A suferit un incendiu în 1838, în urma căruia a fost reparată și pictată la interior și la exterior în 1843. Începând din 1913, în sat s-a construit o nouă biserică din zidărie. În consecință, cea veche a rămas abandonată în cimitir, cu o ultimă reparație în 1943.

Restaurarea bisericii a început ca o necesitate de urgență, urmare a prăbușirii bolții peste altar, în vara anului 2010. S-a putut lucra doar patru luni de lucru pe an (iunie - septembrie). Pe parcursul a zece ani, în lunile în care lucrul a fost posibil, s-au realizat: consolidarea picturii, desfacerea bolții, realizarea unor fundații din piatră, înlocuirea tălpilor și bânelor putrede din structură, refacerea bolții, a șarpantei și a învelitorii de șiță, conservarea frescelor interioare și exterioare, reparația și completarea mobilierului interior, sistematizarea verticală. Operațiunile au fost posibile grație unui număr impresionant de parteneri. În plus, comunitatea locală (parohie, primărie, locuitori) au susținut proiectul an de an. A oferit cazare și masă tuturor voluntarilor, restauratorilor și meșterilor care au desfășurat lucrări la fața locului. Mai multe informații despre proiect și partenerii implicați sunt disponibile pe site-ul fundației, www.propatrimonio.org.

Gara maritimă din Bruxelles (Belgia) a rămas nefolosită din anii 1990 și a suferit degradări majore. Cu o suprafață de aproximativ 40.000 de mp, reparațiile de amploare au transformat gara în centru multifuncțional de birouri, săli de evenimente, magazine tematice și restaurant. Refuncționalizarea semnată de arhitectul Jan de Moffarts, s-a făcut respectând materialele inițiale și soluții prietenoase pentru mediu. În plus, energia necesară pentru încălzirea complexului este produsă din puțuri geotermale aflate la o adâncime de 140 de metri sub clădire.

Grădina Castelului Fredensborg a familiei regale daneze datează din anii 1720 și este cea mai mare grădină barocă din Danemarca. De-a lungul timpului, grădina și-a pierdut forma inițială din cauza schimbării preferințelor



Text: Sorina NEACȘU

și a costurilor mari de întreținere. Dorința de revenire la designul inițial este veche, dar pașii determinanți au început în 2009. Lucrările de recuperare a proiectului simplificat al grădinii s-au finalizat în 2020 și au inclus: refacerea a șapte alei mărginite de copaci, restaurarea și reinserarea a 85 de sculpturi, reconstruirea bucătăriei din grădină, ridicarea unei noi sere, reconstituirea maneului etc. Proiectul a fost posibil grație unei colaborări interdisciplinare ample și a sprijinului familiei regale, fonduri publice și private.

Complexul Vardzia este amplasat într-o zonă activă seismică a Georgiei. Din această cauză și a eroziunii, structura medievală, a cărei construcție a început în secolul al XII-lea, a suferit din punct de vedere structural. Pentru păstrarea complexului și a siguranței numărului tot mai mare de vizitatori, s-au impus măsuri urgente. Complexul situat pe o stâncă atinge 50 de metri înălțime, 800 de metri lungime și găzduiește sute de încăperi. Picturile murale din biserică având hramul Adormirea Maicii Domnului sunt foarte bine păstrate. Fondurile au provenit din surse publice și private, iar lucrarea a presupus colaborare interdisciplinară, cercetare și aplicare de tehnici non-intruzive. S-a instalat și un sistem de monitorizare a datelor de mediu pentru prevenirea unor stricăciuni viitoare și asigurarea stabilității pe termen lung.

Casa Am Horn din Weimar (Germania) datează din 1923 și este un prototip timpuriu de arhitectură modernă. Casa este primul și unicul exemplu de arhitectură Bauhaus din Weimar și este recunoscut internațional. Georg Mucho, Walter Gropius și studenții săi au colaborat pentru construirea casei. Klassik Stiftung Weimar a preluat proprietatea (de la Municipality Weimar) și managementul acesteia, în 2019, cu scopul de a o face cunoscută publicului larg și a furniza informații relevante pentru profesioniști. Proiectul de restaurare a reușit să redea estetica originală și să transpună ideile Bauhaus pentru locuințe private. A fost necesară și o cercetare de amploare pentru materialele și tehnicile de fabricare din anii 1920, reprezentative pentru radiatoare, ferestre și determinarea schemei de culori. Eforturile susținute permit vizitatorilor să cunoască un imobil cât mai apropiat de cel inițial.

Podul Plaka din Epir (Grecia) este impresionant prin grația unui singur arc boltit din piatră. A fost construit în 1866, are o înălțime de 20 de metri și o lungime a arcului de 40 de metri. În 1913, podul făcea legătura între Grecia și Imperiul Otoman și a fost mereu o cale comercială și de comunicare între comunitățile locale. Mici reparații de întreținere au fost făcute de-a lungul timpului, dar niciuna nu a contracarat eroziunea provocată în timp la picioarele podului. În 2015 o furtună a condus la distrugerea unei părți a arcului și a piciorului estic. Proiectul de reconstrucție care i-a redat frumusețea a fost condus de autorități publice, cu fonduri provenind din mediile privat și public. S-a încercat recuperarea materialelor și folosirea lor la refacerea podului. A fost prima reconstrucție a unui pod din piatră în Grecia și printre puținele finalizate în lume.



Ormond Quay Upper nr. 18 din Dublin (Irlanda) este eșantionul ideal pentru o stradă din centrul capitalei irlandeze și datează din 1843. Proiectul de conservare al acestei case modeste, dar elegante, de negustor, a durat patru ani și a presupus lucrări de consolidare de amploare. Fațada din cărămizi a fost restaurată folosind tehnica de secol XIX, fațada de granit a magazinului de la parter a fost adusă la forma inițială. Pentru ferestre și uși s-a cercetat îndelung, iar lămpi exterioare au fost comandate pentru a copia întocmai pe cele cu gaz specifice timpului. Aceeași meticulozitate a fost aplicată și la interiorul casei. Stilul arhitectural dominant în zonă este cel georgian, iar această restaurare lasă un model de bune practici pentru revitalizarea întregii zone din punct de vedere socio-cultural și al mediului. Clădirea este folosită pentru cursuri, seminarii și prezentări despre importanța păstrării planului urbanistic al zonei în concordanță cu patrimoniul și specificitatea locale. Fondurile au provenit preponderent din surse private.

Turnul de apă Besòs (Spania) este un simbol pentru Barcelona industrială și a fost ridicat în 1882. În 1993 compania în administrarea căreia se afla s-a închis, complexul devenind pustiu. Trei ani mai târziu, toate clădirile din acest complex au fost dărâmate, cu excepția turnului. Proiectul de conservare a fost inițiat în 2010 cu scopul de a-l deschide ca punct de atracție și de a păstra cât mai mult din farmecul și materialele inițiale. Au fost adăugate două scări metalice cu scopul de a scoate în evidență diferența dintre vechi și nou. Plăci ceramice catalane au fost reproduse folosind aceleași tehnici și materiale. Odată finalizate lucrările, turnul a devenit centru cultural pentru cartierul industrial. Instalațiile de artă expuse provoacă un dialog între contemporan și patrimoniul industrial prilejuit de loc.

Mas de Burot din Parcul Natural Els Ports (Spania) este o fermă de secol XIX și o sursă de informare arhitecturală, istorică și etnologică pentru Spania. Proiectul de restaurare a fost preluat de municipalitate și a presupus tehnici tradiționale bazate pe materiale naturale. Parcul național a întreprins o cercetare și un inventar al arhitecturii tradiționale rurale aflate în arealul său de răspândire. Acesta a durat nouă ani (2004-2015). În 2015 și 2016 au urmat un studiu al caracteristicilor clădirilor tradiționale de acest tip și un manual de bune practici pentru intervenții în cazul lor. Ferma Mas de Burot a fost aleasă pentru restaurare și pentru turism sustenabil și un exemplu de arhitectură tradițională. Lucrările au fost de amploare. Toate materialele folosite sunt naturale. Casa rămâne neracordată la electricitate, apă și utilități. Cunoștințele practice acumulate de-a lungul acestui proiect vor fi de mare ajutor în continuarea lucrărilor în parc.





AMBASADORUL ROMÂNIEI ESTE BISERICA DE LEMN DIN SATUL URȘI, JUDEȚUL VÂLCEA

Biserica de lemn din cimitirul micului sat Urși a fost restaurată cu grijă și implicarea atentă a mai multor parteneri, inclusiv a comunității locale. „Acesta este rezultatul unei conservări interdisciplinare realizate exemplar la o biserică de lemn cu pictură murală într-un cadru rural. Realizată din materiale provenite din proximitatea sitului, aceasta este de o deosebită valoare și frumusețe”, a declarat juriul.

Principalii parteneri implicați au fost Fundația Pro Patrimoni, Departamentul de Conservare și Restaurare a Operei de Artă din cadrul Universității Naționale de Arte din București, Muzeul Civilizației Populare Tradiționale ASTRA, Institutul Național de Fizică și Inginerie Nucleară „IRASM”, OAR, Asociația 37 și proprietarul obiectivului, Biserica Ortodoxă Română.

Proiectul nu ar fi fost posibil fără munca voluntară a comunității din Urși, care a asigurat cazarea și masa, accesul

la energie electrică, forța de muncă și transportul, precum și fără implicarea voluntarilor naționali și internaționali care au contribuit la lucrările de conservare.

Finanțarea proiectului a fost asigurată de Fundația Internațională pentru Muzică și Artă, World Monuments Fund, Headley Trust, Holcim România, crowdfunding online și Institutul Băncii Europene de Investiții, alături de mai mulți donatori privați.

Biserica de lemn din satul Urși, cu hramul „Buna Vestire” și „Arhanghelul Mihail”, a fost construită între anii 1757 și 1784. Deși a supraviețuit unui incendiu în 1838, în urma căruia a fost reparată și decorată cu fresce în 1843, biserica a fost ulterior abandonată, după construirea unei noi biserici în sat.

La redescoperirea sa, în 2007, biserica era aproape fără fundație și risca să se prăbușească, în timp ce acoperișul său din șindrilă avea nevoie urgentă de reparații. Frescele pictate în tradiția post-bizantină, cu influențe occidentale având o valoare artistică remarcabilă erau grav degradate. În 2009, biserica din Urși a fost inclusă de Fundația Pro Patrimoni în programul „60 de biserici de lemn”, fiind nominalizată ulterior în programul „7 Most Endangered 2014”. În fiecare vară, din 2009 până în 2020 au avut loc lucrări de restaurare.

Juriul a apreciat: „Acesta este un exemplu de arhitectură vulnerabilă și un monument pe cale de dispariție care a



fost restaurat în totalitate în conformitate cu principiile de conservare, cu elemente originale atent examinate și reintegrate ori de câte ori a fost posibil. Sustenabilitatea a fost un element central al proiectului, cu arbori plantați pentru a furniza materiale pentru viitoarele lucrări de restaurare”. Șantierul de restaurare a fost unul deschis, funcționând ca un spațiu educațional pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la valoarea bisericii, la tehnica de construcție din lemn, la tehnica frescei și la conținutul iconografiei murale, al icoanelor și al iconostasului”.

Arh. Șerban Sturdza, președinte Fundația Pro Patrimoni: „Tenacitatea, constanța în gândire și o relație construită în jurul unui scop ar putea să fie până la urmă unul dintre motivele pentru care un astfel de proiect ar putea fi promovat și premiat într-un fel. Probabil că sunt foarte multe locuri și foarte multe obiecte de tipul acesta, arhitecturi bogate, dar acesta făcut acolo și intervenit este un punct sensibil ca o

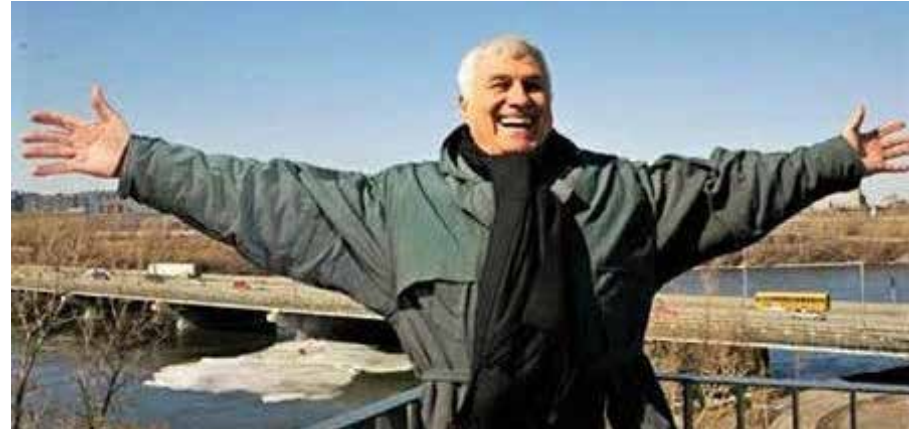
acupunctură aplicată unui teritoriu și care probabil poate să influențeze o arie mult mai largă și, din punctul acesta de vedere, însănoștește poate o societate”.

Dan Mohanu, prof. univ. dr., director al Departamentului de Conservare și Restaurare a Operei de Artă, Universitatea Națională de Arte din București, la momentul începerii proiectului.

„Restaurarea bisericii de lemn din Urși este rezultatul unei salutare inițiative dedicate salvării unei categorii unice în configurația patrimoniului rural european: micile ctitorii românești din lemn pictate în frescă. Respectul pentru patrimoniu, profesionalismul, implicarea responsabilă, asumarea condițiilor de șantier, într-o statornică solidaritate, un mobilizator sentiment al urgenței a guvernat echipele de tineri voluntari și restauratori în operațiuni ale căror anvergură și dificultate au atins surprinzătoare performanțe”.

REMEMBER
DAN HANGANU

UN PARC DIN MONTRÉAL VA PURTA NUMELE ARHITECTULUI ROMÂN DAN HANGANU



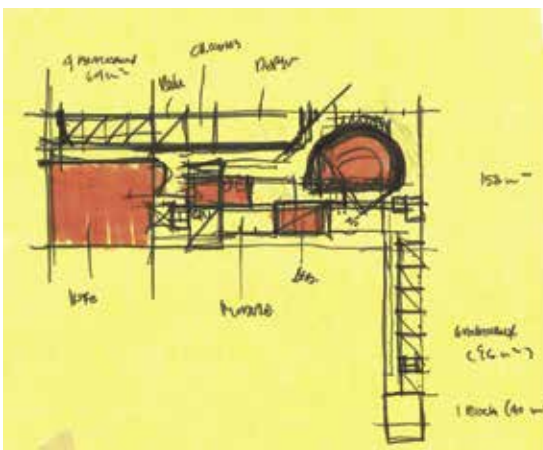
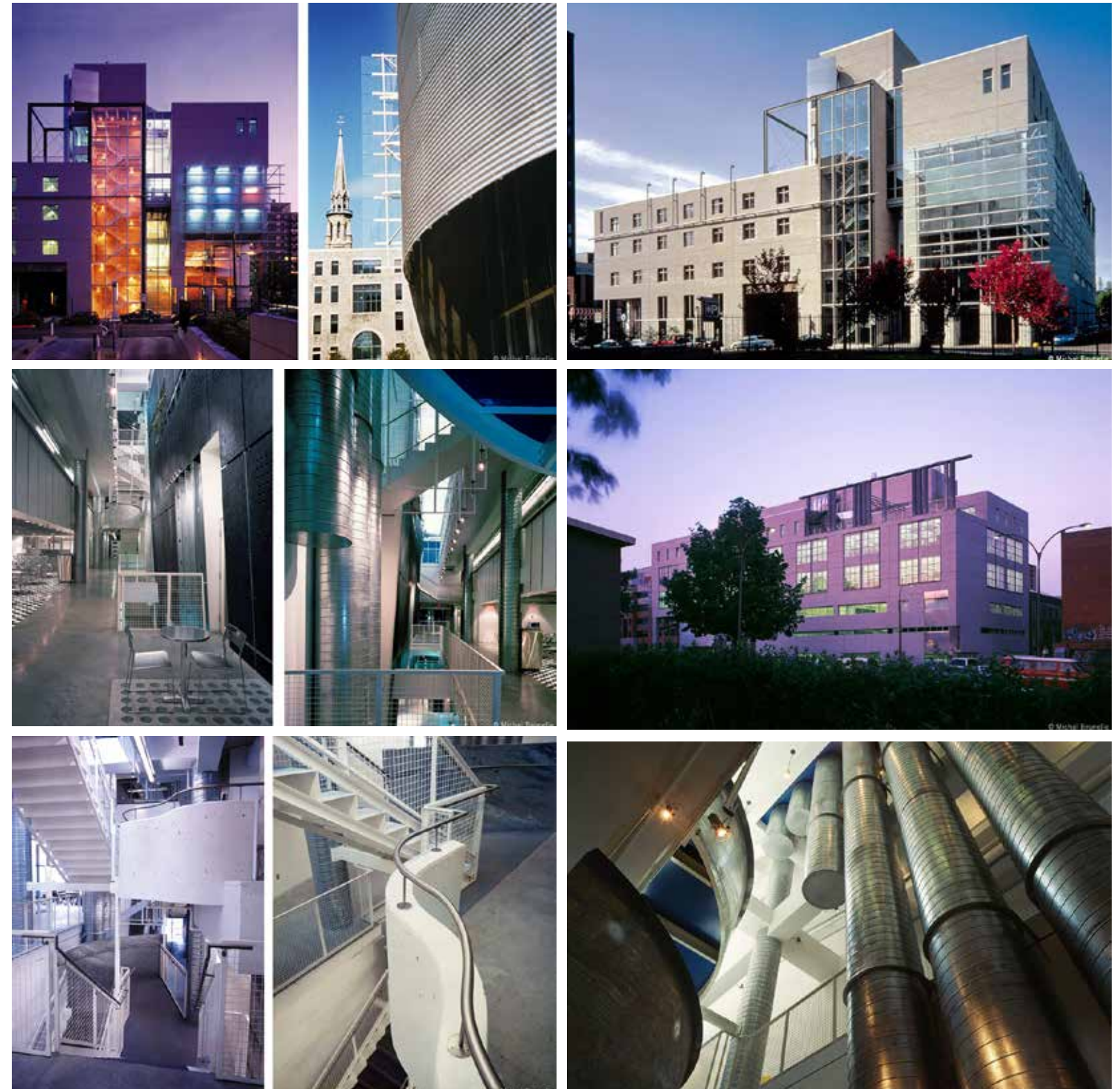
Primăria Montreal a votat ca Parcul Elgar, din Ile-des-Seures, Verdun, să se numească de acum înainte Parcul Dan Hanganu. După ce va intra în proprietatea municipală, se va organiza un concurs public pentru reamenajarea parcului. Alegerea nu a fost întâmplătoare, ci a fost legată de Centrul Comunitar Elgar pe care Dan Hanganu l-a conceput în apropiere. Anunțul a fost făcut de consiliera municipală Magda Popeanu, și ea de origine română.

Arhitectul de origine română a lăsat o amprentă puternică asupra Montréalului: de la sediul Cirque du Soleil, la Théâtre du Nouveau Monde, École des Hautes Études Commerciales (pe scurt, HEC), Muzeul de Istorie și Arheologie Pointe-à-Callière, biblioteca Marc Favreau, Hotelul Godin, Pavilionul de Design al UQAM (Université du Québec à Montréal) și multe-multe alte construcții.

„... Este vorba despre clădiri importante din Montreal care fac parte din viața de zi cu zi a locuitorilor noștri. Sunt convins că vedeți deja în fața ochilor aceste construcții remarcabile pentru că v-au îmbogățit viața și plimbările prin oraș. Ele ne reprezintă pe toți și îl reprezintă pe marele arhitect Dan Hanganu, pentru că vorbesc despre forța lui creatoare. Arhitectura sa continuă să înfrumusețeze viața din Montreal și adaugă bogăție vieții cotidiene. Este modul nostru de a mulțumi domnului Hanganu pentru cadourile pe care le-a făcut orașului. Sunt fericit și mândru de a putea aduce un omagiu muncii și contribuției sale. Mulțumim domnule Hanganu!”, a mai spus primarul din Montreal.

Născut la Iași în 1939, Dan Hanganu a absolvit Institutul de Arhitectură din București, în 1961. A plecat din România în 1970 (cu viză de Iugoslavia) și s-a stabilit la Montréal doi ani mai târziu, după ce a locuit o vreme la Paris și la Toronto.

Arhitectul român Dan Hanganu a încetat din viață pe 5 octombrie 2017, la Montréal. A avea 78 de ani.



VLADIMIR PĂUN VRAPCIU PREMIU LA OSTEN BIENNALE OF DRAWING 2020 DE LA SKOPJE

Cunoscut pentru că a realizat proiectul unui așezământ pentru copii defavorizați, pentru Prințul Charles, la Suceava, Vladimir Păun Vrapciu și-a creat un drum și în lumea galeriilor de artă. După participarea la mai multe expoziții internaționale de renume, precum Bienala de la Florența, Bienala de Artă Contemporană de la Salerno, Salonul Internațional Carrousel du Louvre Paris și Pavilionul de Artă București Art Safari, artistul român a fost selectat, în 2020, printre artiștii prezenți cu lucrări la Bienala de Desen Contemporan Osten de la Skopje.

Bienala din Macedonia de Nord este o manifestare artistică europeană cu o tradiție de 75 de ani care reușește să atragă artiști din toate colțurile lumii. Bienala a fost deschisă publicului în perioada 1-10 octombrie 2020 la Galerile Naționale ale Macedoniei de Nord, iar festivitatea de premiere s-a bucurat de prezența vicepremierului macedonean, Artan Grubi, și a unor ambasadori prestigioși.

Vladimir Păun Vrapciu a fost distins cu Premiul OSTEN pentru lucrarea „Chimista”, ulei pe pânză, cu dimensiunea 150x100 cm, realizat în stil expresionist. Inspirația acestei picturi este una specială.

„Lucrarea înscrisă la Bienala Osten este o componentă importantă din expoziția *Conexiune în Brahma*, expoziție ce a avut loc, în 2019, la două muzee importante din România: Muzeul Județean Buzău și Muzeul Național al Țăranului Român din București. Tema este inspirată și dedicată savantei de origine poloneză Marie Curie, singura care a primit două Premii Nobel în două domenii științifice diferite (fizică și chimie). Dedic premiul părinților mei, familiei mele”, declară Vladimir Păun Vrapciu.

Potrivit organizatorilor macedoneni, pandemia de coronavirus a demonstrat cât de fragilă este existența ființei umane și că arta este cea care va certifica prezența omului pe pământ. De aceea s-au făcut eforturi importante pentru a organiza ediția cu numărul 75 a Bienalei de Desen OSTEN, la care s-au înscris 250 de artiști din 46 de țări, cu 819 lucrări. După ce personalități ale artei din Danemarca, Germania, Ungaria, Italia și Macedonia de Nord au jurizat lucrările, au fost acceptați 135 de artiști, 75 dintre ei devenind finaliști.

„Sunt extrem de onorat de premiul care, în cadrul Osten Biennale, de-a lungul timpului a revenit unor artiști precum Pierre Soulages, Henry Moore, Ilya & Emilia Kabakov, Oskar Kokoschka, Georgios Xenos, Taki Pavlovski, Ezio Gribaudo și Mice Jankulovski”, a mai declarat Vladimir Păun Vrapciu.





Text: Alexandra FLOREA

IULIA STĂTICĂ ESTE FINALISTĂ ÎN COMPETIȚIA PENTRU PREMIUL WHEELWRIGHT

Premiul Internațional Wheelwright, organizat de Harvard Graduate School of Design, susține promovarea și recunoașterea cercetării de arhitectură, încurajând o abordare investigativă printre tinerii arhitecți. Premiul anual este dedicat promovării noilor forme de cercetare arhitecturală orientată către o abordare interculturală și constă într-o bursă de 100.000 \$. Regulamentul competiției prevede participarea studenților sau a tinerilor arhitecți aflați la începutul carierei, condiția fiind să fi obținut un titlu academic de Bachelor's în ultimii 15 ani.

University Graduate School of Design (GDS) a publicat arhitecții finaliști în competiția pentru câștigarea Premiului Wheelwright. Printre ei se află și arhitecta Iulia Stătică, în prezent cercetător la Barlett School of Architecture.

Interesele profesionale ale Iuliei Stătică se concentrează cu predilecție asupra relației dintre egalitatea de gen și relația domestică în dezvoltarea și transformarea infrastructurii și peisajelor urbane în Europa de Est și America Latină. Împreună cu arhitectul Tao DuFour au înființat biroul OAUER, activitatea lor concentrându-se pe cercetarea arhitecturală, urbană și de mediu, având sedii în New York și Londra.

Pasiunea lor comună pentru latura umanistă a arhitecturii i-a îndrumat către crearea propunerii cu care s-au calificat în finala concursului național pentru Pavilionul României la Bienala de la Veneția. „Together at the table” a reprezentat un concept care evocă spațiul comun dintr-o perspectivă atemporală. Închipuirea Parcului Natural Văcărești ca un loc atipic, unde trăiesc vietăți complet independente și autonome față de restul orașului, dovedește înclinarea către cercetarea spațiului și a relațiilor din interiorul acestuia.



Iulia a obținut doctoratul în cadrul Departamentului de arhitectură al Universității „La Sapienza”, câștigând bursa Academiei Române din Roma. Este autoarea cărții „Urban Phantasmagorias: Domesticity, Production and the Politics of Modernity in Communist Bucharest” și susține cu fervoare că filmul documentar trebuie să facă parte atât din cercetare, cât și din practică. Ultimul său film-documentar, „My Socialist Home”, urmează să fie ecranizat în 2021.

Propunerea cu care Iulia a ajuns în finala competiției pentru Premiul Wheelwright se concentrează către interogarea rolului arhitectului în calitate de proiectant

și umanist, angrenat în crearea unor abordări spațiale interne în contextul mai larg al dinamicii migraționale globale. „Home and Beyond: Women, Care and the Architecture of Migration” stabilește ca prim punct de plecare lipsa îngrijirii în țările în curs de dezvoltare, datorate feminizării migrației, căutând în același timp să exploreze noi tipare și relații de domesticitate.

Cercetarea propusă de Iulia contribuie la înțelegerea fenomenului actual al migrației și al impactului pe care-l are în transformarea relației de domesticitate, privită atât din perspectiva de zi cu zi, cât și ca nouă tipologie arhitecturală.



CONCURSUL PENTRU MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A ÉVREILOR ȘI AL HOLOCAUSTULUI

Text: Lorin NICULAE



A fost lansat concursul de soluții privind amenajarea expoziției permanente și a spațiilor conexe ale Muzeului Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România. Rolul acestuia este de a face cunoscute atât istoria și cultura comunităților evreiești din România, cât și bogatele tradiții ale acestora. Programul muzeului este, așadar, unul cultural, științific, educațional și social. Prin concurs a fost selectată cea mai bună soluție oferită de amenajare a palatului Banloc Goodrich, aflat în București, pe Calea Victoriei nr. 218, în apropierea Pieței Victoriei și a celebrelor muzee din vecinătatea acesteia. Un caiet de sarcini foarte riguros, precum și un regulament strict cu privire la cifra minimă de afaceri a ofertanților pe anul precedent lansării concursului (2019), coroborate cu un termen strâns și un volum mare de muncă au făcut ca participarea să fie redusă, doar patru proiecte fiind depuse și intrând în jurizarea desfășurată pe parcursul a două zile, 10 și 11 decembrie 2020.

Așa cum era de așteptat la un astfel de concurs, cele patru soluții au dovedit un nivel ridicat de aprofundare, un răspuns creativ la tema de proiectare, precum și o viziune unică cu privire la amenajarea imobilului Banloc Goodrich.

Pe **locul al IV-lea** s-a situat Asocieria SC NOVARTIS SRL - lider asociere -, SC MIRO GRUP SRL și SC SPA INOVATIONS SRL. Prin proiect au fost aduse intervenții minime palatului, din respect pentru valoarea acestuia, designul muzeului utilizând simbolul Stelei lui David atât la amenajarea piațetei de acces, printr-un element sculptural cu valoare de semnal, cât și în amenajarea minimală a interiorului, în special la plafoane, obținându-se astfel o atmosferă sobră, intimă și personală.

Pe **locul al III-lea**, s-a clasat Asocieria SC ARCSETT SRL - lider asociere - și SC STAGE EXPERT SRL. Proiectul a configurat piațeta de acces prin instalarea unor



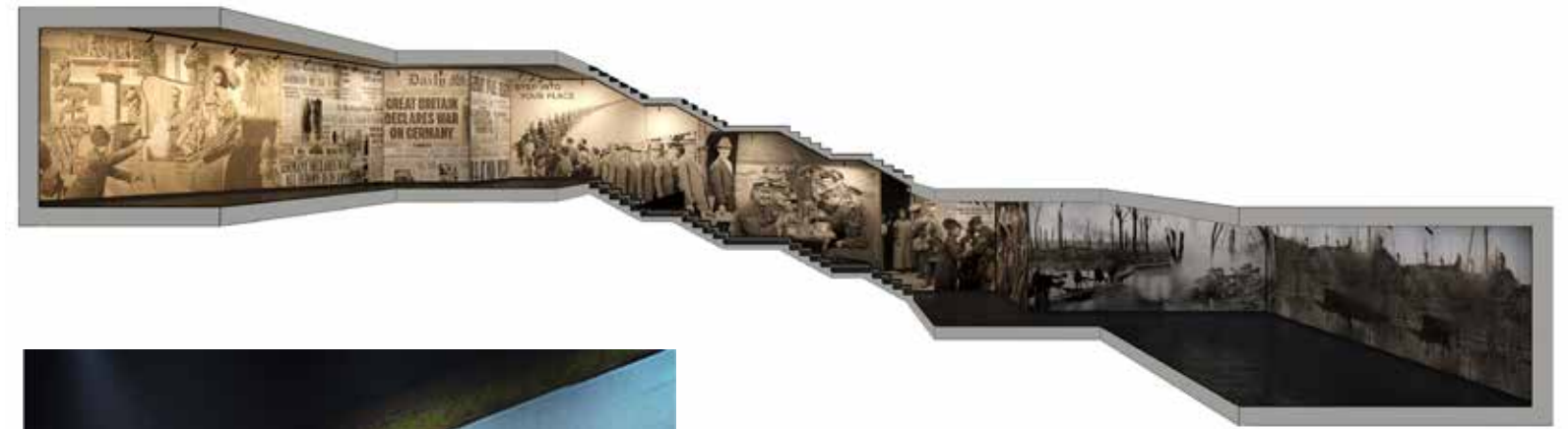
Vladimir Arsene



propilee simbolice, actul pătrunderii în muzeu devenind unul cu caracter ritualic. Două goluri circulare de dimensiuni mari acomodează ascensoarele panoramice care conectează diferitele niveluri ale muzeului. Colecțiile permanente sunt găzduite de spații atent proiectate în funcție de tipul exponatelor și atmosfera necesară înțelegerii semnificației acestora.

Pe **locul al II-lea**, s-a clasat Asocieria SC MAS-ART DESIGN SRL - lider asociere - și SC OUR TEAM SRL. Proiectul propune cu mult curaj prelungirea Căii Victoriei în clădire, la nivelul subsolului, prin coborârea piațetei. De aici, spațiul urban configurat prin alegerea atentă a finisajelor se extinde la nivelul întregii clădiri, printr-un ansamblu de scări și pasarele dezvoltate în relație cu un atrium generos decupat în volumul existent al clădirii. Spațiile expoziționale proiectate sunt unitare, cu un puternic impact emoțional.

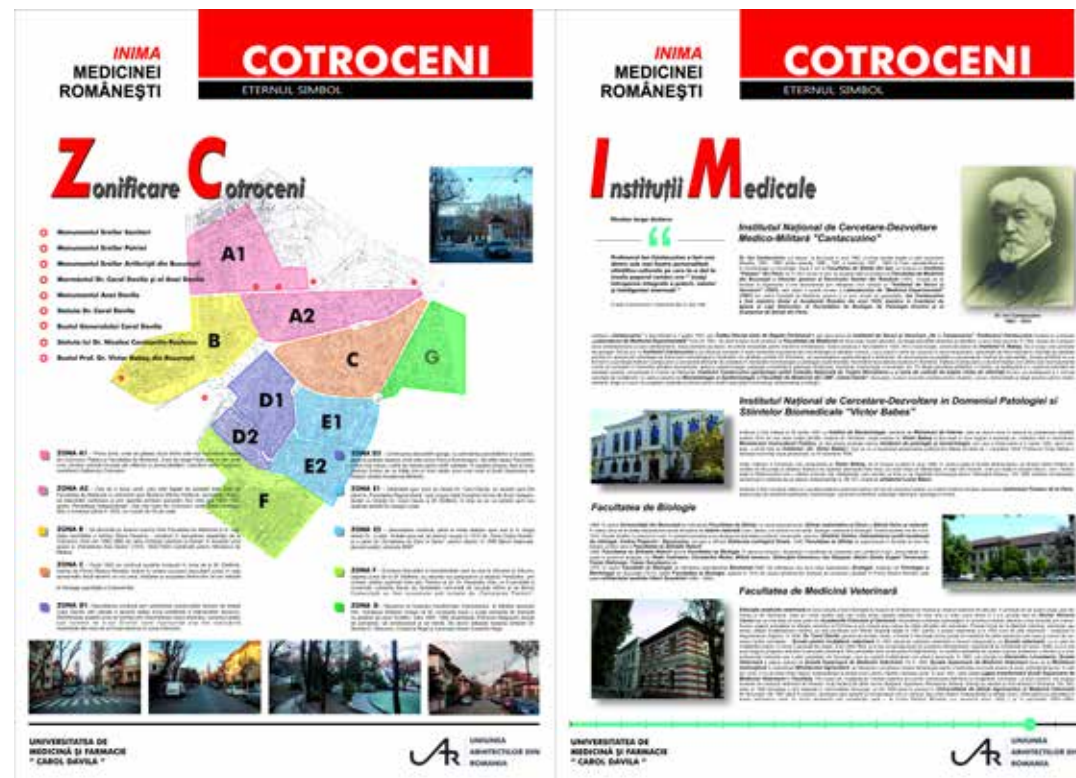
În sfârșit, **locul I** și atribuirea contractului de proiectare a revenit Asocierii POPP & ASOCIAȚII SRL - lider asociere -, WESTFOURTH ARCHITECTURE SRL și BERENBAUM JACOBS ASSOCIATES LLC. Proiectul propune (la fel ca și proiectul situat pe locul al II-lea), redarea culorii roșii inițiale a imobilului, într-o interpretare contemporană, plină de căldură. Piațeta de acces este reconfigurată printr-un gest simbolic și funcțional, și anume amplasarea unei pasarele de conectare a aripilor laterale ale imobilului. La un nivel superior, o copertină minimală închide spațiul piațetei, transformând-o într-o cameră urbană ce mediază relația muzeului cu spațiul public exterior. Un atrium interior pe mai multe niveluri este decupat prin mijlocirea unor stâlpi supradimensionați, negri, meniți să preia încărcarea etajelor superioare, metaforă structurală care evocă simbolic pe Iachin și Boaz. Circuitul muzeal foarte clar prilejuiește vizitarea colecțiilor, al căror design de forță reprezintă un



alt argument pentru situarea proiectului pe prima poziție în clasament. Spațiile amenajate au calitate senzorială, combinând creativ diferitele tipuri de expunere prin generarea unor topografii inedite, axate nu doar pe transmiterea informației, ci pe experimentarea acesteia într-o manieră cât mai personală și mai profundă.

Nu ne rămâne decât să sperăm că proiectul va fi realizat într-un interval rezonabil, astfel încât să putem învăța, trăi și experimenta cultura și tradițiile unei minorități naționale prea puțin cunoscute publicului larg, a cărei însemnătate este adesea neglijată din lipsa cunoașterii modului în care evreii din România au contribuit, de-a lungul secolelor, la devenirea acesteia.

COTROCENI INIMA MEDICINII ROMÂNEȘTI



Text: Casandra ROȘU

Expoziția prezentată de Uniunea Arhitecților din România are ca principal obiectiv promovarea și protejarea patrimoniului arhitectural și urbanistic din România. În acest spirit, Sucursala Sectorului 5 își propune realizarea unui eveniment care să prezinte cea mai valoroasă zonă a sectorului, Cotroceni.

Deși s-au spus și scris multe despre cartierul Cotroceni, despre istoria sa, despre farmecul său incontestabil sau despre legătura sa cu prima instituție a statului găzduită de Palatul Cotroceni, nu a fost accentuată îndeajuns însemnătatea pentru cartier, a construirii primei școli superioare de medicină din România. Momentul istoric deosebit și importanța excepțională a noii instituții au condus, într-un timp istoric relativ scurt (întrerupt de cele două războaie mondiale) la dezvoltarea minunatului cartier Cotroceni.

S-a inițiat un proiect cultural care să prezinte cartierul și dezvoltarea lui în strânsă legătură cu apariția Facultății de Medicină și personalitățile medicale, făuritori de școală. Prin acest proiect, ne-am propus recuperarea identității pierdute prin aducerea în prim-plan a unor momente și a unor personalități cruciale în istoria și formarea acestui cartier.

Expoziția COTROCENI - INIMA MEDICINII ROMÂNEȘTI se dorește a fi primul episod al unui serial de expoziții ilustrând alte aspecte inedite legate de oameni și locuri din cartierul Cotroceni. Se vor aborda aspecte legate de dezvoltarea în timp a Ansamblului Cotroceni, de la prima mănăstire (1679-1681) ctitorită de domnitorul Șerban Cantacuzino, apariția și dezvoltarea Palatului Cotroceni, pentru a termina cu ultima etapă, cea a construirii Academiei Militare de pe dealul Pandurilor și placarea axului Bulevardului Eroilor cu ansamblul de blocuri de locuințe construite în anii '50.

Expoziția începe cu un scurt istoric al cartierului și cuprinde o sectorizare care



face mai ușor de urmărit parcursul narativ.

Prima atestare documentară a zonei apare într-un hrisov dat de Radu Mihnea din 1614, apoi în anul 1679, domnitorul Șerban Cantacuzino a început zidirea, pe locul actual al Palatului Cotroceni, a unei mănăstiri. Casele domnești, modernizate în timpul domnitorului Alexandru Ioan Cuza, au fost folosite de acesta și mai apoi de Carol I drept reședință de vară. Ulterior, în 1893, Regele Carol I a construit actualul palat, în jurul căruia a apărut cartierul Cotroceni, compus din casele militarilor și ale oamenilor politici apropiați Curții. Cu timpul, prezența Facultății de Medicină a determinat dezvoltarea ulterioară a cartierului. Astfel, noile locuințe ale medicilor au contribuit la păstrarea și dezvoltarea caracterului elitist al cartierului generat de apariția Palatului Cotroceni.

Panourile alternează istoria Cotrocenilor cu cea a Facultății de Medicină, unele panouri prezintă biografia unor doctori celebri, întemeietori de școală, ale căror nume figurează în nomenclatorul străzilor din Cotroceni, cu alte panouri care prezintă arhitectura și atmosfera unor zone delimitate și studiate în proiect.

Sunt detaliate astfel zonele A1, A2 și B reprezentând primele locuințe apărute în jurul celor două centre de interes (Palatul Cotroceni și Facultatea de Medicină), zona C reprezintă dezvoltarea din jurul celor două Biserici (Sf. Elefterie și Sf. Elefterie Nou), zonele D1, D2 și E1, E2 reprezentând etapa de dezvoltare de după cel de al Doilea Război Mondial, zona F reprezintă ultima etapă de dezvoltare și zona G reprezintă o etapă de dezvoltare de la începutul secolului al XIX-lea. Un panou prezintă instituțiile medicale aflate pe Splaiul Independenței și un ultim panou prezintă monumentele de for public existente în cartierul Cotroceni.

Panourile cu medici reprezintă personalități care, deși și-au făcut studiile în străinătate, au revenit în țară, unde, sub conducerea doctorului Carol Davila, au pus bazele școlii românești de medicină. Sunt prezentați dr. Carol Davila și soția sa, Ana Davila, dr. Gheorghe Marinescu și dr. Nicolae Paulescu, dr. Victor Babeș și dr. Toma Ionescu, dr. Ștefan Capșa și dr. Mihail Petrini-Galatz și dr. Grigore Romniceanu și dr. Constantin Severeanu.

Proiectul a fost inițiat de Sucursala sector 5 a U.A.R. și realizat de arh. Casandra Roșu și arh. Mariana Priboiu.





Text: Adina RENTEA

„DOAR UN TABLOU” EXPOZIȚIE DE PICTURĂ LUCIAN GEORGE PĂIȘ



Într-un spațiu încărcat de istorie și frumos, Lucian George Păiș, arhitect de meserie, pictor prin vocație, un apreciat designer de interior, dar și baterist de jazz (făcând parte acum mulți ani din trupa „Triptic”), își „provoacă” publicul cu un nou concept expozițional - „Doar un tablou”!

... un personaj static, același în cele 15 tablouri, oscilând între cele trei arte dragi sufletului său de artist: pictură, arhitectură, muzică!

... sus, deasupra personajului central, singurul de fapt, cineva veghează creația!

... toate acestea, într-un ciclu alternant de lumină și întuneric!

Două dintre constantele vieții noastre, două dintre cuvintele proprii oricărei limbi, poartă, dincolo de semantică, înțelesuri adânci și puternice!

Mare admirator al curentelor moderne, mereu în căutarea unui limbaj plastic original, cele 15 lucrări sunt, de fapt, dedublări ale propriului EU, în jocul niciodată pe deplin epuizat al contrastului dintre lumină și întuneric.

Lumina ca semn al dumnezeirii și al începutului, lumina și întunericul - repere



esențiale în creația artistică dintotdeauna, care poartă în taina lor nesfârșite înțelesuri și simboluri!

Deloc întâmplător, preocuparea lui J. W. Goethe pentru lumină a stat la baza unui studiu de peste 40 de ani numit „Lumină, Întuneric și Culoare”, prin care marele poet, gânditor și om de știință a demonstrat că, în realitatea noastră perceptibilă, doar îmbinarea între lumină și întuneric face lumea ușor de cunoscut și recunoscut!

Secole mai târziu, artistul contemporan James Turrell afirma că „lumina nu este o relevare, ci relevația însăși”.

Pe ritmuri de jazz-blues

Într-o zi de sfântă sărbătoare, ne-am înălțat sufletele pe ritmuri de jazz-blues, în expoziția *Doar un tablou* a pictorului-arhitect Lucian George Păiș, la Uniunea Arhitecților din România!

Am trăit momente de aducere aminte din anii de tinerețe, când, ascultând emisiunile lui Florian Lungu, am aflat mai multe despre acest stil de muzică, apărut la începutul secolului al XX-lea în New Orleans, despre tonalitate, ritm, improvizație, despre ce înseamnă jazzul!

Personalitate de excepție a jazzului românesc, realizator de emisiuni de radio și televiziune, compozitor, muzicolog și profesor, pianist, aranjor și compozitor de teme de jazz, Moșu' - așa cum este cunoscut în lumea muzicală Florian Lungu - a fost în această seară alături de prietenii lui Capriel Dedeian (compozitor, chitarist, a creat muzică de film și a cântat cu regretatul saxofonist Garbis Dedeian, chitaristul care simte armeneste și iubește România), Iulian Vrabet (compozitor și autor al multor succese, puțină lume știe că Mugurel Vrabet, chitaristul trupei Holograf, este arhitect și din planșeta lui s-a născut o clădire lângă Alba Iulia, care a fost multă vreme hotel) și Lucian George Păiș (spirit plurivalent și un foarte talentat om de jazz)!

Ne-am bucurat de momente de relaxare intelectuală și spirituală, precum și de prezența lui Florian Lungu, omul pentru care jazzul reprezintă „unul dintre cele mai reprezentative capitole ale trăirii intelectuale”.

A fost ... Doar o formulă! O seară trăită în esențe de jazz!

DILEMĂ ÎN DEZVOLTAREA DURABILĂ: CUM SĂ TRĂIM DURABIL ÎNTR-UN SPAȚIU DURABIL?

O fantomă bântuie România, toți vorbesc de ea, nimeni nu o vede: Dezvoltarea durabilă! În ultimul timp, în peisajul profesiei noastre, se desfășoară un număr semnificativ de dezbateri privind viitorul orașelor, în care acestea trec de la a o Mărie durabilă, pentru francofoni, la una sustenabilă, pentru anglofili. Într-o societate consumeristă și orașele devin produse, primind sloganuri politice și comerciale, fiind prezentate ca durabile, integrate, durabil integrate, sustenabile, verzi și inteligente sau smart.

Nu este o greșeală comercială să stimulezi dezvoltarea produsului, dar în această campanie de promovare a orașului viitorului nu se menționează în ce fel am putea să intrăm în posesia unui spațiu durabil și, ca să fim în aria definiției sustenabilului, cine ar fi capabil să mențină orașul la un anumit nivel de dezvoltare, care ar fi acest nivel, și cum acestui oraș i se apără identitatea și îi este susținută continuitatea dezvoltării? Prin definiția „dezvoltarea durabilă urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi” s-a încercat să se găsească un cadru teoretic stabil pentru luarea deciziilor în orice situație în care apare un raport *om - mediu*, fie că e vorba de mediul înconjurător, mediul economic sau mediul social, sau de toate la un loc.

Într-o lume competitivă, durabilitatea și dezvoltarea au drumuri diferite știind că dezvoltarea este un consumator de resurse naturale și generare de forme diverse de poluare. Din acest motiv dezvoltarea durabilă sau sustenabilă, după caz, a orașelor nu poate fi doar o etichetă seducătoare în cadrul dezbaterilor, deoarece vorbim despre spații și oameni în diversitatea lor. O întrebare bună ar fi *Ce înseamnă să trăim sustenabil în contextul globalizării, al competiției economice, schimbărilor climatice și al conflictelor sociale?*

Orașul ca teritoriu este o sumă de proprietăți publice și private, având valori diferite, prinse într-un canevaz de interese influențate de nivelul economic și cultural al deținătorilor și utilizatorilor acestor proprietăți. Într-o lume globalizată, acest mozaic teritorial se contorsionează într-o foarfecă *cerere-ofertă*, iar întrebări precum *Cine vinde, cine cumpără și cât e profitul?* se adresează unei planete digitalizate, dar răspunsurile nu oferă întodeauna varianta dezvoltării durabile. Referindu-ne strict la spațiul urban, domeniul nostru de acțiune, cum am putea să-l transmitem generațiilor viitoare? Cum aceste proprietăți cu valori diverse trec de la o generație cu o identitate culturală la o altă generație cu alte modele culturale? Ce se pierde și ce se câștigă din punct de vedere spațial prin acest transfer? Care sunt elementele tabu ale configurației spațiului urban? Aceste întrebări arată că abordând orașul ca un produs comercial, etichetat cu un slogan comercial viabil pe piața politică, suntem închiși într-o dilemă atunci când vrem să stabilim atât nivelul de la care plecăm pe traseul dezvoltării durabile, cât și reperatele pe care trebuie să le fixăm de-a lungul acestui traseu, pentru a vedea dacă nu ne abatem de la ceea ce ne imaginăm că înseamnă dezvoltarea și cum figurăm durabilitatea acesteia.

Înainte de descrieri a ce ar putea însemna o dezvoltare durabilă, este important de configurat traseul continuității între generații a respectului valorilor spațiului și formele de inhibare a riscurilor politice, climatice, sociale, pentru a proteja moștenirea pe care noi am primit-o de la generațiile anterioare, moștenire definită prin valoare istorică, patrimoniul construit cultural, stilul arhitectural, reperatele vizuale care asigură identitatea, valoarea, reputația și viața orașului pe care vrem să îl oferim generației viitoare.

Aceste riscuri nu au fost și nu vor fi eliminate definitiv în timp. Trăim în era incertitudinii, cu surse de riscuri naturale și antropice, cu schimbări de viziune și acțiune politică și proceduri administrative, elemente ce vulnerabilizează dezvoltarea durabilă a spațiului. Un exemplu care îmi ține interesul treaz, prin modul de transfer al patrimoniului de la o generație la alta și de gestionare prudentă a riscurilor este Veneția cu tot ce simbolizează acest nume în lume. Dar



Alep I Orașul istoric. Sit Patrimoniu Mondial UNESCO - În portocaliu, monumente distruse (723 a Complexului Dukakinzade Muhammad Pasha clădiri) - perioada 2013-2017³

Moscheia Al-Adiliyya I Clădirea centrală în 1986

nu toate orașele au avut șansa să fie scutite de riscuri, există locuri în care brusc transferul către generațiile viitoare a fost compromis, arătând fragilitate durabilității care a cedat sub presiunea deciziilor politice și economice devenind adversarul mediului social și natural.

Patrimoniul istoric distrus în conflict armat

ALEP: Alep este unul dintre cele mai vechi orașe locuite continuu din lume; este posibil să fi fost locuit încă din mileniul VI î.Hr. În perioada conflictului armat 2012-2016¹, un număr de 910.000 de locuitori strămutați; 1.230.000 locuitori cu nevoi de asistență umanitară; 302.000 unități de locuire distruse total sau parțial (52% din fondul total de locuințe); 140.000 locuri de muncă pierdute în sectorul industrie sursă de venituri pentru 600.000 de locuitori². Riscurile politice, generatoare de conflicte armate distrug fundamentul dezvoltării durabile. Alep este unul recent, dar istoria războaielor a sărăcit patrimoniul cultural al umanității, al moștenirii pe care am fi putut să o primim și să o oferim generațiilor viitoare. Există un alt competitor generator de costuri decontate de spațiile locuite urbane și rurale: Creșterea economică,

prin consumul resurselor și a efectele poluării. Schimbările climatice rezultat al resurselor și calității aerului, apei și solului subminează conceptul de dezvoltare durabilă, acesta căpătând o tentă teoretică, de drumul vorbelor urmat în conferințe. Câteva informații care particularizează unele zone din Europa sunt menționate prin studii recent realizate.

Orașe afectate de schimbări climatice:

Capitale europene care vor înregistra cea mai mare creștere a severității și frecvenței inundațiilor sunt: Dublin, Irlanda; Helsinki, Finlanda; Riga, Letonia; Vilnius, Lituania; Zagreb, Croația⁴. Capitale europene care vor vedea cea mai mare creștere a severității și frecvenței secetei sunt: Atena, Grecia; Lisabona, Portugalia; Madrid, Spania; Nicosia, Cipru; Sofia, Bulgaria; Valleta, Viena⁵.

Orașe afectate de revolte sociale

Autorii⁶ articolului „Rolul spațiului în formarea legăturilor sociale” atrag atenția că, în ultimii ani, s-a observat atât creșterea interesului pentru relația dintre social și contextul spațial, dar și formele prin care spațiul fizic afectează

Text: Nicolae ȚĂRĂLUNGĂ



formarea legăturilor sociale. Diferite aspecte ale acestei relații au fost analizate luând în considerare rețelele sociale, cercetarea caracteristicilor vecinătăților în arii urbane, geografie, forme administrative, arhitectura, proiectarea și planificarea urbană.

Contextul spațial, în viziunea autorilor, joacă un rol în formarea legăturilor sociale prin cel puțin trei mecanisme: spațiul și proximitatea fizică sau psihică stabilită între

oameni, compoziție spațială și configurație spațială. Pentru înțelegerea rolului contextului spațial sunt necesare multiple domenii disciplinare și cercetări calitative și cantitative. Identificarea acestor domenii pot vitaliza conversațiile profesionale în România.

Varietatea orașelor solicită politici personalizate Dezvoltare durabilă și spațiul solicită politici speciale. Într-un oraș turistic în care concentrările de turiști și evenimente au loc în anumite zone și ciclic în anumite luni din an, afectează



sursa: Photo by Chris Gallagher on Unsplash
sursa: <https://www.euronews.com/>



sursa: <https://www.thelocal.de/20190709/could-water-supplies-run-out-in-eastern-germany/>

sursa: <https://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-9363813/European-summer-droughts-severe-past-2-100-years.html>

funcționalitatea acestuia.

Din acest motiv discursul dezvoltării durabile se mută de la general la înțelegerea și măsurarea impactului turismului asupra mediului și agregatului social, aspecte care asigură că dezvoltarea turismului reprezintă o experiență pozitivă pentru localnici, companii de turism și turiști⁷.

Dacă transportul nepoluant reprezintă o politică comună a administrației publice a tuturor orașelor, într-un oraș turistic proprietarii de spații din industria ospitalității au obligația împiedicării risipei consumurilor apei potabile, energiei și de reducere a deșurilor menajere⁸. Managementul implementării dezideratelor dezvoltării durabile conduc, în cazul Venetiei, la promovarea de către Departamentul Turismului al orașului a campaniei pentru un turism „încet” și durabil pentru o Venetie durabilă.

Sunt locuitorii la fel?

Orașul reprezintă un agregat demografic și social complex în care doresc să trăiască durabil și persoane cu dizabilități

sau cu resurse economice și financiare limitate. Agenda 2030 recunoaște că eradicarea sărăciei în toate formele și dimensiunile sale, inclusiv sărăcia extremă, este cea mai mare provocare globală și o cerință indispensabilă pentru dezvoltarea durabilă.

Dezvoltarea și competitivitate nu dau semne să reducă sărăcia și nu conduc către coeziunea socială, iar reducerea resurselor naturale, pe fondul creșterii demografice, accentuează această realitate. Mediul și sărăcia sunt legate. Sărăcia este multidimensională și păcălește dezvoltarea durabilă, manifestându-se spațial, politic, social, cultural. Oamenii săraci sunt percepuți deopotrivă ca victime și agenți ai degradării mediului⁹. Din acest motiv plasare pe un nivel cât mai sus pe scara priorităților politice a eradicării sărăciei, dincolo de discursul politic, reprezintă o soluție care oferă durabilitate și continuitate în funcționarea ariilor urbane și rurale.

O creștere nelimitată pe o planetă cu resurse limitate?



Dilema durabilității

Astăzi, continuăm să consumăm mai multe resurse și să contribuim mai mult la degradarea mediului.

Sloganul dezvoltării durabile trebuie despachetat în spațiul durabil și locuit durabil, câmpul specific profesiei noastre și instrumentelor urbanistice pe care le folosim. Întrebările metodologice, conceptuale privind orașul viitorului vor continua și trebuie dezbătute pentru a găsi un răspuns la provocările majore prin care trec azi orașele. Într-o lume globală, complexă și contradictorie, probabilitatea de a lua decizii greșite în dezvoltarea spațiului urban crește. În plus, formele de capital natural, construit, financiar și uman nu cooperează, se manifestă inegal, creând la rândul lor tensiuni politice, sociale, economice și de mediu.

Soluțiile urbanistilor și arhitecților au un rol fundamental în consolidarea ecosistemului urban om-spațiu, determinând funcționalitatea, accesibilitatea și atractivitatea orașului prin compoziția funcțională, mixul suprafețelor construite și a celor verzi, a spațiilor publice necesare stabilirii legăturilor sociale. Fixarea indicatorilor POT și CUT, pe lângă definirea formei urbane, dezvoltă amplitudinea consumurilor și a deșeurilor atașate unităților funcționale și, implicit, impactul asupra mediului. Pentru a avea un impact pozitiv real în contextul dezvoltării durabile, soluțiile menționate ar trebui raportate la realitatea că spațiul și resursele sunt finite, ceea ce ar trebuie să modifice modul în care planificăm spațiul și nuanțăm drumul vorbelor când vom înțelegem pe deplin că trăim într-o lume finită în care permanent avem ceva de primit, de păstrat și de oferit generațiilor viitoare.

Urbanist și arhitect: durabilitatea profesiei

Cum se manifestă consumerismul și liberul arbitru pentru spațiul orașului în dezvoltarea urbană durabilă? Sectorul privat activ în dezvoltarea orașelor consumă și afectează mediu, iar locuitorii cumpără și folosesc ce li se oferă. Prioritatea deciziei pentru obținerea profitului azi așază, pentru generațiile viitoare, durabilitatea pe un loc secund. Generațiile viitoare, uitându-ne în piramida vârstelor, trăiesc de fapt și azi, fiind consumatori activi ai resurselor naturale viitoare și contribuie la reducerea valorilor mediului și biodiversitate. În consecință, dialogul între cele trei secțiuni principale din piramida vârstelor poate începe oricând.

Putem nota totuși că valorile și modelele generației din vârful piramidei nu sunt împărțite de segmentului demografic aflat la baza piramidei, iar dinamica dezvoltării tehnologice și a accesului la informații îngreunează stabilirea unui dialog efectiv între generații, indiferent de domeniile și subiectele de acțiune.

Cum contribuie urbanistii și arhitecții în managementul terenurilor pentru a atinge țintele de reducere a efectelor schimbărilor climatice, cum contribuie la reducerea impactului asupra resurselor naturale și a habitatelor? Aceste pot deveni teme de dezbateri și planuri de acțiune pentru cercetători, pentru cei ce predau și pentru cei care proiectează activ în spațiul urban.

Dacă tot privim în viitor, este meseria de urbanist durabilă sau devine inutilă între asaltul start-up-urilor și al dictaturii digitale? Cine ar putea să o practice în viitor? Ce ar trebui să devină această profesie ca să prezinte interes pe piața muncii pentru absolvenții universităților, să fie recunoscută ca meserie cu valoare socială ridicată și, în final, să susțină atingerea acelui nivel în care dezvoltarea va fi condusă într-un ritm care să o facă durabilă?

NOTE

1 Conflicte militare au produs stricăciuni și altor locuri: orașul Busra, Damasc și Siria, Libia (situl arheologic Syrene, Leptis magna, Sabratha) sau, în Afganistan, Buddha din situl arheologic Bamiyan Valle etc. Sursa; https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_World_Heritage_in_Danger

2 Sursa: City Profile ALLEPO, Multi Sector Assesment. UNHABITAT - SDC; mai 2014.

3 Sursa: Five Years of conflict / The State of Cultural Heritage in the Ancient City of Aleppo - UNESCO - unitar.

4 Sursa: Selma B Guerreiro et al 2018 Environ. Res. Lett. 13 034009.

5 Sursa: Selma B Guerreiro et al 2018 Environ. Res. Lett. 13 034009.

6 Sursa: Mario L. Small, Laura Adler, „The Role of Space in the Formation of Social Ties”, Annual Review of Sociolog, Vol. 45:111-132, 2019.

7 Governing the Sustainable Development of Venice: Elements of the Institutional Planning Procedure, Bruno DenteCinzia, Griggio Andrea, Mariotto Carolina Pacchi.

8 Idem.

9 Jurnalul of Social Science 4(3):202-215, 2008; „Poverty alleviation and sustainable development: The role of social capital”; Ali Asadi, Morteza Akbari, Hossain Shabanali Fami, Hoshang Irvani, Farahnaz Rostami and Abolhasan Sadat.

SUCURSALA
SUCEAVA - BOTOȘANI

ALIANȚA FRANCEZĂ



Text: Adrian SEMENIUC



Vineri 28 mai 2021, a avut loc, oficial, constituirea Asociației **Alianța Franceză din Suceava**, structură aprobată de Consiliul de Administrație al Fundației Alianțelor Franceze, reunit la Paris în data de 25 martie 2021.

La inaugurare a participat și Excelența Sa ambasadoarea Franței în România, doamna Laurance Auer, care a vizitat, cu acest prilej, municipiul și județul Suceava. Printre cei zece membri fondatori ai Alianței se află Consiliul Județean Suceava, Primăria Municipiului Suceava, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Teatrul Municipal „Matei Vișniec” și Uniunea Arhitecților din România, prin doamna președinte, arh. Ileana Tureanu, reprezentată prin Sucursala Suceava-Botoșani a UAR, delegat arh. Constantin Gorcea - membru al Senatului UAR, precum și Filiala Nord-Est a Ordinului Arhitecților din România, reprezentată prin arh. Ion Andriu, președinte.

Demersul de înființare al Alianței Franceze a avut un parcurs relativ complicat, demarând încă din 2019 și a presupus mai multe întâlniri și elaborarea de materiale care să justifice și argumenteze oportunitatea existenței acestei organizații, menite să promoveze francofonia prin multiple activități culturale care să contribuie la bunele relații dintre cele două națiuni. Este prima structură nou înființată în România în ultimele trei decenii și singura din Europa de Est constituită în ultimii ani.

Pe parcursul întâlnirilor avute de membrii fondatori cu reprezentanți ai Ambasadei Franței, Administrației Fundației Alianțelor Franceze, Centrului Cultural Regional, arhitecții reprezentanți ai comunității profesionale locale au avut o contribuție activă. Arhitectul Ion Andriu a insistat să reamintească puternica influență a limbii și culturii franceze, mai ales în perioada interbelică și influența decisivă a arhitecturii franceze în cristalizarea conceptuală a profesiei și teoriei arhitecturii, dar și rolul acesteia în inițierea învățământului de arhitectură din România. Arhitectul Constantin Gorcea a evidențiat influența decisivă pe care au avut-o, în formarea sa profesională și anii de stagiu, cursurile



de învățământ și practica desfășurate în Franța. Cei doi arhitecți și-au adus o contribuție concretă și la amenajarea noului sediu al Alianței Franceze, recent inaugurat. Sperăm că Alianța va putea contribui la o mai bună cunoaștere reciprocă, la ușurarea schimbului de informații profesionale legate de procesul de învățământ, de administrație și organizarea exercitării profesiei.

Excelența Sa doamna ambasadoare Laurance Auer a vizitat și sediul Primăriei Municipiului Suceava, unde a analizat, cu Primarul Ioan Lungu, posibilități de colaborare și înfrățire cu localități din Franța și a fost informată de performanțele activității unor întreprinderi cu capital francez din localitate. Excelența Sa doamna ambasadoare a avut și o întâlnire și o analiză cu președintele Consiliului Județean Suceava, Gheorghe Flutur, referitoare la multiplele posibilități de colaborare economică, tehnică și turistică pe care Județul Suceava le poate avea cu entități similare din Franța.

La inaugurarea noului sediu, pe lângă membrii fondatori, au participat și dl Michel Monsauret, coordonatorul Alianțelor Franceze din România, și dl Paul Koller, directorul general de la Ambro Suceava, membru și inițiator al alianței. Au fost apreciate amenajarea și dotarea noului sediu al Alianței, identificând posibilitățile deschise pentru activități de

învățământ, informare tehnică și activități culturale.

A fost vizitată Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, unde Excelența Sa doamna ambasadoare a fost așteptată de rectorul Universității, dl prof. dr. ing. Valentin Popa, și unde doamnei prof. dr. Sanda Maria Ardelean, principalul inițiator și promotor al formării Alianței, i-a fost acordată Legiunea de Onoare în Grad de Cavaler. Doamna profesor este cunoscută pentru meritele deosebite în inițierea și promovarea învățământului francofon în România, înființarea primului Lectorat francez la Suceava, a Biroului Francez din Suceava. Ea este o susținătoare și admiratoare a arhitecturii de bună calitate, promovând inițiativele privind optimizarea legislației de protecție a valorilor și monumentelor de arhitectură.

Oaspeții francezi au apreciat un mini-spectacol cu folclor bucovinean oferit de membri ai Ansamblului artistic „Ciprian Porumbescu” din Suceava. Invitații s-au bucurat de prezența agreabilă și distinsă a Excelenței Sale, remarcându-i naturalețea și prestanța. La eveniment a participat și reprezentantul structurilor locale ale arhitecților, arh. Ion Andriu, membru al Consiliului Director al A.F., ocazie cu care s-au consolidat relații de bună cunoaștere și respectuoasă amiciție.

„UZINA DE APĂ”
DIN SUCEAVA

ZILELE ELEVULUI ARHITECT EDIȚIA A III-A

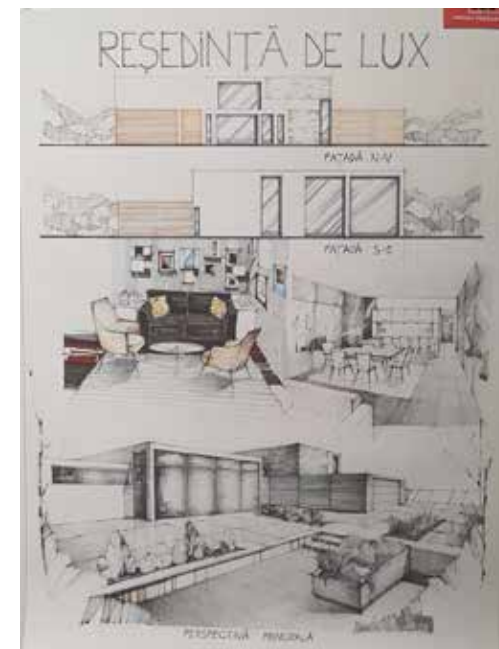
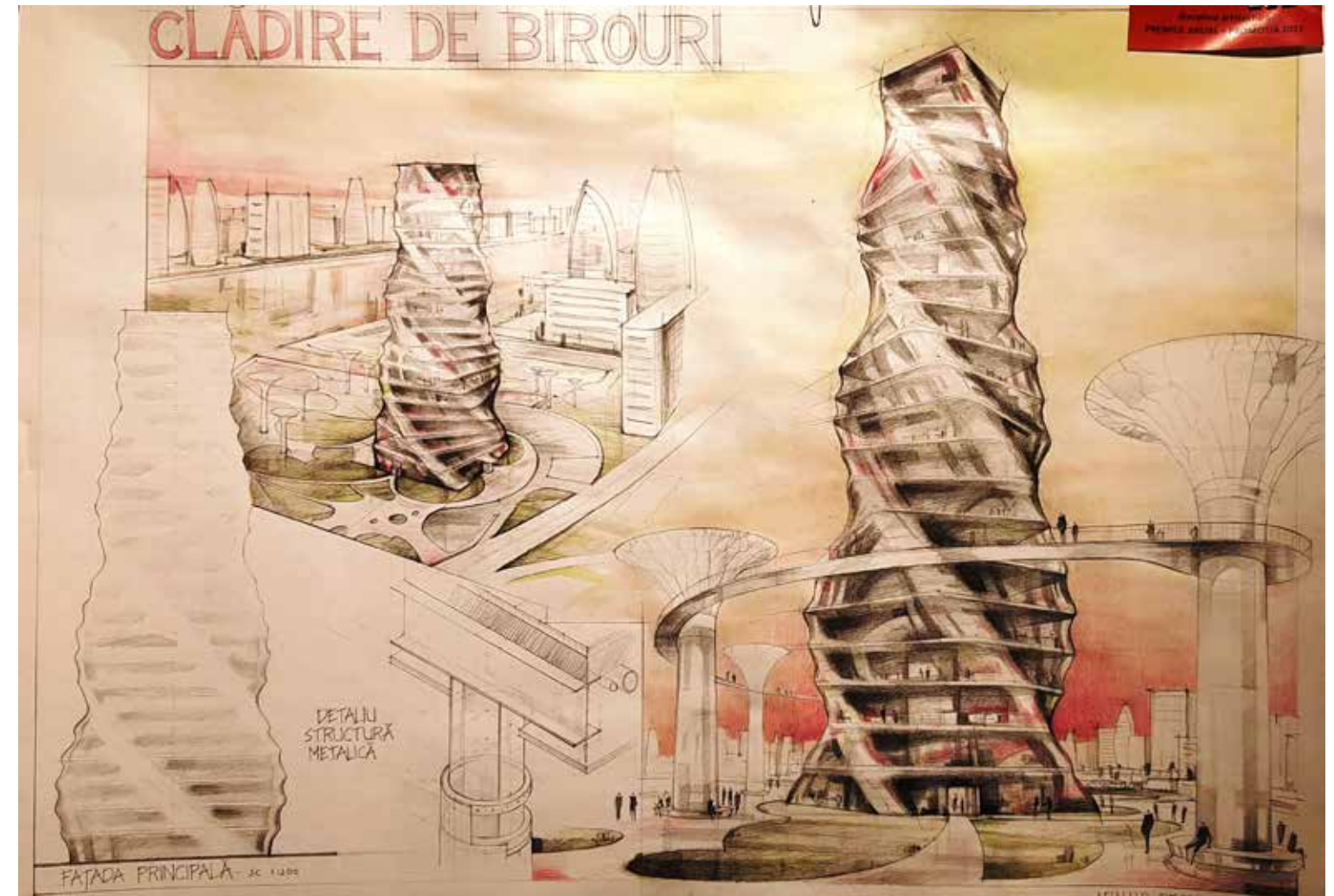


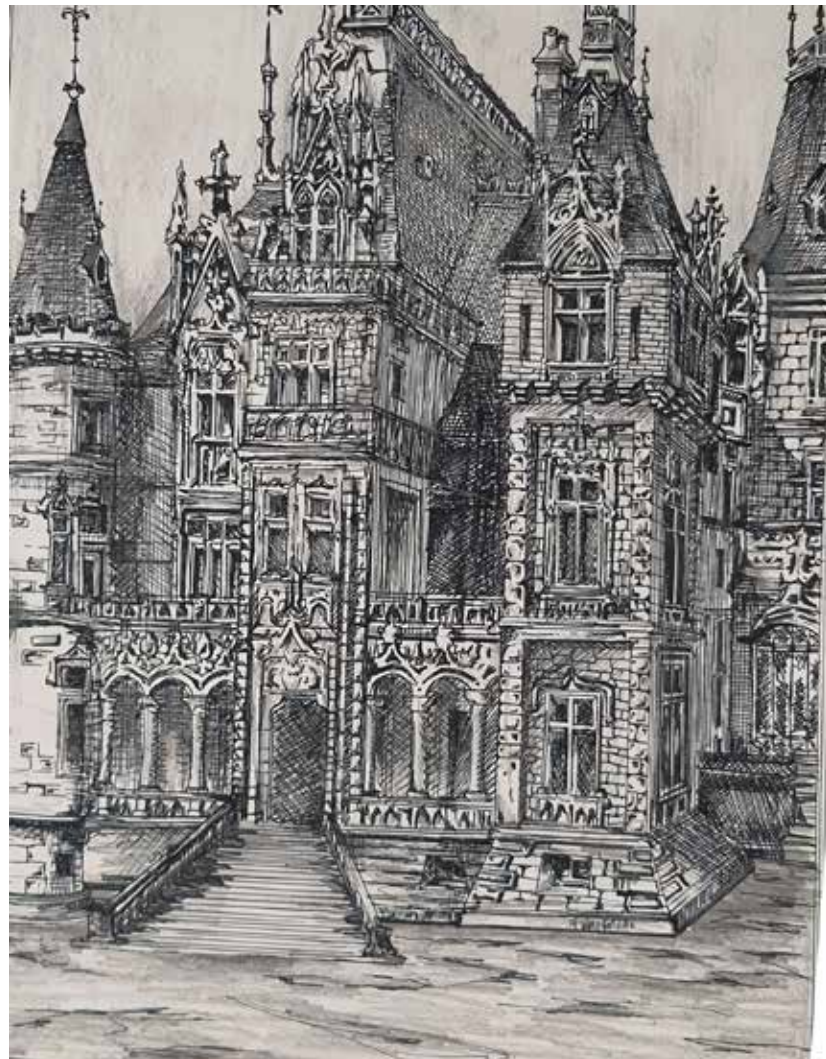
Text: Ion ANDRIU

Sfârșitul anului școlar și recenta relaxare a condițiilor sanitare au prilejuit reluarea, la *Uzina de Apă Suceava*, a manifestării „Zilele elevului arhitect”, eveniment dedicat elevilor din clasele vocaționale de arhitectură din zona de Nord-Est a țării.

Inaugurarea celei de a III-a ediții a avut loc vineri, 11 iunie, în localul fostei *Uzine de Apă*, devenită, în ultimul deceniu, sediul Filialei Nord-Est a Ordinului Arhitecților (OAR). Aici s-au desfășurat, în ultimii ani, o serie de activități culturale specifice arhitecturii și urbanismului, precum proiecții de film, piese de teatru, recitaluri muzicale sau simpozioane și consfătuiri profesionale și mai ales evenimentul, devenit tradițional, „Zilele culturii urbane la Uzina de Apă”. În ultimul an, din cauza pandemiei de SARS - CoV-2, aceste activități au fost sistate, iar „Zilele elevului arhitect” au constituit prilejul de revenire a activităților în condițiile recente relaxări sanitare.

Evenimentul s-a desfășurat cu participarea elevilor de la Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu” din Suceava și de la Liceul „Ștefan Luchian” din Botoșani, împreună cu cadre didactice de la clasele de arhitectură și design. Un juriu format din specialiști, cadre de conducere ale Filialei Nord-Est a OAR și Sucursalei Suceava - Botoșani a Uniunii Arhitecților din România precum și cadre didactice din învățământul de profil, au acordat premii și mențiuni pentru cele mai bune lucrări elaborate de elevi în cursul anului școlar curent. La vernisajul expoziției de proiecte și desene, în cuvântul de deschidere, arhitectul Ion Andriu, președintele





Filialei Nord-Est a OAR și fost profesor la clasele de arhitectură, și-a manifestat satisfacția pentru reluarea activităților consacrate în localul reamenajat al fostei uzine de apă, apreciind interesul elevilor, calitatea lucrărilor și amploarea evenimentului desfășurat, în ciuda condițiilor dificile din ultimul an.

Doamna profesor Alexandra Bejinaru, director al Colegiului de artă „Ciprian Porumbescu” din Suceava, a apreciat strădania elevilor din Botoșani și Suceava de a depăși cu succes greutățile induse de situația sanitară, încurajându-i și dându-le sfaturi menite să ajute la finalizarea, în bune condiții, a ciclului de învățământ vocațional. Profesorul Alexandru Agavriloae, arhitect-sef al Municipiului Botoșani, a explicat particularități ale învățământului de specialitate din județ.

Arhitectul Mihai Tulbure, vicepreședinte al Filialei Nord-Est a OAR, a făcut referire la aspecte semnificative trăite pe parcursul formării profesionale și le-a recomandat elevilor cărți de teoria și istoria arhitecturii, inclusiv pentru viitorii ani de studenție. S-au adresat apoi elevilor, cu părintească căldură, profesorii arh. Corina Roncea și Niculai Moroșan, vicepreședinți ai Filialelor locale OAR și respectiv

UAP, cadre didactice cu experiență și rezultate deosebite în procesul de învățământ.

Juriul a acordat PREMIUL ANUAL - PROMOȚIA 2021, elevului Guilherme Araujo Regado din calsa a XII-a C a Colegiului de artă „Ciprian Porumbescu”, care a primit și premiul acordat de Sucursala Suceava - Botoșani a UAR. Pentru proiecte de arhitectură a fost acordat Premiul președintelui Filialei elevului Iurciuc Ilie, din clasa a XII-a C de la aceeași unitate de învățământ, iar eleva Alexandra Lotos, de la Liceul „Ștefan Luchian”, a primit Premiul Sucursalei Botoșani a OAR. Eleva Rebeca-Emanuela Damian, de la același liceu, din clasa a IX-a C, a primit mențiune din partea Filialei locale a Uniunii Artiștilor Plastici.

Manifestarea a prilejuit discuții interactive și un veritabil schimb de impresii și experiență între elevii suceveni și botoșăneni ai claselor terminale, probabil, mulți dintre ei viitori studenți arhitecți. Proiectele de atestat competențe profesionale elaborate la finalul ciclului de învățământ s-au bucurat de o atenție și apreciere speciale din partea asistenței formate din elevi, părinți și profesori. Expoziția cu lucrările și desenele elevilor din județele Botoșani și Suceava a rămas deschisă până la 1 iulie 2021.

SUCURSALA SUCEAVA-BOTOȘANI

Text: Ion ANDRIU



DONAȚIE MATERIAL DOCUMENTAR



Cu ocazia încheierii anului școlar, UAR a făcut, din nou, o donație material bibliografic pentru biblioteca Colegiului de Artă „Ciprian Porumbescu” din Suceava, destinată elevilor de la clasele vocaționale de arhitectură. Materialul documentar transmis către unitatea de învățământ a constat dintr-un număr de câteva zeci de reviste noi „ARHITECTURA” și respectiv „URBANISMUL” apărute în ultimii ani. Predarea materialului s-a efectuat de către arh. Ion Andriu, președintele Sucursalei Suceava-Botoșani a UAR, fost profesor la Colegiul menționat, și arh. prof. Corina Roncea, vicepreședinte, responsabil cu pregătirea profesională în cadrul Filialei Nord-Est a OAR, în prezența conducerii unității de învățământ reprezentată prin doamna director Alexandra Bejinaru, ocazie cu care s-a semnat și un proces-verbal de predare-primire. Nu este prima oară când Uniunea Arhitecților face asemenea gesturi benefice pentru învățământul vocațional și reamintim că, în urmă cu 3 ani, s-a făcut o amplă donație de material documentar constând din cărți și reviste de specialitate și chiar volume de cultură generală, care a contribuit substanțial la fondul de carte și periodice al bibliotecii colegiului.

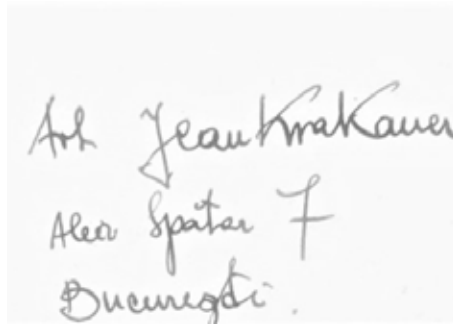
Scopul acestor demersuri este și acela de a redobândi interesul elevilor pentru lectură, singura modalitate sigură și eficientă de îmbogățire a nivelului de cultură generală și informații de specialitate pentru tinerii aspiranți la accesul în breasla arhitecților.

Putem spune că demersul a avut succes până în prezent, deoarece s-a constatat că cei mai fereți utilizatori ai bibliotecii s-au dovedit a fi elevii de la clasele de arhitectură și design.

Sperăm că asemenea colaborări și contribuții la cât mai buna pregătire a tineretului școlar vor continua cu același succes și aceeași eficiență.



ARHITECT JEAN KRAKAUER (1910-2002)



Text: Iuliana MIRCEA

John Kryton¹ (alias Jean Herman Krakauer) a fost un cunoscut arhitect canadian născut în România, a cărui carieră s-a întins pe două continente, de-a lungul a șase decenii. S-a născut la 18 august 1910, în București, în familia negustorului de pielărie și încălțăminte Abraham Krakauer, ce avea cunoscutul magazin de pe Calea Moșilor nr. 33². Tatăl său era Herman Krakauer, comerciant, iar mama sa, Antonia (Tony) născută Carniol, casnică. A copilărit pe strada Parfumului nr. 8³. În anul 1932, Jean H. Krakauer și-a încheiat pregătirea militară în Regimentul Batalion 2 Vânători de Munte, cu gradul sublocotenent de geniu în rezervă⁴. În anul 1933, a obținut naturalizarea, devenind cetățean român de religie mozaică, în urma depunerii jurământului de credință, conform articolului 27 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române și „diploma de încetățenire spre a se bucura de toate drepturile conferite de lege”⁵. În vara anului 1934, a devenit arhitect diplomat al Academiei de Arhitectură din București, cu diploma numărul 231/1934. A urmat studii postuniversitare la Paris⁶. La scurt timp, a început să profeseze ca arhitect în România având propriul birou de arhitectură în București, pe Aleea Spătar nr. 77. A proiectat pentru București și Sinaia: vile, clădiri de locuințe colective și clădiri publice. Printre clienții săi se numărau: judecătorul Ion Simionescu Anastasiu, Elsa Simionescu, consilierul Ilie Nicolăescu, căpitanul Radu Octavian, Ortansa Satmary.

Proiecte în România⁸:

- Palatul Micii Înțelegeri, București (proiect);
- casă pentru dl Herz, dl judecător Ion Simionescu Anastasiu, dna Ortansa Satmary, dl consilier Ilie Nicolaescu, căpitan Radu Octavian, amenajare a terenului din str. Maria Rosetti, dl Ilie Nicolăescu, București;
- casă de vacanță a dr. Cârstea, dna Elsa Simionescu, Sinaia;
- proprietatea J. A. Mărgărit, Brașov;
- proprietatea St. Stănescu, Dobrogea;
- bloc de apartamente - Solarium Palace, Constanța.

În anul 1935, a construit, pe strada Octavian Goga nr. 7-9, două vile tip blockhaus - Bucegi și Carpați - cu prăvălii la parter și 5 etaje.

În anul 1941 a părăsit România.

S-a înrolat voluntar în 1943, luptând în Corpul Inginerilor al armatei britanice, rămânând în serviciul activ până în 1947. După eliberarea din armată s-a



Str. Jean Louis Calderon nr. 22 (fostă G. Cantacuzino), clădire proiectată de arhitectul Jean Krakauer la mijlocul anilor 1930; Imagini: Iuliana Mircea



Str. Jean Louis Calderon nr. 22 (fostă G. Cantacuzino), clădire proiectată de arhitectul Jean Krakauer la mijlocul anilor 1930; Imagini: @exhibitd



stabilit în Marea Britanie, țara unde îl aștepta unchiul său. În anul 1949, a obținut schimbarea numelui, astfel Jean H. Krakauer a devenit John Kryton. S-a angajat la biroul de arhitectură *Lewis & Hickey* din Londra, unde a lucrat la proiecte comerciale.

În anul 1952, la 42 de ani, a emigrat în Canada, stabilindu-se la Montreal. În primul an, a colaborat cu biroul de arhitectură *Barrot, Marshal, Montgomery și Merritte*, apoi cu *Lawson & Betts Architects*, iar din 1954 până în 1980 a lucrat la *Greenspoon, Freedlander, Dunne & Plachta & Kryton*, devenind partener din anul 1957. A colaborat în principal la proiecte rezidențiale, comerciale, religioase, educaționale și industriale.

Numele *Greenspoon, Freedlander, Dunne & Plachta & Kryton* este legat de proiecte de referință din anii 1960-1970, din zona centrală a Montrealului: *Telus Tower* (1962), *Bourse Tower* (1964), *Westmount Square Complex* - proiect amplu care l-a avut pe *Mies van der Rohe* consultant (1970), *Montreal Racket Club* (1968). Calitatea proiectelor acestui birou de arhitectură a fost recunoscută prin acordarea unor distincții locale și naționale. În 1964, Consiliul Național de Proiectare Canadian acordă un premiu de excelență în design pentru *C. I. L. Tower* din Montreal. În 1967, au primit Medalia *Massey* pentru *Place Victoria*. În 1967 au primit din nou premiul *Design Canada Concrete Award*. În 1970 a câștigat a doua medalie *Massey*, de data aceasta pentru *Westmount Square*.

Mare parte a carierei lui John Kryton s-a desfășurat în Montreal, unde a proiectat complexuri rezidențiale și comerciale. La 70 de ani, în 1980, s-a retras din firmă, dar a continuat să profeseze având propriul birou de arhitectură, s-a mutat în *Victoria, B.C.* unde a închis ochii pe 13 septembrie 2002.

Bibliografie:

- 1 SANIC, Fond Colegiul Arhitecților, dosar nr. 748. http://www.scrigroup.com/afaceri/turism/Potențialul_turistic_și_valori_65632.php.
- 2 Library and Archives Canada, John Kryton fonds Arhitect Daria Mircea <https://www.exhibitd.ro/arhitectura/calderon-22-arhitect-jean-krakauer/>
- 3 Tabloul arhitecților diplomați, membri ai Corpului Arhitecților din România, din anul 1937
- 4 Abonații la rețeaua telefonică din București și jud. Ilfov, februarie 1929

NOTE

- 1 Library and Archives Canada, John Kryton fonds. Arhitectul Jean H. Krakauer a ales să își schimbe numele în John Kryton, în ianuarie 1949.
- 2 Abonații la rețeaua telefonică din București și jud. Ilfov, februarie 1929, p. 160.
- 3 SANIC, fond Colegiul Arhitecților, dosar nr. 748 - arh. Jean Krakauer.
- 4 SANIC, fond Colegiul Arhitecților, dosar nr. 748 - arh. Jean Krakauer. Această pregătire militară era obligatorie pentru toți studenții din acea perioadă.
- 5 v. Jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 490 din 29 aprilie 1933, publicat în Monitorul Oficial nr. 108 din 13 mai 1933.
- 6 Library and Archives Canada, John Kryton fonds.
- 7 Tabloul arhitecților diplomați, membri ai Corpului Arhitecților din România, din anul 1937, p. 8.
- 8 Din păcate adresele acestor clădiri nu au fost identificate până în prezent.

ALEXANDRU DAVIDESCU ȘI ION A. DAVIDESCU



Text: Gabriela PETRESCU

Alexandru Davidescu (1858-1937) s-a născut în 1858 în comuna Breaza. A obținut diplomă de inginer la Școala de Poduri și Șosele de la Paris. Întors în țară, se angajează la Căile Ferate Române, iar din 1889 intră în serviciul special condus de inginerul Anghel Saligny, care se ocupa de construcția podului de peste Dunăre, de la Cernavodă.

În perioada 1891-1900, Alexandru Davidescu lucrează la Ministerul Lucrărilor Publice, iar în perioada 1900-1911 este director al lucrărilor tehnice de la Primăria Capitalei. Din 1907 până în 1923 este membru în Consiliul Tehnic Superior. Între 1911-1913 este secretar general la Ministerul Lucrărilor Publice, unde organizează serviciul special pentru realizarea „Planului de Amenajare Integrală a Apelor”.

Între 1927-1931, Alexandru Davidescu a fost președintele AGIR.

Activitatea tehnică a lui Alexandru Davidescu debutează în domeniul căilor ferate prin participarea la realizarea primelor linii ferate proiectate și construite de români, Buzău - Mărășești și Mărășești - Tecuci.

După 1889 participă la construirea podului de la Cernavodă, sub coordonarea inginerului Anghel Saligny. În 1891 a fost construit podul peste Olt din Slatina, după planurile inginerului Alexandru Davidescu.

De asemenea, tot pentru Slatina, prin anii 1920, a realizat și primul plan de sistematizare a orașului. În perioada aceea era profesor la Școala de Drumuri și Poduri București.

În funcția de director al lucrărilor tehnice din Primăria Capitalei, Al. Davidescu se ocupă de iluminatul orașului, de alimentarea cu apă (rețele proiectate de ing. Elie Radu) și construirea traseului de tramvaie.

Tot în perioada activității la primărie, Davidescu organizează, în 1906,



Alexandru Davidescu, Podul peste Olt, Slatina

primul concurs public pentru realizarea planului de sistematizare a Capitalei. Proiectul *Lucidus Ordo*, al urbanistului inginer Marin Stroescu, a câștigat premiul III.

Alexandru Davidescu este considerat primul urbanist român, precursor a lui Cincinat Sfințescu. Concursul din 1906 a pus bazele urbanismului modern bucureștean. Proiectele participante la concurs l-au ajutat pe Davidescu la întocmirea primului program-cadru pentru planul de sistematizare, după care s-a călăuzit urbanismul bucureștean al secolului al XX-lea.

Între 1914-1916 este elaborat primul plan de sistematizare generală a Capitalei, elaborat sub conducerea lui Cincinat Sfințescu și aprobat, după război, în 1921. „Planul reprezintă o viziune globală și modernă asupra orașului, elaborează o strategie de dezvoltare pe termen lung, ca și o primă zonificare a teritoriului”.

În 1927, Davidescu prezintă, la Conferințele primarilor din orașele țării, metoda de lucru pentru întocmirea planurilor de sistematizare.

În cadrul Ministerului Lucrărilor Publice organizează un serviciu special pentru realizarea „Planului de

Amenajare Integrală a Apelor”. În 1912 finalizează „Proiectul pentru introducerea irigațiilor în România și amenajarea marilor canale pentru navigație”. În 1927 Alexandru Davidescu și Dimitrie Leonida realizează primul studiu pentru construirea unui canal navigabil între București și Dunăre și transformarea Bucureștiului într-un port fluvial. În 1934, din cauza costurilor ridicate, proiectul a fost abandonat.

Activitatea didactică a lui Alexandru Davidescu se desfășoară începând cu 1890, când este numit repetitor la Școala Națională de Poduri și Șosele. Prin Decretul 395 din 1911, este numit profesor titular la Catedra de Hidraulică la Școala Națională de Poduri și Șosele. Alexandru Davidescu a organizat primul curs specializat de urbanism din învățământul superior românesc - „Construcția orașelor” - ce a fost inclus în curricula Școlii Naționale de Poduri și Șosele în anul 1919 și a fost desfășurat de acesta în cadrul Catedrei Îmbunătățiri funciare, mașini hidraulice și construcția orașelor, după 1920, când s-a înființat Școala Politehnică.

Alexandru Davidescu a decedat în 1937.



Ion A. Davidescu (3 aprilie 1890 - 31 martie 1980), fiul inginerului Alexandru Davidescu, a fost printre primii arhitecți-urbanisti care au activat în România. Între 1910-1914 a studiat la Școala de Arte Frumoase din Paris. A început studiile în timpul Primului Război Mondial, fiind mobilizat la Arsenalul Armatei. În 1919 devine diplomat al Școlii de Arte Frumoase din Paris, specializarea urbanism, unde l-a avut profesor pe urbanistul Leon Jaussely. În timpul petrecut la Paris, Ion Davidescu a făcut parte din colectivul condus de Jaussely de elaborare a proiectului de sistematizare a Parisului, premiat cu locul întâi. În perioada studiilor la Paris s-a împrietenit cu G. M. Cantacuzino și Horia Teodoru, studenți în cadrul Școlii de Arte Frumoase. Activitatea i-a fost influențată în mare măsură de tatăl său, inginerul Alexandru Davidescu, considerat primul urbanist român. Întors în țară, Ion Al. Davidescu participă alături de tatăl său la o serie de concursuri de sistematizare ale unor orașe. După revenirea în țară, I. A. Davidescu participă, alături de arhitecții-urbanisti Roger Bolomey, Toma T. Socolescu, Duiliu Marcu, G. M. Cantacuzino, la realizarea planurilor de sistematizare pentru numeroase localități ale țării, considerând o necesitate studierea urbanistică a localităților: Bacău, Slatina, Bârlad, Târgoviște, Câmpulung, Brașov, Caracal, Techirghiol, Turda. În 1921, Davidescu tatăl și fiul câștigă Premiul Unic pentru amenajarea stațiunii Carmen Sylva. Anul 1922 reprezintă prima prezență a arhitecților

români la un concurs internațional. Ion A. Davidescu împreună cu Roger Bolomey și Al. Davidescu participă la concursul pentru sistematizarea orașului Belgrad, unde câștigă locul al II-lea.

I. A. Davidescu a participat la realizarea celui de-al doilea Plan Director al municipiului București din 1935, în comisia condusă de Cincinat Sfințescu, inginer și urbanist, alături de arhitecții Duiliu Marcu, G. M. Cantacuzino, Roger Bolomey și ing. T. Rădulescu, plan aprobat prin decret regal în 1938, actualizat și completat în 1939 cu Regulamentul de Construcții și alinieri.

Între 1932 și 1935, arhitecții Ion Davidescu și S. Vasilescu au colaborat cu arhitectul Toma T. Socolescu, care era primar și arhitect-șef al orașului Ploiești, la elaborarea unui plan de sistematizare a orașului. Acest plan avea ca scop mărirea ponderii spațiului verde, îmbunătățirea traficului auto și feroviar și, în general, dezvoltarea organizată a orașului. Planul prevedea modul de dezvoltare urbană și densitatea optimă a populației, spațiul alocat instituțiilor publice și culturale, școlilor și parcurilor.

Pe lângă activitatea de urbanist, Davidescu a participat la realizarea unor obiective de mare importanță pentru orașul București.

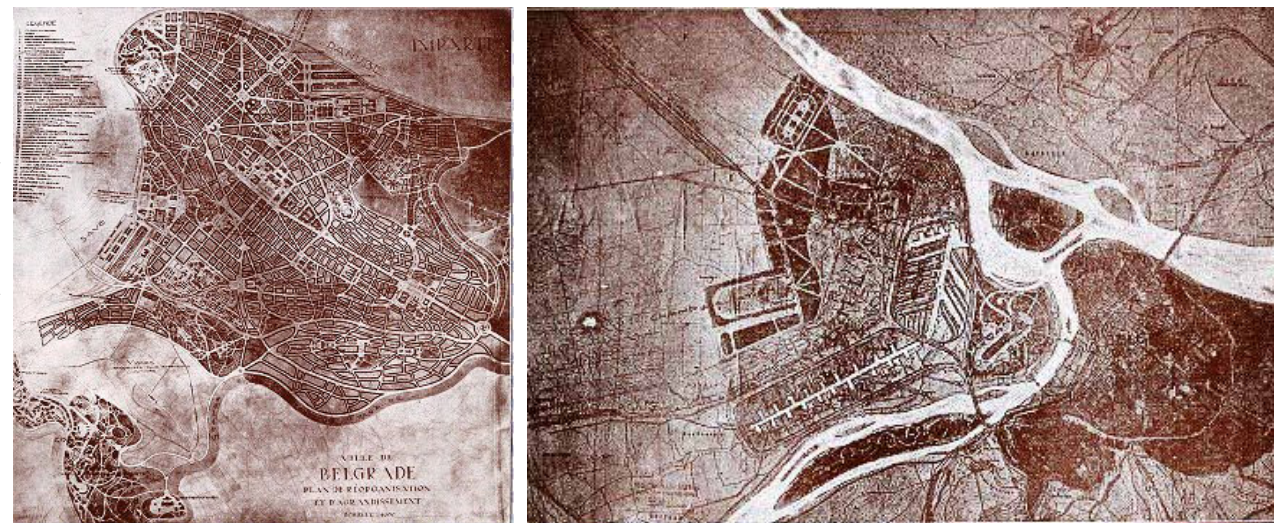
După Primul Război Mondial, în 1921, arhitectul Nicolae Ghica-Budești îi aduce în colectivul de edificare a Palatului Universității, aripa dinspre strada Edgar Quinet, pe arhitecții Alexandru Baucher și Ion Davidescu.

În 1937-1938, Ion Davidescu a colaborat cu arhitectul Radu Dudesco la edificarea Palatului Nou al BNR, cât și al clădirii din Calea Victoriei 22-24, fostul sediu al Asociației Culturale și Sportive a BNR și al Casei Pensionarilor BNR.

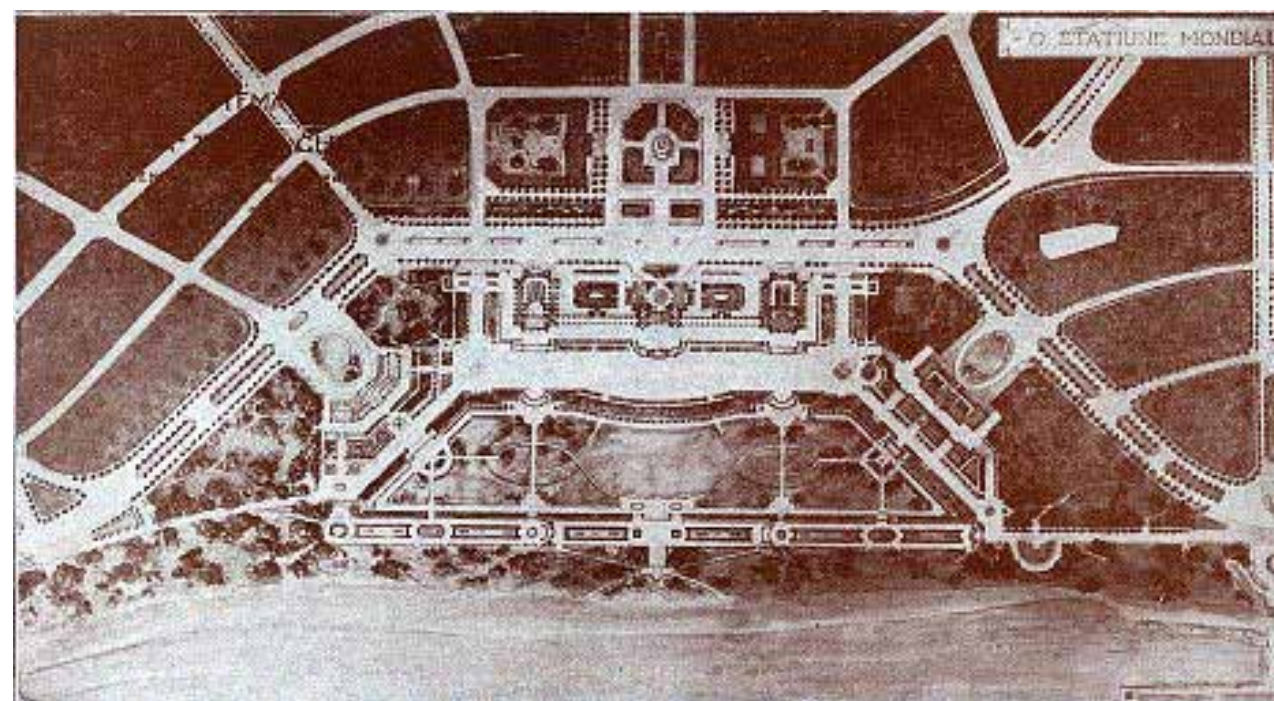
Între 1936-1938 arhitecții Nicolae Cucu și Ion Al. Davidescu realizează într-un stil modernist clasicizant Casa de pensii a artiștilor lirici, o clădire amplasată la intersecția dintre strada General Berthelot și strada Spiru Haret, cu funcțiunea de birouri și apartamente.

Activitatea didactică o începe încă din 1922, când devine asistent al tatălui său, profesorul Alexandru Davidescu (1922-28) la Școala Politehnică. I. Davidescu este numit profesor la Facultatea de Construcții,

Concurs pentru Sistematizarea orașului Belgrad, 1921, arh. Davidescu și R. Bolomey



Concurs pentru Sistematizarea orașului Belgrad, 1921, arh. Davidescu și R. Bolomey

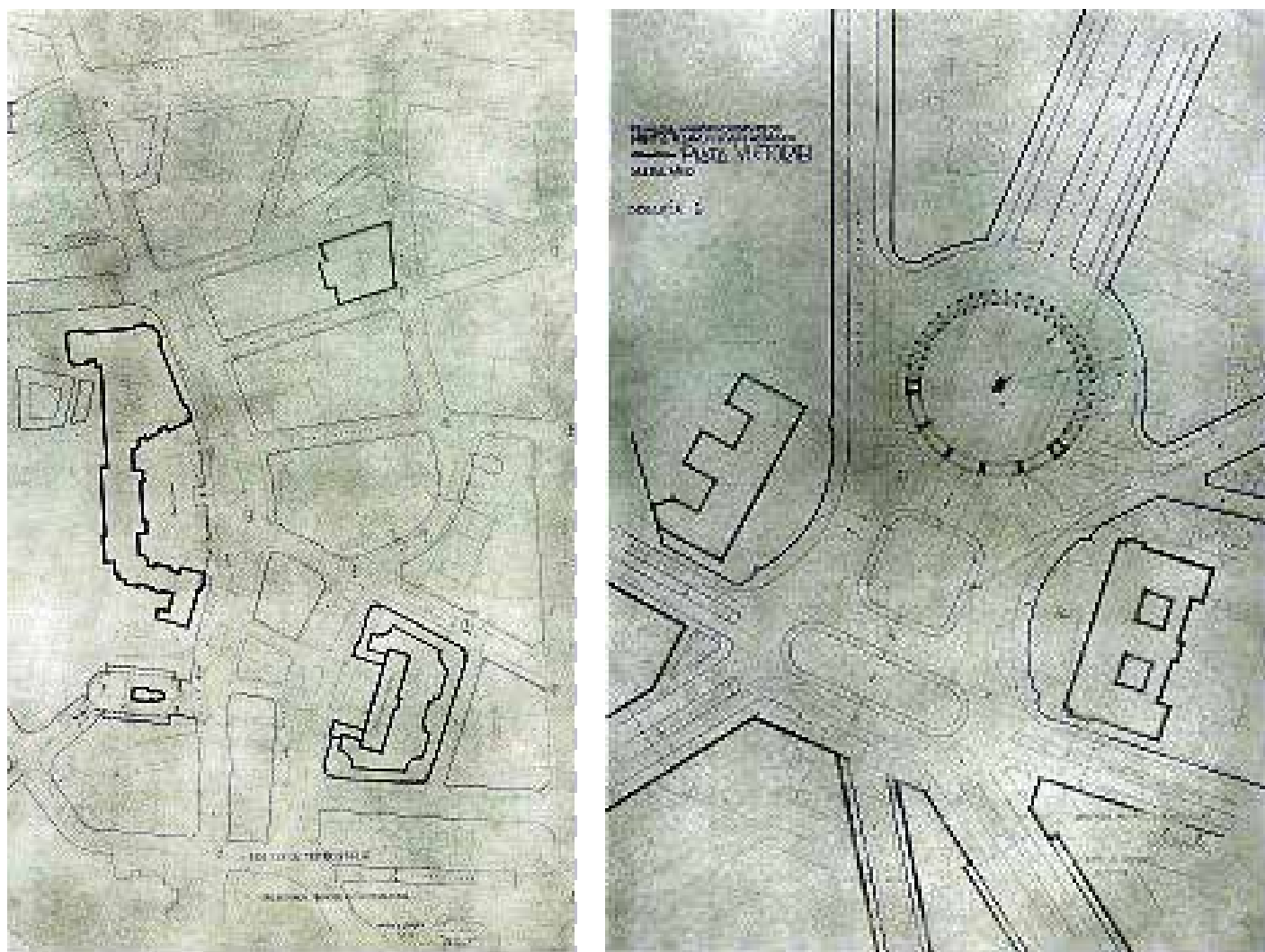


Proiect pentru Sistematizarea stațiunii balneare Techirghiol 1921, arh. Davidescu și R. Bolomey, *Revista Arhitectura*, 1924

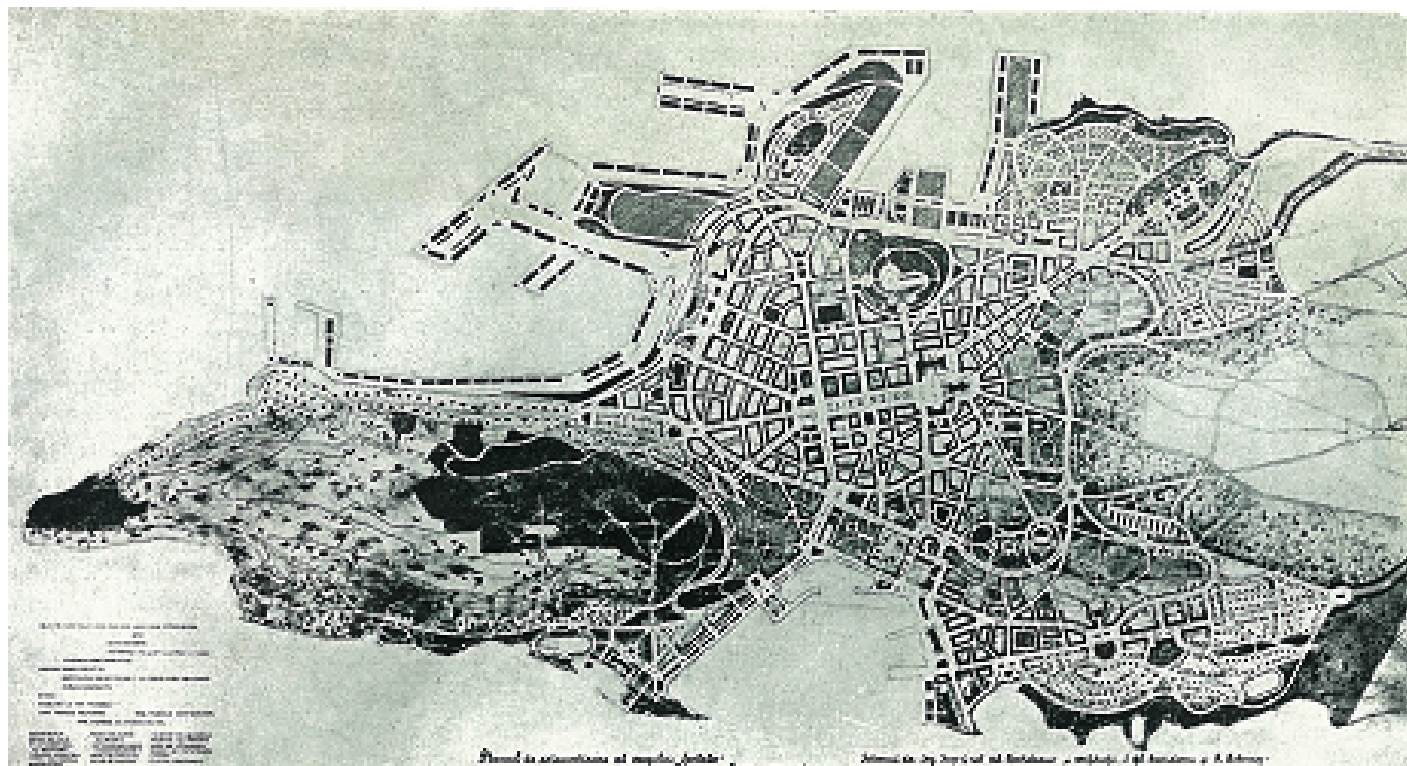


Proiect pentru Sistematizarea stațiunii balneare Techirghiol 1921, arh. Davidescu și R. Bolomey, *Revista Arhitectura*, 1924

Proiectul de extindere, de amenajare și de înfrumusețare a Pieței Regele Carol I din fața Palatului Regal din București, 1939, *Revista Arhitectura*, 1939

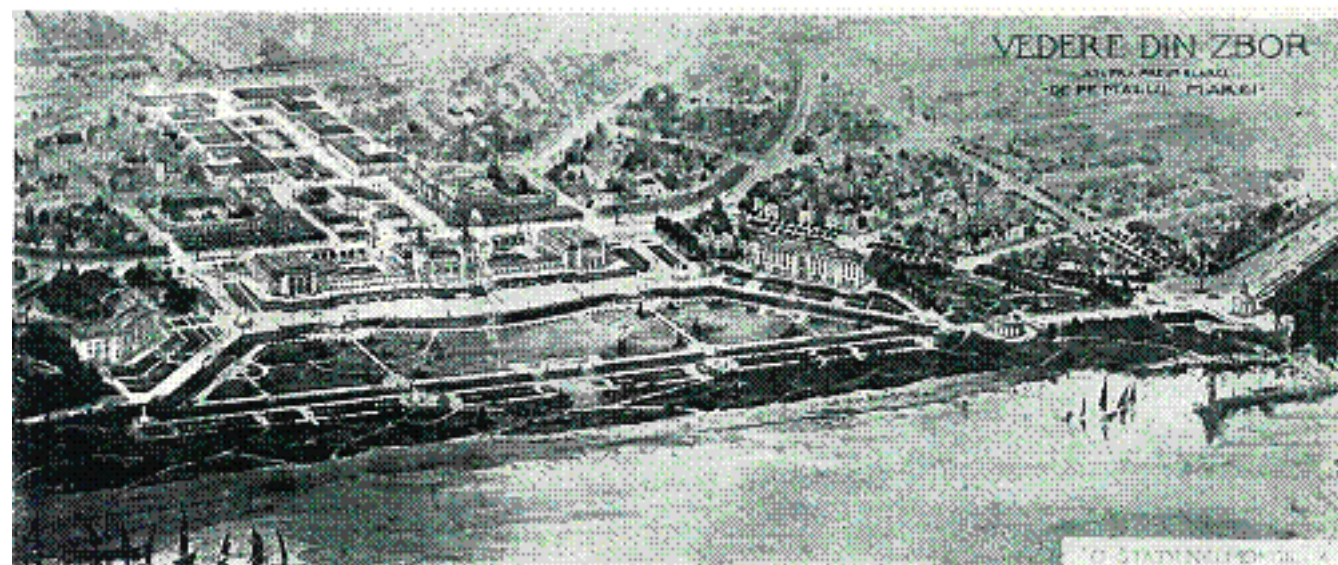


Proiectul de amenajare a Pieței Victoria din București, 1939

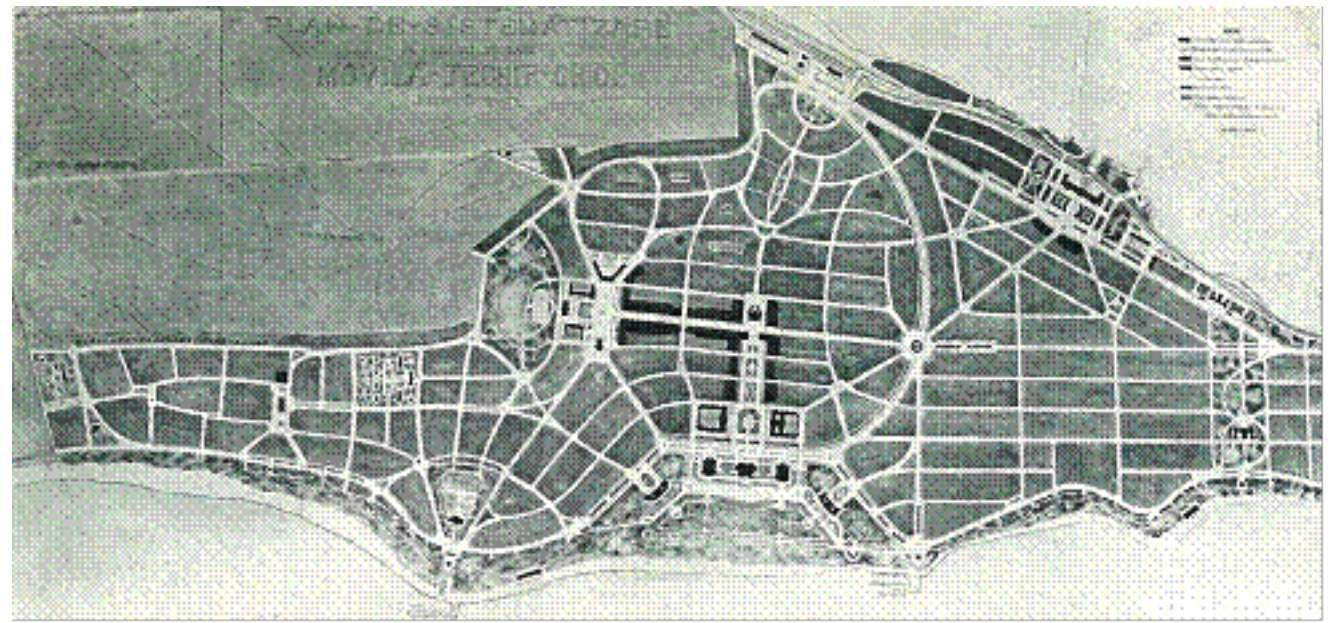


Concurs pentru planul de sistematizare al orasului Split, impreuna cu Al. Davidescu, arh. R. Bolomei, *Revista Arhitectura* nr. 1-2, 1942

Concurs pentru planul de sistematizare al stațiunii Carmen Sylva, *Revista Arhitectura* nr. 1-2, 1942



Concurs pentru planul de sistematizare al stațiunii Carmen Sylva, *Revista Arhitectura* nr. 1-2, 1942



Secției de Construcții și Urbanism a AGIR - 1946.

Activitate publicistică

- „Noțiuni de urbanism” (1937);
- „Curs de arhitectură” (1931-1947);

- „Aspecte locale ale Urbanismului în România” în revista „Arhitectura” nr. 1-2, 1942;

- „Istoricul urbanismului în România”, revista „Arhitectura” nr. 1/1941.

Citate din diverse articole

„Chestiunile de construcție, extensiune și înfrumusețare a orașelor au fost relativ puțin studiate până în prezent în România. Cele câteva planuri de sistematizare, existente nu corespund, în genere, cerințelor moderne și rezultatelor trase din experiență

secția de Specializare urbanism pentru arhitecți și ingineri (1943-1948), apoi, după 1948, la Institutul de Construcții.

Activitate publică

În perioada 1923-1947 Ion Davidescu activează în Primăria Capitalei, devenind director al Direcției de Sistematizare a Municipiului București (1937-1947), când se elaborează Planul de sistematizare a Bucureștiului.

În perioada 1928-1946, Ion Davidescu participă ca delegat al României la congrese ale Federației internaționale pentru locuințe.

A fost membru al SAR, ocupând funcția de președinte interimar în perioada 1945-1946 și președinte al



Locuințe strada Boteanu



Locuințe strada Boteanu



strada Gen. Berthelot

la cari au ajuns arta urbanismului în țările din apus. Importanța sistematizării este covârșitoare pentru dezvoltarea rațională, economică și estetică a orașelor noastre, și odată realizată, ea va fi fala întregii noastre generații de arhitecți cari ar fi luat parte la înfăptuirea ei” (Davidescu Ion, „Istoricul urbanismului în România”, revista *Arhitectura*, nr. 1/1941).

„Telul urbanismului este de a da puțință unui cetățean să beneficieze de cel mai bun traiu posibil, cu minimum de cost. Traiul poate fi excelent; dar dacă el este peste puterile omului, devine o povară. El poate fi și extrem de economic; dar atunci se ivesc adesea o serie de lipsuri, uneori grave, cari fac viața grea și tristă” (Davidescu Ion, „Aspecte locale ale Urbanismului în România” în revista *Arhitectura* nr. 1-2, 1942).

Lucrări de arhitectură și urbanism

- 1921-1928, Universitatea din București, aripa dinspre str. Edgar Quinet, colaborator al arhitectului Nicolae Ghica-Budești;
- 1927 - imobile locuințe str. Boteanu 3, 3A, 3B, fost sediu al Societății Anglo-Române (1927-1939);
- 1934, locuințe p+4 cu magazine la parter, Piața Rosetti, cu arh. L. Rosenthal;
- 1936-1938, imobilul fostei Case de Pensii a Artiștilor Lirici, str. General Berthelot colț cu str. Spiru Haret - în colaborare cu arh. Nicolae Cucu;

- 1937, Palatul Nou al Băncii Naționale, împreună cu arh. Radu Dudescu;
- 1937, Clădirea din Calea Victoriei 22-24, fost sediu al Asociației Culturale și Sportive a BNR și al Casei Pensionarilor BNR, colaborator al arh. Radu Dudescu;
- imobilul ICAS, Bd. Dimitrie Golescu colț cu str. Virgiliu;
- planuri de sistematizare pentru orașele Bacău, Slatina, Bârlad, Târgoviște, Câmpulung, Brașov, Caracal, Techirghiol;
- planul de sistematizare al orașului Ploiești (în colaborare cu arh. Toma T. Socolescu și arh. Simion Vasilescu);
- planul director al municipiului București 1935, împreună cu arh. Duiliu Marcu, G. M. Cantacuzino, Roger Bolomey și ing. T. Rădulescu;
- planul de sistematizare al orașului Turda (în colaborare cu Geta Chițulescu);
- 1939, proiect de extindere, de amenajare și de înfrumusețare a Pieței Regele Carol I din fața Palatului Regal din București;
- 1939, proiect de amenajare a Pieței Victoria din București;
- blocuri, locuințe individuale, vile în București, Sinaia, Constanța, Panciu - 15 lucrări.

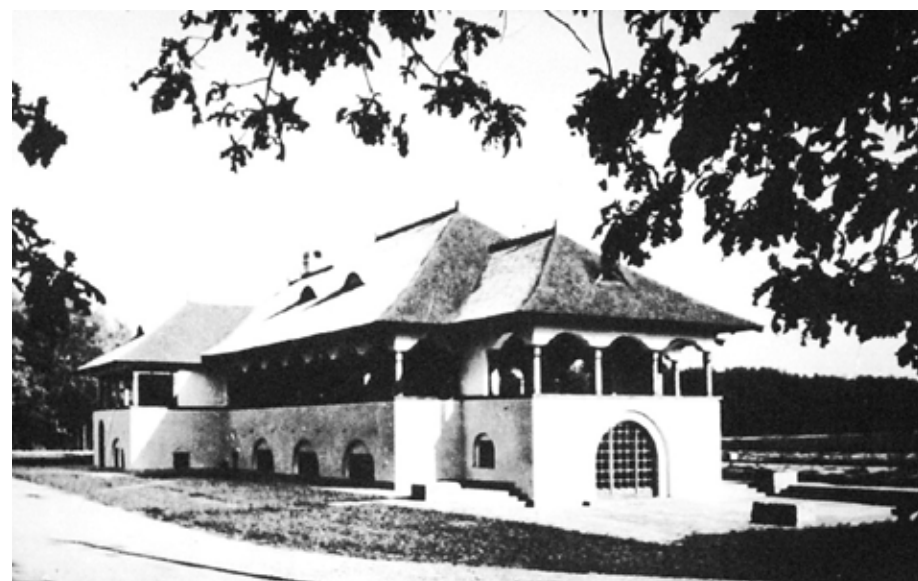
Concursuri

- Premiul unic pentru amenajarea stațiunii Carmen Sylva (1921), împreună cu Alexandru Davidescu;
- Premiul III - sistematizarea orașului Belgrad (Iugoslavia, 1922), în colaborare cu arh. Roger Bolomey ;
- Premiul II - sistematizarea orașului Split (Iugoslavia, 1925), în colaborare cu arh. Roger Bolomey;
- Premiul II - Clădirea Fundației Ferdinand, (Iași, 1929), în colaborare cu arh. V. Urban;
- Premiul ex-aequo - Institutul de Igienă, împreună cu arh. V. Urban;
- Mențiune, Concurs Opera Română, împreună cu arh. Tr. și Geta Chițulescu.

Bibliografie

- CELAC, Mariana, Carabela, Octavian, Marcu-Lapadat, Marius, *București, arhitectură și modernitate; un ghid adnotat*, Simetria, București, 2005.
- CINA, Giuseppe, *București de la sat la metropolă*, Ed. Capitel, 2010.
- CONSTANTIN, Paul, *Dicționar universal al arhitecților*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
- DAVIDESCU, Ion, „Istoricul urbanismului în România”, revista *Arhitectura*, nr. 1/1941,
- DAVIDESCU, Ion, „Aspecte locale ale Urbanismului în România” în revista *Arhitectura* nr. 1-2, 1942.
- IONESCU, Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*, Editura Academiei, București, 1982.
- RĂDULESCU, Mihai Sorin, „Arhitectul Radu Dudescu - Un episod semnificativ din arhitectura românească interbelică”, în revista *Restitutio*, nr. 6, București, 2006.
- Sidonia Teodorescu, Raluca Niculae, Gabriela Petrescu, Vasile Țelea, Andrei Bîrsan, *Dicționar al arhitecturii românești moderne (sec. XIX, XX, XXI). Literele D-H* – ediție online, pdf, 2014, proiect beneficiar al unei finanțări din partea Uniunii Arhitecților din România (2014), din Fondul Timbrul Arhitecților; București, 2014 (<https://issuu.com/dictionaruar>), ISBN: 978-973.
- SOCOLESCU, Toma T., *Amintiri*, Caligraf, București, 2004.
- TABACU, Gabriela, *Revista Arhitectura*, studiu monografic și indici, 1906-1944, București, Humanitas, 2008.
- Revista *Arhitectura*, 1916-1944
<http://atelier.liternet.ro/articol/12593/Augustin-Ioan/Arhitectura-stalinista-in-Bucuresti>.

ARH. OCTAV DOICESCU 8 IANUARIE 1902 - 10 MAI 1981

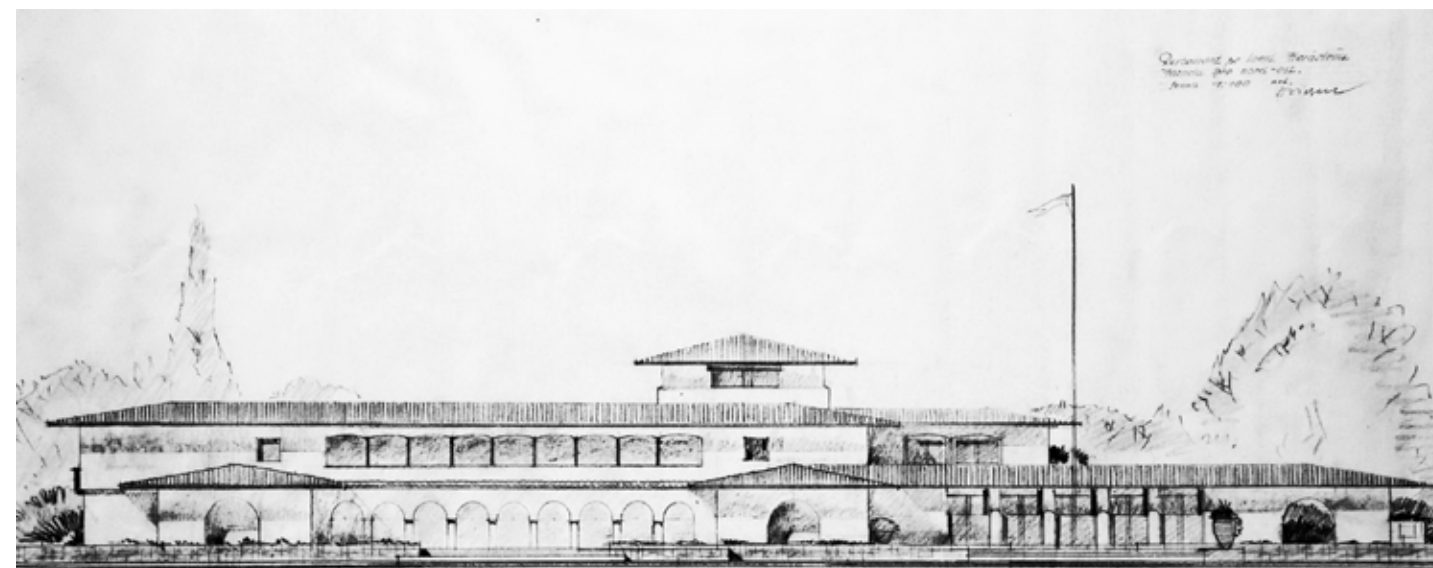


Restaurant în Pădurea Băneasa, 1930

Recent, s-au împlinit patru decenii de la trecerea în neființă a arhitectului Octav Doicescu, personalitate marcantă a arhitecturii românești de la mijlocul secolului al XX-lea, care s-a impus de la începutul anilor 1930 cu rezultate remarcabile, atât în activitatea profesională, cât și în cea didactică până la sfârșitul anilor 1970.

O caracterizare pertinentă a puternicei personalității a acad. prof. dr. arh. OCTAV DOICESCU și mai ales a carierei și operei acestuia, la fel de actuală și astăzi, a făcut prof. dr. arh. Peter Derer în revista *Arhitectura* 1/1982, când aprecia că „... profesia de credință [a lui OCTAV DOICESCU] stă la căpătâiul setei de urbanitate ce se regăsește ca un fir roșu în cea mai mare parte a creației sale. Numai așa se poate explica sinuosul drum de la cubism (Casa de odihnă de la Snagov sau halele uzinelor Banloc-Victoria de la Florești [din] 1938) la cel neoromânesc decantat până la înobilare (restaurantul din Pădurea Băneasa [din] 1930), Casa Românească de la New York [din] 1939), de la neoclasicism (blocul din str. Știrbei Vodă, clădirea Operei Române), până la raționalismul colorat [din ultimele lucrări], ansamblul Institutului Politehnic [sau] sediul politico-administrativ din Reșița. [...] În acest traseu care pleacă de la «dionisiac» tinzând spre «apolinic» (în accepțiunea lui Philip Thiel), s-a însoțit cu toate spiritele bune ale arhitecturii tradiționale românești, pe care și-a apropiat-o nu numai rațional, dar și prin simțire. [...] O însemnată parte din opera profesorului OCTAV DOICESCU, dar mai ales arhitectura domestică (locuințe, case de odihnă, bufete, restaurante etc.) trădează ascendențele sale locale prin scară și volumetrie, prin raportul dintre plin și gol, prin orientare și materiale.

Studiu de fațadă pentru un restaurant în Parcul Herăstrău, mijlocul anilor 1930



Imobilul fost Gaz-Electra din str. Mendeleev, 1932-1933



Exercițiul stimulator din 1935, când a reconstruit prototipul unei străzi dintr-un târg moldo-valah, a fost continuat în timpul deplasărilor și sub forma unor albume cu exemple caracteristice. Nu numai că restaurantele de la Băneasa și Grădina Botanică amintesc imaginea hanurilor tradiționale sau că mult admirata «Casă românească» din cadrul Expoziției internaționale de la New York (1939) reia silueta și liniatura turnurilor de observație și apărare ale ansamblurilor religioase și laice. Dar relevant este și faptul că unele lucrări reanimă «situații urbane» specifice (strada din Parcelarea Jianu - [Bordei], fundătura din ansamblul Băneasa), modalități împământenite de extensiunea voluntară (imobilele de pe str. Mendeleev),

raportări tradiționale (ansamblul Institutului Politehnic, clădirile de la Snagov și Bilcești)”.

Pentru cunoașterea concepțiilor profesorului OCTAV DOICESCU despre diferite aspecte ale arhitecturii, inclusiv despre calitățile spațiului urban sau referitoare la învățământul de specialitate, trebuie semnalat volumul *Despre arhitectură - scrieri, cuvântări*, apărut postum prin grija prof. dr. arh. Peter Derer, la Editura Tehnică, în 1983, până acum singura sinteză care expune pe scurt unele aspecte importante ale carierei marelui arhitect. Într-o selecție atent și îndelung pregătită în ultimii săi ani de viață, în carte au fost adunate mare parte din scrierile profesorului dintre anii 1934-1976, Antologia este însoțită

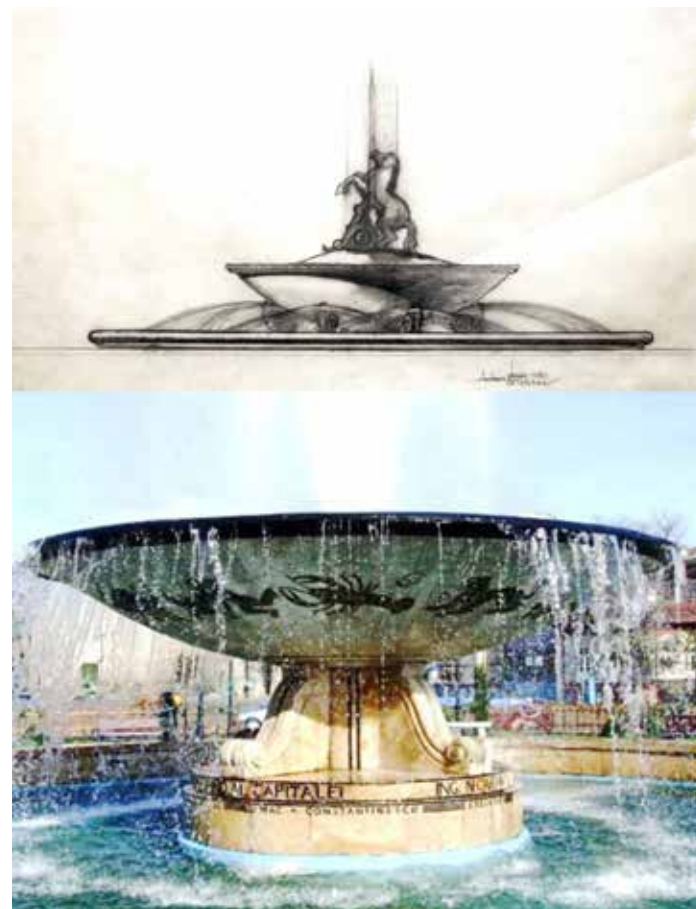
Text: Rodica PANAITESCU



Octav Doicescu (1902-1981), împreună cu un grup de colaboratori la inaugurarea Expoziției „Luna Bucureștilui”, 1936 (sus); reprezentând România la întâlnirea de la Berlin a uniunilor de arhitecți din Europa de Est (stânga jos)



Sediul fost al Ministerului Informațiilor din str. Dem. Dobrescu, 1937



Fântâna Zodiac, 1935

Studiu pentru birouri și ateliere ale IAR Brașov, 1937-1939



Parcelarea Bordei pentru funcționarii Uzinei Comunale București, 1937-1939



de note succinte cu caracter biografic, referitoare mai ales la activitatea profesională, cât și liste cu clădirile și ansamblurile realizate, dar și cu articolele publicate sau liste cu conferințe, cuvântări, interviuri etc., care se bazează pe documente din arhiva familiei. În actuala fază de cunoaștere publică a operei profesorului OCTAV DOICESCU aceasta constituie una din principalele surse de informare, în așteptarea unor studii monografice mai extinse, care întârzie să apară. Trebuie să completăm lista de lucrări, care din rațiuni evidente de conjunctură specifice epocii sunt sugerate numai într-o formă eufemistică „...împreună cu R. Ghiulamila întocmește o serie de proiecte cu caracter propagandistic”. De fapt, este vorba de rodnică sa activitate din Basarabia în perioada războiului, când realizează impresionantul Turn al Dezrobirii din Chișinău (1942, demolat în toamna anului 1944), schița de remodelare (sistemizare) a orașului Chișinău sau amenajarea Expoziției Basarabia din același oraș ș.a.

* * *

În jurul anului 2000, pentru cunoașterea și mai ales conservarea memoriei profesionale a arhitectului OCTAV DOICESCU a fost bine-venită aducerea la UAR a unei părți consistente a arhivei de proiecte a acestuia și s-a făcut o primă tentativă, atunci numai parțială, de punere în ordine și cercetare a ei, limitată de lipsa unor condiții propice de desfășurare a activității. Cu precădere însă din 2015 arhiva Doicescu a intrat într-un proces susținut de întreținere/arhivare/cercetare și s-a făcut inventarierea, fotografierea/scanarea și digitalizarea planșelor/schițelor din diverse proiecte. Odată cu mutare arhivei de proiecte, în toamna anului 2016, la Centrul de Cultură Arhitecturală din str. J. L. Calderon 48, s-au asigurat o dată în plus condiții corespunzătoare de păstrare. Acum, pe baza unei aprobări a conducerii UAR, arhiva ARHITECT OCTAV DOICESCU se poate consulta numai sub formă digitală, iar originalele sunt conservate corespunzător în mapele specializate ale arhivei.

Casa Românească din cadrul Expoziției Universale de la New York, 1939 (sus); câțiva membri ai echipei de realizatori: 1 - arh. Octav Doicescu, 2 - arh. GM Cantacuzino, 3 - Dimitrie Gusti, comisarul pavilioanelor României, 4 - sculptorul Mac Constantinescu

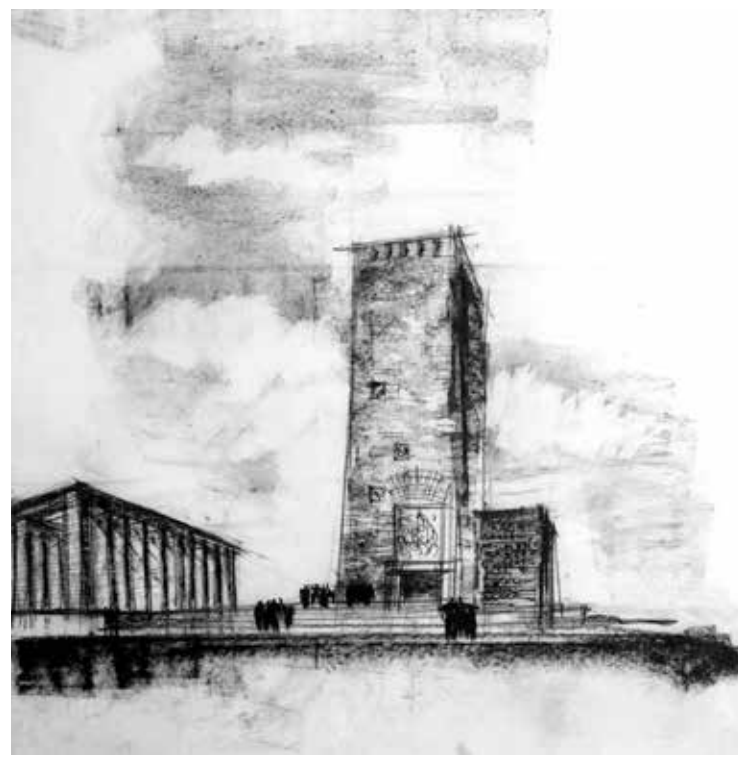


Schițe pentru Casa Românească din cadrul Expoziției Universale de la New York

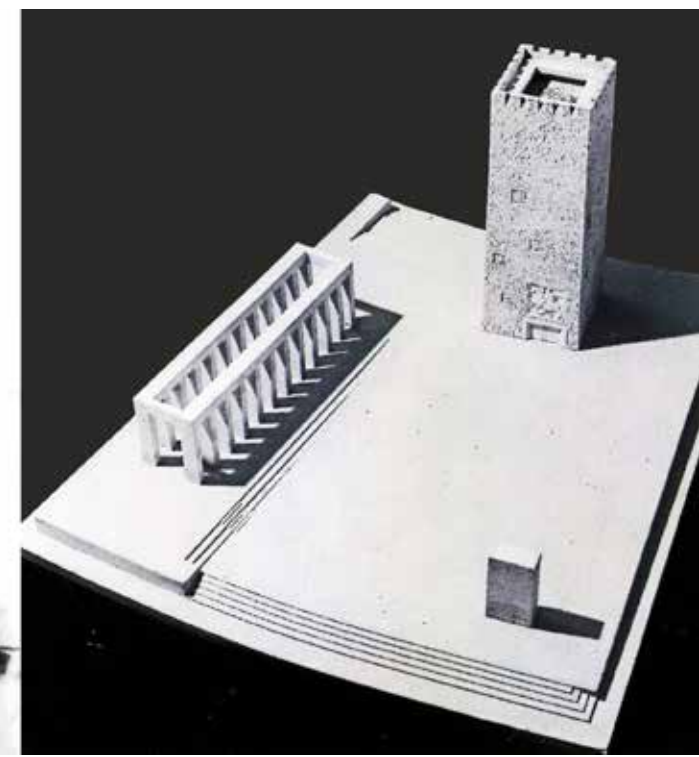


Centrala telefonică din Banu Manta, 1941

Turnul Dezrobirii din Chișinău, 1942



Imobilul fost Banloc din Calea Victoriei, 1943-1946





Ansamblul de locuințe sociale din Băneasa, 1958

Pe parcursul timpului, planșele din arhiva Doicescu de la UAR au facilitat expoziții, cum au fost cea din 2002 organizată cu ocazia centenarului Octav Doicescu sau cea cu tema „Spațiul Modernității Românești 1906-1946”, deschisă în 2010 la MȚR. Cu planșe ale arhitectului Octav Doicescu s-a participat și la expoziția internațională „Arhitectura Independenței în Europa Centrală” desfășurată la Cracovia în noiembrie 2018-februarie 2019. Printre altele, planșe din arhiva Doicescu au fost consultate și pentru o monografie dedicată istoriei IAR Brașov (2019), elaborarea unei teze de doctorat despre mobilierul în prima jumătate a secolului trecut (2020), iar în același an s-a furnizat material documentar referitor la blocul fost Banloc-Goodich din Calea Victoriei 218 pentru elaborarea studiului istoric din tema concursului organizat în vederea amenajării Muzeului Holocaustului din România. De curând, la solicitarea OAR Sibiu, pe baza fondului arhivistic Doicescu, s-a elaborat de către UAR documentația biografică pentru susținerea atribuirii numelui arh. Octav Doicescu unei străzi din Cartierul Arhitecților, orașul Cislădie.

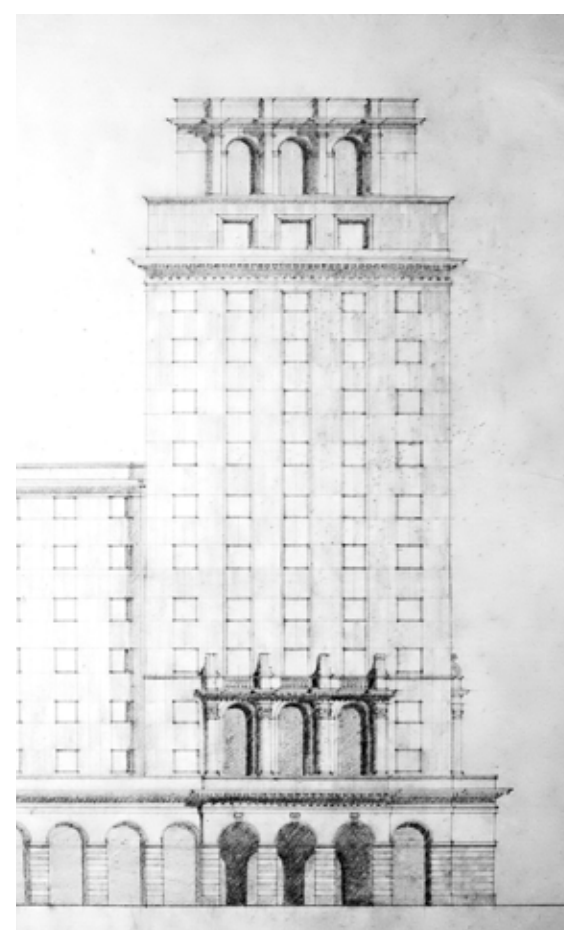
La finalul acestui succint medalion comemorativ dedicat profesorului OCTAV DOICESCU considerăm oportun să mai cităm alte câteva opinii despre acesta exprimate, de asemenea, în revista *Arhitectura* 1/1982, de doi contemporani ai săi.

Arh. Paraschiva Iubu, o colaboratoare fidelă a profesorului, aprecia că „... el a iubit, ca nimeni altul, modestia de exprimare a arhitecturii românești, prin mijlocirea pietrei, cărămizii și varului, în care și-a plămădit gândurile și sentimentele. Ele vor dăinui și vor putea reda și în viitor mesajul, emotivitatea, harul, cu care au fost clădite...”.

Profesorul și arhitectul Ascanio Damian, cu precizia ferm exprimată care l-a caracterizat mereu, considera că „... nu încapă îndoială că arhitectul OCTAV DOICESCU va rămâne viu printre noi prin realizările sale concrete. O operă cuprinzătoare, foarte variată, originală, unitară. Solidă, dăinuitoare, ea va putea fi contemplată, studiată, analizată, apreciată încă multă timp, rămânând mărturie exemplară, detașându-l pe autor ca întruchipând, armonios și la superioară înțelegere și forță creatoare, capacitățile de urbanist, arhitect, constructor și plastician. [...] Cu truda mâinilor sale febrile, care consemnau, ca autor incontestabil, ipotezele, căutările și concluziile spiritului său alert, prezent, efervescent, privind cu grijă înapoi și cu atenție înainte, la ce se face și se preface, în toată lumea, dar cu «luare aminte», la ceea ce s-a făcut mai bine la noi, cu grijă și responsabilitate asumată pentru ceea ce se înfăptuiește sau pentru cele ce s-ar mai putea înfăptui”.



Opera Română, 1952-1953, variante de fațade și vedere din 2017



Propunere de fațadă pentru imobilul P.A.C. - Casa de Ajutor din Bdul Elisabeta / Str. Brezoianu / Str. Zalomit, 1939-1940



Politehnica din București, rectoratul și corpul învățământului general, 1963-1969

DONAȚIA MARIANA CELAC (1936-2018)



**Text: Rodica PANAITESCU și
Olimpia SULTANA
Fotografii: Răzvan HATEA**

Recent patrimoniul arhivistic și al bibliotecii UAR s-a îmbogățit cu un interesant fond grafic și de bibliotecă, format din desene și cărți ale arhitectei Mariana Celac, primite prin bunăvoința fratelui său, Excelența Sa domnul ambasador Sergiu CELAC, căruia îi exprimăm calde mulțumiri.

Personalitate apreciată atât în mediul profesional, dar și în cel cultural și civic, Mariana Celac a fost în ultimele decenii o voce care s-a impus prin opiniile pertinente pe care le-a exprimat frecvent.

Absolventă a IAIM în 1966, Mariana Celac s-a preocupat preponderent de studii teoretice, cum ar fi: teoria sistemelor generale aplicate spațiului urban, elaborată la Universitatea din București (1973-1977); studii pentru schița de sistematizare a Bucureștiului (1967, colaborare); analiza multicriterială a teritoriului și localităților (1983, colaborare), pentru unele dintre aceste lucrări fiind laureată de către UAR în 1969, 1981 și 1984. Între 1987-1990, din cauza disidenței politice, suportă rigorile unui „exil intern” la un ICRA din



București, dar și la întreprinderi de gospodărie comunală din județele Vaslui și Bistrița. După 1990, a fost arhitect și publicist *freelancer*, autor de cărți, studii publicate în țară și străinătate, de filme, curator de expoziții despre secolul al XX-lea în arhitectură. Împreună cu artiști plastici și arhitecți dezvoltă proiecte și expune instalații despre problematica urbană contemporană, printre acestea înscriindu-se și inițierea grupului de arhitectură ecologică Arhiterra (2006). După 1990, se impune și cu o publicistică bogată, risipită în periodice sau ca postfețe la diverse cărți de arhitectură. Sunt de reținut printre altele atât volumele proprii, dar și numeroase contribuții la ediții colective sau cele coordonate ca editor al unor lucrări de referință: „Limbajul totalitar în arhitectură”, în volumul *Miturile Comunismului Românesc* (editor Lucian Boia), 1998; „Introducere în Studiul Arhitecturii”, de G. M. Cantacuzino (editor), 2003; „Timpul fracturii”, în volumul *Pentru o estetică arhitecturii* (editor Augustin Ioan), 2002; „Les hautes toitures de Baragan” în volumul *Architecture d’aujourd’hui*, nr. 335/2001; *Façade de sticlă în arhitectura românească 1700-1900*, de Constantin Joja (editor, împreună cu Ioana Mănilă-Joja), 2003; *Palatele cu turle*, 2004 (coautor); *Arhitectură și modernitate, ghid adnotat* (coautor-coordonator), 2005, reeditat în 2016; *Locuirea și sărăcia extremă* (coautor), 2007; *Arhitectul B. Ioanide 1887-1963: viața și opera*, 2016.

Mariana Celac a fost membru supleant în Consiliul UIA 1993-1996 și vicepreședinte al UAR 1990-1996, iar în perioada 1996-1998 a condus revista *Arhitectura*. În anul 2000 a fost distinsă cu Ordinul Național Steaua României în grad de Cavaler.

Arhiva de proiecte a UAR a primit un număr de 239 desene „de sertar” care, din informațiile pe care le cunoaștem, sunt inedite, niciodată publicate sau expuse, acum constituind obiectul cercetării, inventarierii și digitalizării. Datând din

diverse perioade, inclusiv din studenție, în general fără să fie date și semnate, desenele dovedesc caracterul lor de studiu, făcând parte din laboratorul de creație și documentare al arhitectei.

Tematica desenelor este diversă, predominând aspecte arhitecturale, multe din zona Transilvaniei, alături de peisaje diverse (175 de bucăți), dar și 8 desene în creion redând case din centrul Bucureștiului, la care se mai adaugă și o serie de 42 cu portrete sau nuduri. Prezintă interes și cele 14 desene satirice care reflectă atmosfera colegială din cadrul atelierelor de proiectare surprinse atunci când activa în acestea.

Tehnicile folosite sunt diverse, de regulă specifice instantaneelor sau crochiurilor, de la creion, tuș negru, acuarelă, tempera, dar și pastel pe hârtie sau uneori pe calc. Atrag atenția mai ales o serie de desene, probabil de maturitate, care se caracterizează prin vigoarea graficii, punctată de culori vii, dovedind un talent puternic, corespunzător personalității sale.

* * *

De-a lungul timpului, colecțiile Bibliotecii UAR s-au îmbogățit prin achiziție curentă și retrospectivă și prin donații, acestea din urmă având o pondere destul de însemnată în completarea fondurilor. Fondul de publicații al arh. Mariana Celac reunește circa 400 de lucrări reprezentative din domeniile arhitecturii, artelor și urbanismului, incluzând astfel cărți, albume, publicații periodice, câteva care nu figurau până acum în fondul Bibliotecii UAR.

Lucrările din colecția arh. Mariana Celac acoperă o arie largă și variată din literatura de specialitate, printre care amintim lucrări care se înscriu în zona monografiilor dedicate atât diverselor orașe de interes, cât și activității profesionale a marilor arhitecți. De asemenea, prezența unor titluri de carte, care conțin subiecte privitoare la teoria arhitecturii și urbanismului, istoria arhitecturii și urbanismului, construcții



civile, artă, programe și proiecte de arhitectură, design de interior, peisagistică etc. Între acestea amintim:

- Oscar Niemeyer. Niemeyer par lui-même: l'architecte de Brasilia parle à Edouard Bailby; Frank Lloyd Wright, architect. New York: Museum of Modern Art, 1994;
- Frank Lloyd Wright: the masterworks. New York: Rizzoli, 1999;
- Frampton, Kenneth. Studies in tectonic culture: the poetics of construction in nine teenth and twentieth century architecture. Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1995;
- Liviu Ciulei: cu gândiri și cu imagini = With thoughts and images. București: Igloo, 2009;
- Mies van der Rohe: su arquitectura y sus discipulos. Madrid, 1997;
- Walter Gropius. Das Jenaer Theater. Jena: Lehrstuhl für Kunstgeschichte mit Kustodie, 2006;
- Khan, Hasan-Uddin. Le style international: le modernisme dans l'architecture de 1925 à 1965. Taschen, 2009;
- Le Corbusier: Museo y colección Heidi Weber. Madrid: Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia, 2007;
- McClure, Bert. Le Corbusier [text tipărit]: promenades dans l'oeuvre en France: guide d'architecture. Paris: Centre Georges Pompidou, 1987;
- Frampton, Kenneth Le Corbusier. Madrid: Ediciones Akal, 2002;

- Benton, Tim. Le Corbusier's Pavilion for Zurich: model and prototype of an ideal exhibition space. Zürich: Lars Müller Publishers, 2013;
- Prince Charles and the architectural debate. London; New York: Academy; St. Martin's, 1989;
- Pragher, Willy. Bukarest: Stadt der Gegensätze = București: Orașul contrastelor. Berlin: Wiking Verlag, 1945.
- Șase din cele șapte albume de artă - editate cu sprijinul Institutului Cultural Român prin programul Publishing Romania - care prezintă situri declarate de UNESCO ca parte a patrimoniului universal: „Centrul istoric Sighișoara”, de Ioana Pârvulescu, „Biserici de lemn din Maramureș”, de Teodor Baconschi, „Re Architecture: Old buildings, new uses”, de Șerban Cantacuzino, „Biserici din Moldova”, de Neagu Djuvara, „Fortărețe dacice în Munții Orăștiei”, de Simona Sora, și „Delta Dunării”, de Radu Anton Roman, reeditată de Cătălin C. Constantin.

Accesul la colecțiile bibliotecii:

Publicațiile de referință, colecțiile de periodice și colecțiile de carte se pot consulta doar în sala de lectură, accesarea catalogului online (OPAC - Online Public Access Catalog) aflat la adresa: <http://89.121.252.162:8060/alipac>, compus din descrierile bibliografice în format electronic aferente colecțiilor deținute, permite regăsirea datelor prin intermediul interogărilor simple, complexe sau avansate.

THOUGHT AND PLACE
the architecture of imagination
in the philosophy of giambattista vico



donald kunze

Text: Dan COMA

MARATONUL DE ARHITECTURĂ AL LUI DAN COMA



Acum nu e ieri și nu e mâine.

Dar le conține.

Acum se găsește pe o spirală: spirala timpului.

Giambattista Vico a fost profetul acestei spirale.

Fără ieri și fără mâine, acum nu există.

Dar nu se rezumă la ele.

A fi și a deveni.

Acum și pururea, ar zice cel religios.

De ce celebrări zilnice ale arhitecților care au însemnat și înseamnă ceva pentru arhitectura lumii?

Pentru că, din nou, acum nu poate să existe fără ieri, fără reverența față de ieri, și din această reverență se naște mâine.

Să ignori creația anterioară sau cea contemporană, în ceea ce au ele mai bun (și uneori mai puțin cunoscut) înseamnă să ignori poziția ta, acum, pe spirala timpului.

Arhitectura nu e legată numai de actul de A FACE, ci și de actul de A ȘTI.

Fără să știi, nu poți să faci, în adevăratul sens al cuvântului.

Dar nu e vorba numai de a ști, ci și de a-ți exprima reverența, DE A NU UITA.

Dostoievski l-a omagiat pe Pușkin, Eminescu pe Aron Pumnul.

Noi pe cine omagiem?

Exact asta vă propun: să omagiem... fiindcă fără să omagiem, uităm să sărbătorim ceea ce cultura oferă. Și fără să omagiem, uităm, de fapt, și sarcina noastră, poate, de a face în așa fel ce facem, noi înșine, încât odată să fim și noi omagiați... sau demni să fim omagiați.

Să uităm înseamnă să nu trăim.

Să te situezi pe spirală înseamnă să-ți amintești.

Și să fii amintit.

Dacă nu îți amintești, nu o să fii nici amintit(ă).

Ar fi oare ce ne-am dori?



Puține sunt cuvintele care citite de la stânga spre dreapta și de la dreapta spre stânga oferă două înțelesuri corelative.

Dar așa e cuvântul DOR, care citit de la dreapta spre stânga devine ROD.

Poate că într-adevăr DORUL E RODNIC.

Și eu cred că e!

Dorul exprimă dorință, tânjire, aspirație!

Se îndreaptă spre un „dincolo” care nu e foarte diferit de acel „immeasurable” de care vorbea Louis Kahn, spre care, credea el, e necesar să aspirăm dacă vrem să realizăm o construcție de mare valoare.

Putem numi în diferite feluri acest „dincolo”, însă în esență e vorba de același lucru.

Câți dintre noi, azi, avem această tânjire, acest dor?

Eu cred că nu foarte mulți.

Cred că am pierdut vocația infinitului. Cred că preocupările noastre sunt, deseori, oarecum banale... și din cauza asta, mă tem, arhitectura pe care o realizăm nu atinge acel nivel de excelență spre care, sunt sigur, ar fi bine să aspire.

Da, DORUL E RODNIC.

Dar cum să ne „umplem” cu dor?

Cum să dorim ca să rodim?

Dacă creativitatea este contagioasă, așa cum a spus Einstein, atunci poate că încurajarea spre A DORI vine de la cei care, ei înșiși, AU DORIT.

Au tânjit, au aspirat.

Acea ființă umană care este „an arrow of longing”, ca să folosim frumoasele cuvinte ale lui Friedrich Nietzsche, este ființa care creează.

Să creăm și noi, cu inimile pline de dor.

Și să rodim, astfel.

Se poate foarte bine, AICI și ACUM.

Dar nu în absența aceluia idealism de care, o spune Steven Holl, sufletul are mai multă nevoie decât de „real”. („The soul needs the ideal more than the real.”)

Cine se mai gândește la „ideal”, azi? Și ce înseamnă, de fapt, acest cuvânt?

Un lucru e cert: fără acea exaltare care pentru Walter Gropius îl diferenția pe artist de meșteșugar nu putem ajunge la realizări semnificative.

Exaltare... un alt cuvânt de care rareori ne amintim, azi... sau să fie oare că noi ajungem la exaltare doar în mall, sau pe canapea în fața televizorului?

Sper că nu.

Seria de prezentări zilnice despre mari arhitecți eu am conceput-o ca o invitație spre o creativitate sporită, poate chiar spre exaltare.

Și în mod sigur spre DOR.

Astfel, spre ROD.

SĂ RODIM DECI PRIN DOR!

SĂ DORIM!

SĂ FIM SĂGEȚI DE TÂNJIRE!

SĂ TRECEM DINCOLO DE NOI ÎNȘINE!

Cultura, nu ca scop în sine, ci ca trambulină spre o creativitate sporită!

Va mulțumesc,

Dan Coma



Text: Ioana ALEXE

I RUN THIS BODY

Am alergat un maraton!

A fost ușor, mult mai ușor decât vă închipuiți, ar putea-o face oricine doar că nu oricine mă crede când spun asta.

Există un proverb arab care spune că sufletul călătorește cu viteza cămilei, iar mie nu mi-a plăcut niciodată să merg prea repede fără să mă uit în jur.

Îmi plac drumurile lungi și fără un scop prea bine precizat, mai ales cele înguste, cu plopi (neapărat cu plopi), care se desprind din drumul tău și despre care îmi imaginez că nu au capăt. Mai ales din viteza mașinii, rămân mereu cu nostalgia atâtor drumuri pe lângă care trec și despre care nu voi afla niciodată unde merg. Mă gândesc mereu să mă abat din drumul meu precis și știut și să iau calea plopilor.

Pentru această senzație de libertate am început să alerg și pentru impresia că poți ajunge oriunde îți propui, odată ce ai rezistat primelor 15 minute în care tot organismul îți spune disperat „oprește-te, oprește-te!”. Apoi, chiar poți alerga oricât. Se spune că primii 10 km îi alergi cu picioarele (cu inima, cu plămâni, depinde), iar pe restul îi alergi cu sufletul. V vorba asta vrea să spună că organismul te ține o vreme, dar cedează undeva pe parcurs, voința te duce însă până la capăt. Dar să nu ne imaginăm voința ca pe ceva rigid și încruntat. Când alergi parcă toate gândurile se ordonează după ritmul respirației. Multe gânduri s-au limpezit pe la kilometrul 15 și multe idei mi-au venit cam tot pe acolo. Deci eu aș spune că trebuie să ai voință doar până când ajungi în starea asta pe care o recunoști: e senzația că alergi liber cu hoarda ta (tribul tău) și ceva din ADN-ul nostru se reactivează și parcă simți strămoșii alături.

Despre sentimentul că alergi cu oamenii tăi este și o carte cult în domeniu: „Născuți pentru a alerga”, de Christopher McDougall. Este vorba despre un trib din Mexic care de sute de ani alergă sute de kilometri, desculți sau încălțați în niște sandale ale căror tălpi le fac din anvelope vechi. Cartea schimbă puțin istoria rasei umane așa cum o știm, plecând de la primele tălpi de adidași Nike de prin anii '70, mergând înapoi în timpurile în care oamenii alergau împreună cu prada („like the fox I run with the hunted and if I'm not the happiest man on earth I'm surely the luckiest man alive” - Charles Bukowski).

Sigur, dincolo de asta, alergarea este un sport și, ca în orice sport, contează mult antrenamentul, recuperarea, mâncarea, hidratarea și somnul. Aici este o întreagă discuție în care n-am să intru, însă aș vrea să spun că abia în combinația asta, efort-mâncare-somn, începi să înțelegi câte ceva despre cum funcționează corpul.

Am alergat singură câțiva ani, o perioadă chiar zilnic, cel puțin 10 km. O fac ușor, durează puțin peste o oră și e un moment numai bun să îmi fac ordine în gânduri, să ascult ultimele podcast-uri sau muzică.

N-am simțit niciodată nevoia să mă înscriu la vreun concurs. Știu deja de la concursurile de pescuit cât de departe sunt de performanță. Dar alergarea este un fenomen destul de la modă și fac parte din mai toate grupurile de pe Facebook, citesc despre atleți și curse și urmăresc ce se întâmplă la concursuri.

Primul maraton alergat a fost și primul concurs împreună cu 3 prieteni.

Traseul: niște dealuri ca de început de lume în Dobrogea. Lumina: de iunie. Gânduri: nici unul. Cursa: 7 ore și 28 de minute pentru 42,7 km cu 1.330 m diferență pozitivă de nivel.

Emoțiile nu vin de la alergare sau de la efort, ci de la oamenii de pe traseu. De la participanții care glumesc și se încurajează reciproc, își dau fiole cu magneziu și geluri când îi văd pe alții epuizați. De la voluntarii care sunt de multe ori copiii și partenerii celor care concurează plus organizatori. O armată de oameni care stau



pe traseu, în punctele cele mai grele și care au mâncare, apă și foarte mult entuziasm. Îi auzi de departe strigând încurajări și n-ai cum să nu accelerezi numai și doar pentru a răsplăti efortul lor.

Traseul trece prin păduri, pe lângă râuri și peșteri, pe sub poduri și pe câmpii și simți cum parcurgi spațiile, cum se schimbă lumina, cum trece ziua, cum găsești resurse pe care nu crezi că le ai.

La Maratonul Argonautilor cea mai grea parte a traseului începe la km 30. Ultimii 12 km i-am alergat singură pentru că cei 2 prieteni au rămas în urmă fără apă, iar de la km 40 am alergat pe o cărare care traversează un versant cu stânci abrupte, văzând jos, în vale, finish-ul, auzind muzica și toată forfota celor care deja au terminat. La un moment dat, am auzit cum cineva a strigat: „Haide Ioana!” și apoi o mulțime de oameni strigând același lucru, peste toată valea. Nu mi-a

venit să cred că despre mine e vorba. Era prietenul care terminase înainte cel care strigase și după el toți ceilalți! A fost ca și cum cineva ar fi turnat apa vie peste mine!

Nu mai știu cum am ajuns la final, dar știu că eram foarte emoționată că oameni necunoscuți îmi spuneau ceva cu zâmbetul pe buze. Oricum, nu auzeam ce spun.

Finish-ul este într-adevăr o poartă fizică prin care trebuie să treci, dar e mai mult decât atât: este o linie peste care odată ce ai trecut ești alt om. Când am povestit unor oameni care mă cunosc foarte bine cum a fost pentru mine finalul cursei, mi-au spus că nu își pot imagina că aș fi putut plânge de emoție. Nici eu!

Desigur că am avut febră musculară o săptămână, dar a doua zi căutam următorul maraton la care să mă înscriu.



Text: Olimpia SULTANA



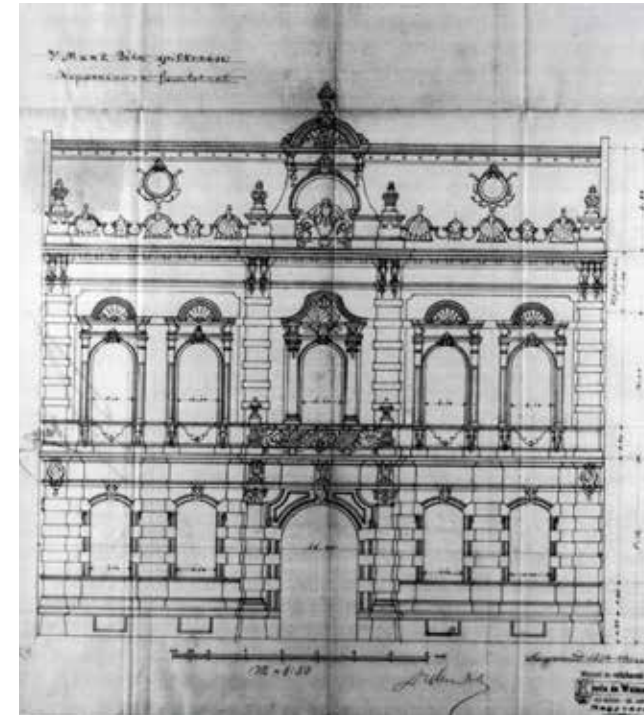
MIRCEA PAȘCA - CASE ȘI CĂSUȚE DIN ORADEA MARE. UN POMELNIC NEISPRĂVIT



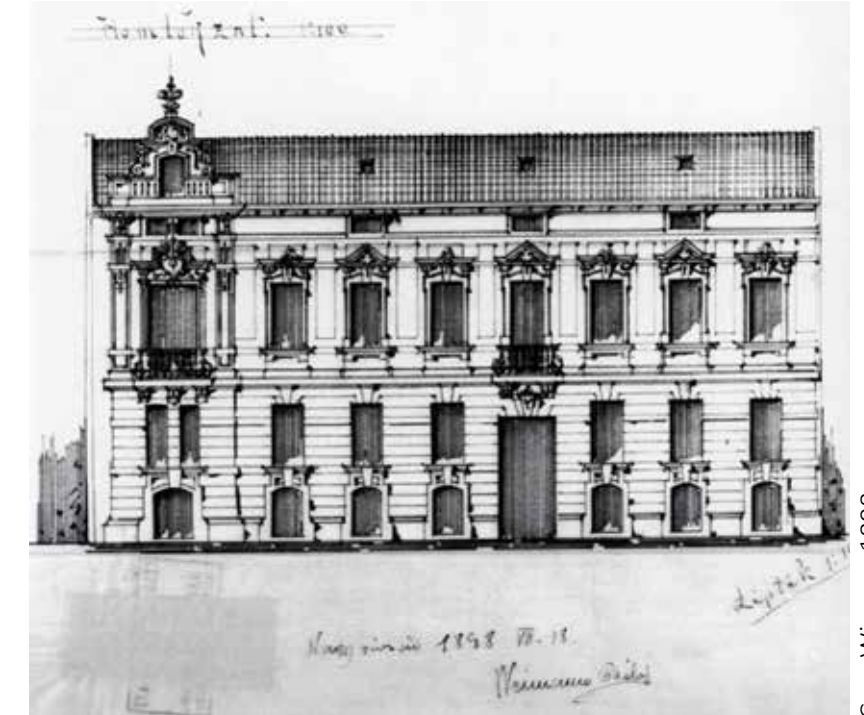
Casa Sonnenfeld 2015

Volumul completează seria „Arhitectură și locuire în Oradea la începutul secolului al XX-lea” și prezintă clădirile destinate locuirii, tipologie, mod de locuire și scheme funcționale având ca punct de pornire proiectele originale descoperite în arhive.

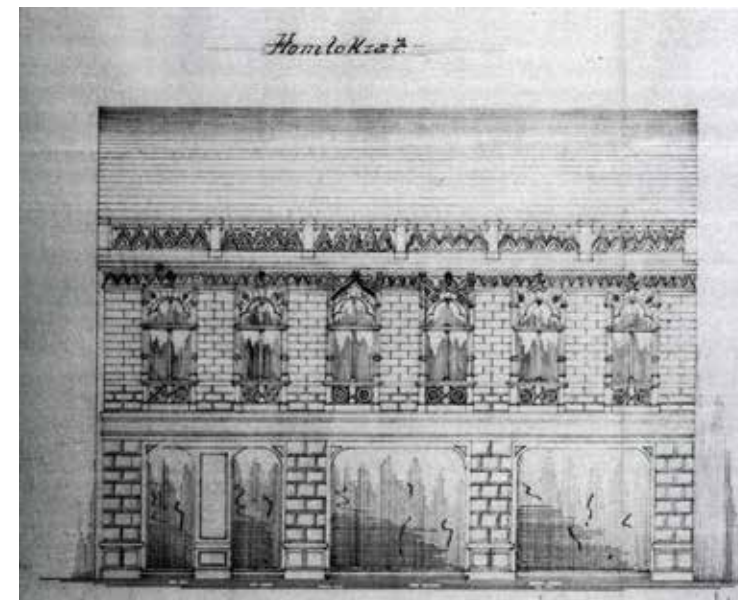
Sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea sunt marcate de două stiluri: eclectic și Secession. Primele două decenii ale secolului al XX-lea au adus schimbări importante în ceea ce privește clădirile și stilul de locuit din Oradea. Unicitatea acestor construcții este dată de inspirația în decorarea clădirilor, adăugând elementelor preexistente până în 1900 noi noțiuni de confort, organizare, utilitatea spațiului și adoptarea tendințelor artistice. Majoritatea clădirilor din oraș au fost proiecte construite de arhitecți și constructori locali, puțini cunoscuți sau total necunoscuți în prezent, dar cu multe proiecte realizate. Arhitectura din Oradea anilor 1890-1918 se încadrează în arhitectura pe care o regăsim în spațiul Europei Centrale, în manieră eclectică, istoricistă, în curentul arhitectural al Secessionului întâlnit în Viena și Ungaria.



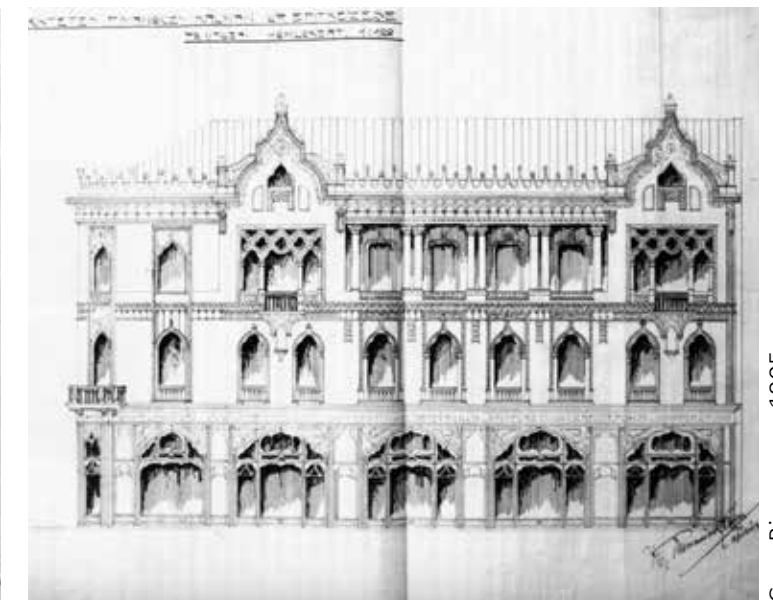
Casa Munk 1894



Casa Wimmann 1898



Casa Rendes 1903



Casa Rimanczy 1905

Cartea are un număr mare de ilustrații constând în proiecte originale ale caselor și numeroase fotografii alb-negru și tonuri de gri. Dintre miile de proiecte existente în arhive și miile de case construite în oraș sunt prezentate mai multe exemple și proiecte de arhivă. Aceste proiecte pun în lumină concepția epocii despre un mod de locuire, nivelul de locuire, nivelul de confort, așteptările și pretențiile proprietarului. Tipologia confortului locuințelor și al imobilelor

orădene este, de asemenea, în consonanță cu cea din Ungaria și din Europa Centrală. Cu toate acestea bogatul inventar al clădirilor în stil „Secession provincial” din Oradea nu este mai puțin interesant, nici de neglijat, și constituie un ambient urbanistic pitoresc.

Clădirile rezidențiale amenajate în Oradea între anii 1890-1914 pot fi grupate în mai multe tipuri și categorii în funcție de planurile clădirii, dimensiune,



Casa Lévy 2009



Palatul Rimanoczy 2020



Casa Rendes 2015

clasă socială, confort și stil. Astfel, putem distinge vile individuale, case ale clasei înstărite sau mijlocii, imobile de raport de mai multe tipuri, cum li se mai spune (cu magazine la parter, locuințe la etajele intermediare și, de obicei, ultimul etaj rezervat proprietarului), case ale categoriilor sociale modeste.

Ilustrarea acestora ne permite să ne facem o imagine despre cât și ce s-a schimbat în modul de locuire, modul de a concepe o casă individuală la începutul secolului al XX-lea și despre menținerea unei tipologii deja construite, despre ce a însemnat modernitatea în locuința orădeană.

□ Casa Sonnenfeld (proiect din 1898), proiectată de arhitectul Frigyes Spiegel; anul 1898 poate fi ales ca un punct de reper pentru ceea ce numim arhitectura Secession la Oradea;

□ 1892-1894 - *Casa Zsigmond Lévy / Palatul Lévy*. Str. Libertății, nr. 2, arh. Hazlián János. Este una dintre cele mai vizibile clădiri orădene (apare în numeroase vederi încă de la construirea ei) datorită poziției sale centrale, Piața Ferdinand - Malul Crișului;

□ 1894-1895 - *Casa Béla Munk*. Acces din două străzi: str. Vasile Alecsandri, nr. 7 - General Traian Moșoiu,

nr. 6. A fost construită în anul 1894 după proiectul întocmit de Korda Mors și Weimann Béla. Intenția proprietarului a fost să realizeze un bazar cu două clădiri asemănătoare spre cele două străzi și cu o curte acoperită cu sticlă - gen pasaj - cu spații comerciale, cu o fântână decorativă;

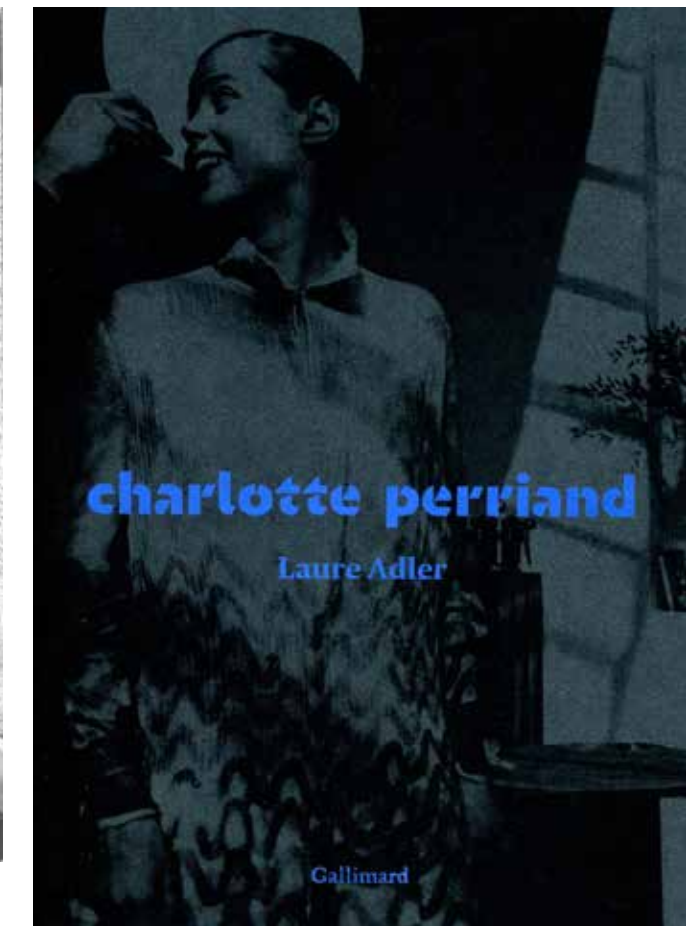
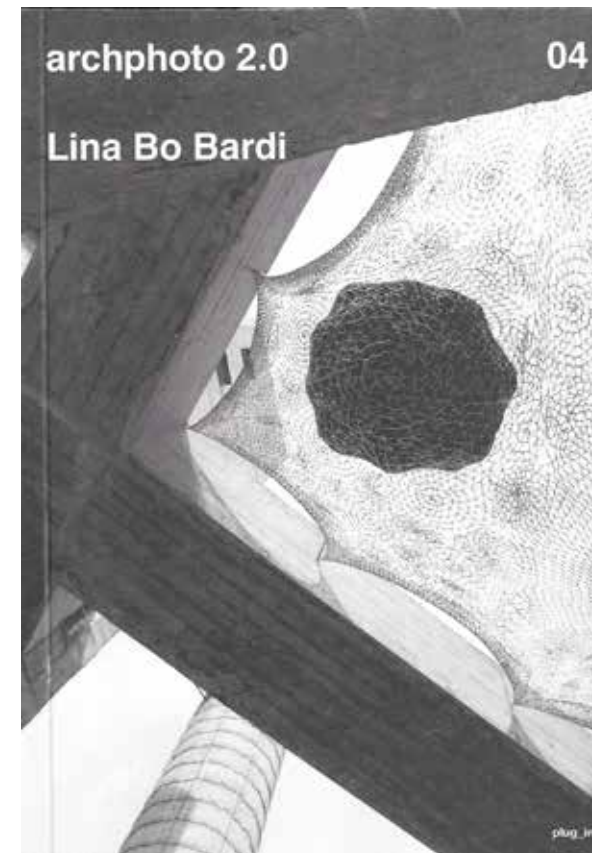
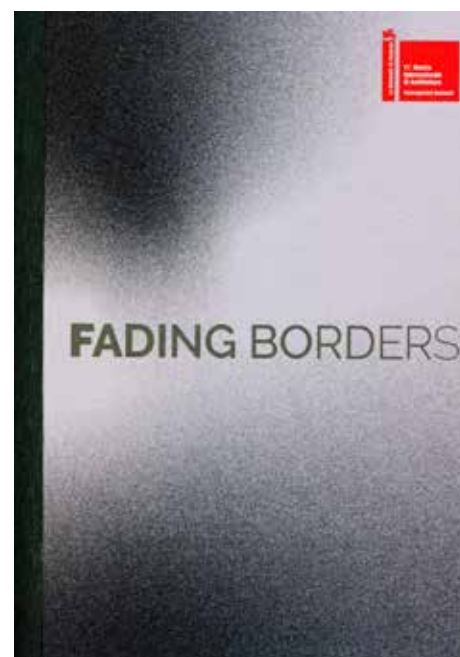
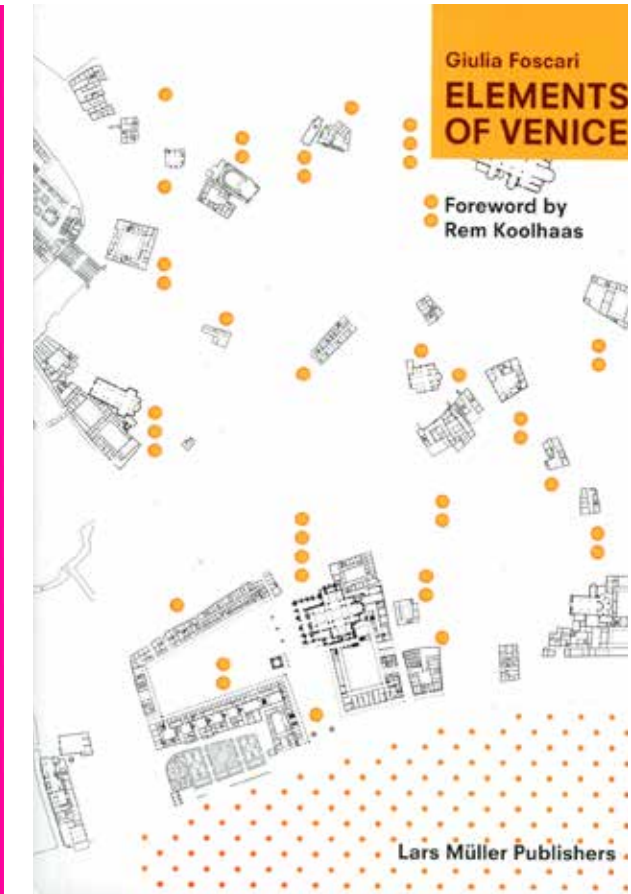
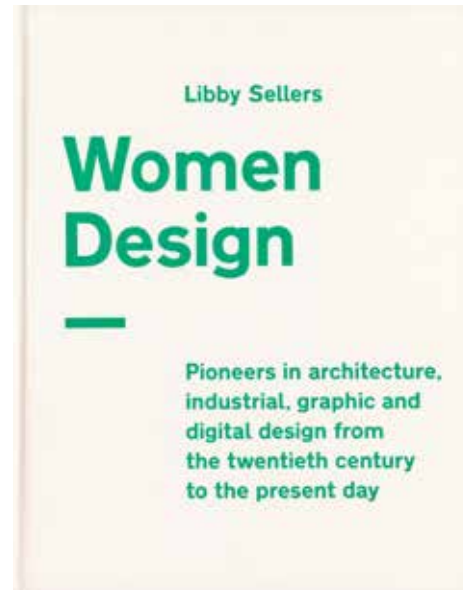
□ 1905 - *Palatul Rimanoczy Sr.*, str. Parcul Traian, nr. 1. Construcția a fost ridicată după planul arh. Rimánoczy Kálmán Jr.; imobil de raport, emblematic pentru *arhitectura 1900*, este una dintre cele mai spectaculoase clădiri ridicate în acest stil, datorită ornamentației bogate. A fost comandat de inginerul Moskovits Miksa, care locuia în această clădire;

□ 1902-1903 - *Casa Vilmos Rendes*, str. Vasile Alecsandri, nr. 9. O frumoasă construcție în stil neo-renascentist, realizată de Ignác Frenkel;

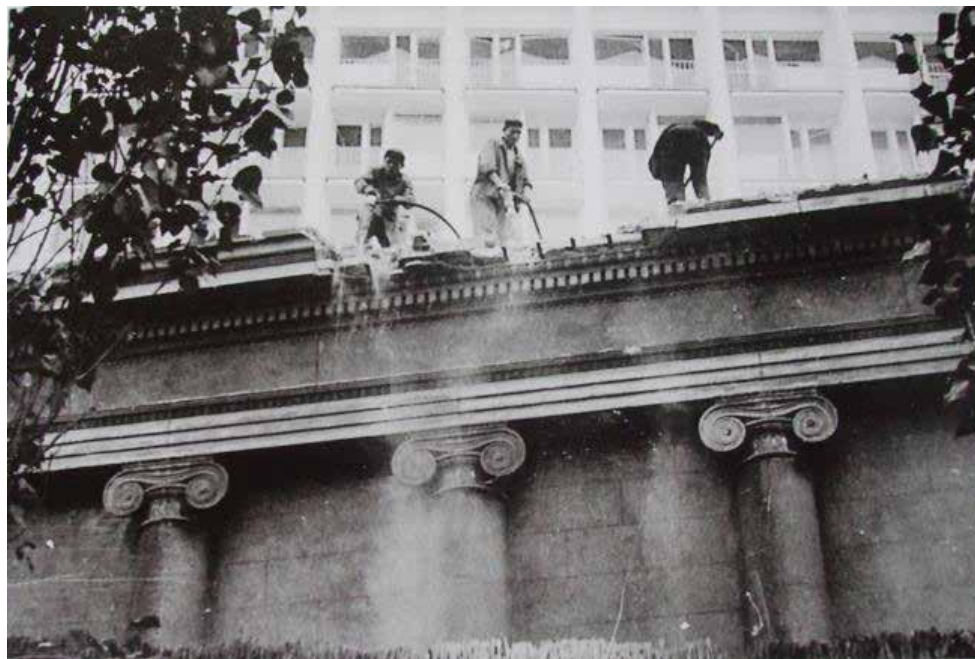
□ 1898 - *Casa Béla Weimann*, str. Emanuil Gojdu, nr. 7. Imobilul a aparținut inginerului constructor orădean Béla Weimann.

Alături de aceste „Case și căsuțe din Oradea mare”, celebre pentru unii, lipsite de importanță pentru alții, există aceste numeroase clădiri, fiecare cu destinul lor, care sunt și care vor rămâne mai mult sau mai puțin anonime.

TITLURI NOI ÎN BIBLIOTECA UAR



ANASTASE SIMU ȘI MUZEUL SĂU



Text: Aurel IONESCU



Puțină lume mai știe azi, în București, că în urmă cu șaiszeci de ani se înălța, pe bd. Magheru, o clădire în formă de templu grec, care adăpostea un muzeu de artă. Existența străzii Anastase Simu aduce aminte de întemeietorul lui pentru prea puțini dintre bucureșteni. Și totuși, Muzeul Simu a existat în plin centru al Capitalei.

Cine a fost Anastase Simu?

S-a născut la Brăila, la 25 martie 1854, fiul Dumitrei și al lui Panait Simu, mare proprietar de pământ. A obținut bacalaureatul la Academia Tereziană¹ din Viena, licența în Drept la Paris și titlul de doctor în științe politice și administrative la Bruxelles. Secretar al Legației Române din Berlin. Deputat de Brăila (1888, 1891, 1892, 1899) pe listele Partidului Conservator.

Moștenitor al unei mari averi, a renunțat la activitatea politică și s-a hotărât să colecționeze opere de artă în vederea fondării unui muzeu particular. A călătorit mult, achiziționând numeroase lucrări de pictură și sculptură, creații în stiluri variate, din diferite epoci artistice. Orientat către arta de factură academică, urmărirea funcția educativă a lucrării și titlurile autorului. La început, a folosit locuința personală din str. Eldorado², nr. 7, în care locuia din 1890. Când această casă a devenit neîncăpătoare pentru colecția sa de artă, s-a impus mutarea ei într-un spațiu corespunzător, care să servească, în același timp, ideii didactice a colecționarului. Așa a apărut ideea ridicării unei clădiri dedicate colecției sale. Muzeul Simu a fost inaugurat în 1910, lângă casa ctitorului său, devenind curând centru de interes pentru iubitorii de artă. Anastase Simu nu ezita să folosească mijloacele de propagandă ale vremii pentru a face cunoscute existența muzeului și evenimintele care aveau loc acolo. Muzeul avea un catalog, realizat de criticul de artă Th. Cornel, iar noile achiziții și vizitele unor personalități marcante erau anunțate în ziare. Făcea sondaje de opinie, fiind la concurență cu Muzeul Kalinderu. Tramvaiele care treceau pe bulevardul I. C. Brătianu (acum, bd. Gh. Magheru) aveau în dreptul muzeului o stație cu numele „Marghiloman”³, schimbat apoi în „Muzeul Simu”⁴.

În 1927, Anastase Simu a donat muzeul, cu toată colecția sa, statului român, iar în 1928 a făcut o donație de tablouri Primăriei Brăilei, punând bazele Pinacotecii orașului său natal. A fost membru al Consiliului Consultativ al Artelor (1910-

1915) și membru al Ateneului Român (1933). Membru de onoare al Academiei Române (1933). A încetat din viață la 28 februarie 1935, în București, fiind înmormântat în Cimitirul Bellu.

Muzeul Simu

A fost ridicat între 1907 și 1910, după planurile arhitectului C. Sciky, în str. Mercur⁵, nr. 8, în apropierea locuinței fondatorului. Anastase Simu a cumpărat terenul respectiv în 1904, dar nu a reușit să cumpere și terenul de la nr. 10, care i-ar fi dat ieșire la bd. Colțea (acum, bd. Gh. Magheru). Din această cauză, clădirea muzeului era retrasă de la bulevard și axa ei nu era paralelă cu axa bulevardului (vezi planșa 12 B & C_fragmente din Planul cadastral 1911).

Edificiu impunător, în formă de templu pseudoperipter⁶, în stil ionic grec, era al doilea de acest fel în peisajul bucureștean⁷. Inaugurarea muzeului a avut loc la 21 mai 1910, cu un patrimoniu de 624 de lucrări.

Dacă la exterior noul edificiu semăna foarte mult cu un templu antic, în interior era un adevărat templu dedicat artelor. Exponatele erau grupate pe școli și repartizate pe săli, numite după arhitectura interioară, astfel: sala I (Romană, conținea lucrări de sculptură), sala II (Românească, cu lucrări de artiști români, pictură și sculptură), sala III (a Renașterii, conținea lucrări moderne de pictură și sculptură franceză și italiană), sala IV (Bizantină, conținea opere din școlile elvețiană, austriacă și germană), sala V (Greacă, conținea



lucrări diferite). „Eclectism savant” numea un critic de artă francez⁸ modul în care A. Simu realizase selecția și prezentarea artiștilor și a operelor de valoare europeană provenind din curente și epoci diverse.

Cu timpul, Muzeul Simu a devenit unul dintre cel mai de seamă muzeu din București și din țară. Numărul exponatelor a depășit 1.000, aici putând fi admirate opere de artiști români (Nicolae Grigorescu, Theodor Aman, Ion Andreescu, Ștefan Luchian, Gh. Petrașcu, Iosif Iser, Marius Bunescu, Constantin Brâncuși, Dimitrie Paciurea și alții) și străini, în special maeștri francezi (E. Delacroix, Em. Frémiet⁹, H. Daumier, Th. Géricault, C. Pissarro, A. Renoir, A. Rodin ș.a.). La loc de cinste se aflau busturile ctitorului (1922) și al soției sale, Elena (1913), creații ale sculptorului francez Antoine Bourdelle¹⁰.

Donația muzeului către statul român a avut loc la 17 noiembrie 1927 în cadrul unei festivități la care au participat membri ai Consiliului de Miniștri în frunte cu președintele acestuia, Ion I. C. Brătianu¹¹. Evenimentul a constituit un moment de maximă împlinire pentru pasionatul colecționar, care a primit cu acest prilej ordinul „Coroana României” în grad de Mare Cruce.

Colecția de grafică românească și străină (Carol Popp de Szathmári, C. Jiquidi¹², Rudolf Schweitzer-Cumpăna, C. Pissarro, Al. Calame¹³ ș.a.) a continuat să fie găzduită de locuința personală, numită Casa-muzeu Simu, fiind expusă publicului împreună cu alte lucrări, după moartea donatorului, în 1937.

Ambele clădiri au supraviețuit bombardamentelor din 1944, dar nu au rezistat primului val de demolări socialiste care voiau să schimbe fața centrului Capitalei. Împărțind soarta casei lui Titu Maiorescu și a altor imobile cu valoare istorică, superbul templu grec dăruit românilor de Anastase Simu a fost dărâmat în 1961, făcând loc, pe bd. Gh. Magheru, unor blocuri aliniate cu bulevardul, funcționale, dar anoste. Este vorba de blocurile cunoscute drept blocul Eva și blocul ONT, după numele spațiilor comerciale de la parterul lor. Șantierul se numea „Șantierul Simu”. Întâi a fost construit blocul Eva, aflat mai la nord, apoi blocul ONT. Clădirea muzeului a fost menținută în timpul ridicării acestuia din urmă, în vara lui 1961, dar în toamna aceluiași an era demolată¹⁴.

La fel de tristă a fost soarta colecției Simu. După desființarea muzeului, a fost găzduită temporar în casele Ion I. C. Brătianu din str. Biserica Amzei, apoi transferată în cadrul Muzeului „Anastase Simu și București în arta plastică”, devenit în 1969 Muzeul de Artă al Municipiului București „Anastase Simu”¹⁵. Apoi, a fost dislocată și împărțită între sălile Muzeului de Artă și ale altor muzee și a ajuns parțial la Muzeul Colecțiilor de Artă. Eforturile luminate și altruiste ale unui „bun român” din vechea elită a societății au fost răsplătite de trei generații de urmași cu ingratitudine și uitare. Încă o dată s-a adeverit că nicio faptă bună nu rămâne nepedepsită.

NOTE

1 Theresianische Akademie (lb. germană), instituție de învățământ superior înființată la Viena, în 1746, de

împărăteasa Maria Terezia.

2 Situată între str. N. Goleșcu și bd. I. C. Brătianu (acum, bd. Gh. Magheru). În 1907, numele străzii s-a schimbat în Mitropolitul Șaguna, iar din 1933 poartă numele Anastase Simu.

3 Alexandru Marghiloman (1854-1925), om politic conservator, președinte al Consiliului de Miniștri (1918), a avut casa vizavi, în str. Mercur (vezi nota 5, mai jos), nr. 12-14, pe locul unde s-a construit, în anii 1929-1936, blocul Aro (Patria).

4 Petre Oprea, *Colecționari de artă bucureșteni*, București, 2007, Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Național al Municipiului București, p. 67-68.

5 Str. Mercur, între str. Nicolae Goleșcu și str. Dionisie (acum, str. Dionisie Lupu), a devenit, din 1914, str. D. A. Sturdza, iar din 1951, str. Pictor Arthur Verona.

6 Templu antic cu portic la fațada principală, celelalte fațade având coloane care ies parțial din nivelul zidurilor.

7 O clădire asemănătoare fusese ridicată pentru Biserica elenă cu hramul Buna Vestire în bd. Emanoil Protopopescu-Pache nr. 1, în 1899 (arh. A. Lardel), fiind singura care a rezistat timpului. A existat în București și o a treia clădire în același stil arhitectural, Templul Măsoneriei Naționale, construită în 1930 în str. Ion Câmpineanu nr. 45 (acum, str. Poiana Narciselor). Bombardată de aviația germană în 24-26 august 1944, a fost demolată.

8 Emmanuel Bénézit (1854-1920), apud Ioana Beldiman, *Sculptura franceză în România. Gust artistic, modă, fapt de societate*, București, 2005, Editura Simetria, p. 125.

9 Emmanuel Frémiet (1824-1910), sculptor și profesor francez.

10 Antoine Bourdelle (1861-1929), sculptor și pictor francez.
11 „Adevărul”, anul 40, nr. 13/473, 18 noiembrie 1927, p. 4. A fost una dintre ultimele apariții publice ale lui Ion I. C. Brătianu, acesta îmbolnăvindându-se de amigdalită și decedând, după o săptămână, la 24 noiembrie 1927.

12 Constantin Jiquidi (1865-1899), desenator și caricaturist român.

13 Alexandre Calame (1810-1864), pictor elvețian.

14 „Informația Bucureștilui”, anul VIII, nr. 2401, 22 aprilie 1961, p. 1; nr. 2403, 25 aprilie 1961, p. 1; anul IX, nr. 2572, 9 noiembrie 1961, p. 1.

15 Decizia C.P.M.B. nr. 392 din 19 iunie 1969.

***Acest articol este un fragment din volumul V, „Artiști români și străini”, din seria „Străzi din București și numele lor”, autor Aurel Ionescu, în curs de apariție la Editura Vremea din București. Această serie este dedicată străzilor cu nume de persoane și apare în colecția „Planeta București”. Primul volum, „Nume de aviatori”, a apărut în toamna lui 2013. A fost urmat de volumul II, „Nume de militari și eroi”, apărut în mai 2014, volumul III, „Personalități ale Bisericii. Medici și farmaciști”, apărut în toamna lui 2014 și de volumul IV, „Domnitori și dregători”, apărut în toamna lui 2015.

CRISTINA ȚURLEA



Cristina Țurlea a fost unul din membrii echipei de arhitecți care a contribuit la restaurarea palatelor BNR. Doctor în arhitectură și urbanism, ea este autoarea volumelor „Arhitectura și spațiile publice”, „Cronica restaurării Palatului vechi al B.N.R.” pentru care a fost și premiată în cadrul Bienalei Anuale de Arhitectură sau al recent apărutei lucrări „Simboluri în arhitectura palatelor financiar-bancare”. Din 2005 a lucrat în cadrul Băncii Centrale.

„Arhitecta Cristina Țurlea, colega noastră de la Banca Națională, a plecat mult prea devreme la cele veșnice. Ne vom aminti mereu de tot ce a făcut pentru instituția noastră, de când a venit la BNR, în 2005, valorificând și experiența, cunoștințele acumulate și consolidate la Ministerul Lucrărilor Publice”, a transmis printr-un mesaj Mugur Isărescu, guvernatorul BNR.





„Ne vom aminti de vocația ei pentru perfecționare profesională - a absolvit Universitatea de Arhitectură, apoi a obținut o diplomă în Drept, și-a susținut Doctoratul în Arhitectură și a dobândit un atestat de specialist în studii istorice. Sau de pasiunea și profesionalismul cu care s-a alăturat echipei noastre de arhitecți, în procesul de anvergură susținut ani în șir de Banca Națională pentru consolidarea, restructurarea și restaurarea palatelor și sediilor sale istorice. Totodată, ne vor aminti de «arhitecta noastră» cărțile de autor, scrise cu talent și cu bogăție de informații. Cristina Țurlea s-a aprofundat în arhive și de acolo, după meticuloase cercetări, a scos la lumină, cu ochi de arhitect și cu vocație de scriitor, priceperea de a construi durabil și monumental a generației de specialiști în domeniu ce s-a format și s-a afirmat, pe pământ românesc, începând din a doua jumătate a veacului al XIX-lea. «Cronica restaurării Palatului Vechi», nominalizată în 2011 la Anuala de Arhitectură, «Centrul istoric și financiar al Bucureștilor» ori recenta apariție «Simboluri în arhitectura palatelor financiar-bancare» sunt lucrări-album, veritabile documente de referință, ce surprind, etapă cu etapă, momentele reabilitării unor capodopere ale patrimoniului național. Toate redate societății românești de astăzi. Somn lin, Cristina! Condoleanțe familiei îndurerate!”, se mai arată în mesajul transmis de Mugur Isărescu. (HotNews)

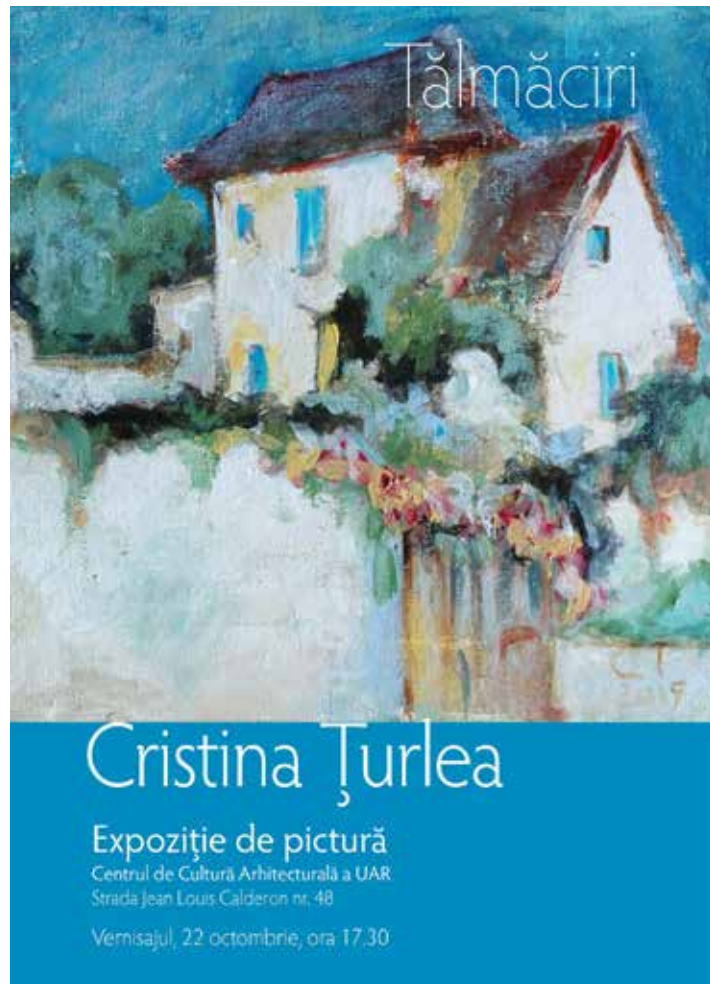
Obiceiul „casei” era ca ultimul eveniment al anului să fie expoziția Cristinei ȚURLEA, pentru că, în fiecare an, venea cu un suflu nou și o temă inedită cu titluri cu tâlc, ca să plecăm pentru sărbătorile de iarnă cu optimism și încredere.

Expozițiile ei s-au numit *Culori și culoare*, în *SEMNE în culoare*, *Joc de culori*, *Malta – Muzeu și îngeri*, în *CHIPuiri*, *ALEGria*, *EMOgrafii* etc. Cristina era zâmbitoare și încrezătoare și întotdeauna era prezentată cu tandrețe, admirație de soțul ei, cunoscutul scriitor și publicist Stelian Țurlea care se topea în anonimatul exercițiului de adorație pentru creatoarea Cristina Țurlea. Într-un an, am avut onoarea să lansăm și un roman al dlui Țurlea.

În toamna lui 2019, inaugurarea Centrului Cultural de la Sibiu s-a făcut tot cu expoziția Cristinei. Nu știu cât a cântărit Uniunea și cât picturile Cristinei în sufletul doamnei primar al Sibiului, o admiratoare a lucrărilor Cristinei. Seara s-a terminat cu invitații de noi expoziții și promisiuni de colaborare.

În afară de pictură și picturi, Cristina ne-a lăsat și câteva volume documentare prețioase și inedite, precum *Cronica restaurării Palatului vechi al BNR*, *Centrul Istoric și financiar al Bucureștilor și Simboluri în arhitectura palatelor financiar-bancare*. *9 secole de arhitectură în 666 imagini*, veritabile documente ce surprind momentele reabilitării unor clădiri de referință pentru patrimoniul arhitectural românesc.

Ne luăm rămas bun de la o arhitectă - cărturar, o iubitoare de patrimoniu astfel încât să-l înțeleagă și să poată să-l explice, o arhitectă cultivată și creatoare, o personalitate specială dotată cu multe talente, o pictoriță cerebrală și o creatoare cu forță, o prezență complexă, înțeleaptă și generoasă, o luptătoare și o învingătoare.



ILEANA SOLON (1935-2021)

Ne așteptam ca Ileana să iasă din spital. Am aflat, apoi, că a fost supusă unei îndelungate acțiuni reușite de resuscitare care ne-a dat speranțe. Din păcate. Nu la mult timp după aceea a avut un stop cardiorespirator.

Pentru familie, prieteni și, nu în cele din urmă, pentru colegii de promoție a fost grea încercare. Pentru Paula Florea-Carjoescu a fost o situație mai specială, ele două fiind prietene din copilărie.

Din anii premergători studenției a beneficiat de un mediu care i-a asigurat o bună pregătire școlară, de familiarizarea cu artele, cu arhitectura.

În anii facultății a îndrăgit și mai mult profesia noastră nobilă sub îndrumarea unor profesori renumiți dintre care amintea de arhitecții Octav Doicescu, Grigore Ionescu, Gheorghe Pătrașcu, Adrian Gheorghiu, Richard Bordenache.

După absolvirea Institutului de Arhitectură *Ion Mincu* din București, în 1953 a plecat la DSAPC din Craiova, unde s-a căsătorit cu prietenul ei din facultate, Virgil Solon.

În această perioadă a colaborat la schița de sistematizare a orașului Craiova, detaliu de sistematizare a Pieței Unirii și proiecte de execuție a unor blocuri cu P+10 etaje, cu magazine la parter.

Din 1970 împreună cu soțul s-au mutat la București. Ileana a lucrat la Institutul de Proiectare pentru Comerț și Turism. Aici a proiectat magazine universale, cu suprafețe între 6.000 și 10.000 mp la Drobeta T. Severin, Caracal, Rm. Sărat, Slatina, Bistrița Năsăud. În București a proiectat magazinul Titan din Balta Albă.

A avut o activitate bogată, cu rezultate frumoase.

Am pierdut o arhitectă, o bună profesionistă, dar și o bună colegă și prietenă. După pensionare a rămas o persoană activă, prezentă la întâlnirile de la Uniunea Arhitecților, gata să ajute la promovarea realizărilor altor arhitecți. O fire deschisă prietenoasă, primitoare, care invita acasă, în apartamentul ei, cu plăcere câte un mic grup de colegi. A participat la excursiile organizate de colegul nostru Traian Popescu sub oblăduirea Uniunii Arhitecților și la invitația colegului Nitu Sever la reședința lui la Bănești.

Parcă uitându-mă la fotografia ei cu chip frumos, cu un dublu șirag de perle, o am aproape, dar e numai o iluzie, că e doar o hârtie, iar Ileana e doar în inima mea.

Ofelia Stratulat-Murariu

„Ce să fac în viață, Ileana? Știință sau artă?”, am întrebat-o pe vara mea primară din partea tatălui, cu 12 ani mai în vârstă, când eram elev de liceu la „Sava”. Profesoara mea, Ivanca Olivotto, insista mult să urmez Matematica.

„Fă Arhitectură, Mircea, este o profesiune minunată!”

Apoi m-a plimbat prin București să desenez capitele ionice și amfore, ca pregătire pentru examenul de admitere.

Și mi-a urmărit cariera, a ținut să participe la susținerea diplomei de arhitect și a doctoratului de urbanism.

Multumesc, Ileana și Dumnezeu să te odihnească în pace!

Mircea Enache

CONSTANTIN (GIGI) RUSU (02.05.1953 - 16.03.2021)

Conferențiar dr. arh. Constantin Rusu, plecat de curând dintre noi, răpus de o boală nemiloasă, va rămâne prezent în amintirile noastre ca un coleg de o aleasă sensibilitate și o nobilă modestie.

Absolvent al Universității de Arhitectură „Ion Mincu” în 1993, specializarea arhitectură și urbanism, a obținut titlul de Doctor în arhitectură în anul 2008.

La începutul carierei sale profesionale, Constantin Rusu a activat la T.L.S.I. București, unde s-a ocupat de proiectarea și execuția construcțiilor civile și industriale. Apoi a activat în diverse colective de proiectare, precum: Stizo, Roinvest, Romsat, unde a participat la edificarea unor lucrări importante precum: extindere și modernizare Biblioteca Academiei - corp B, Universitatea Româno-Americană - corp învățământ, amenajare sediu U.S.H., diverse imobile cu funcțiuni de birouri, locuințe colective, individuale etc.

Un loc important în activitatea sa o reprezintă proiectele de urbanism, realizând diverse documentații de tip PUG, PUZ, PUD.

Din anul 2000, activitatea lui Constantin Rusu a fost permanent legată de Facultatea de Arhitectură a Universității „Spiru Haret”. A făcut parte din colectivul de cadre didactice care îndrumau studenții, dedicându-se cu devotament, competență și implicare pregătirii acestora pentru meseria de arhitect. A avut funcții de conducere și responsabilități didactice în cadrul Departamentului de arhitectură. A fost coordonator de diplome și pre-diplome, autor de cursuri, membru în comisii de diplomă, șef de atelier. Una din preocupările lui a fost proiectarea asistată de calculator.

Constantin Rusu a fost unul dintre cei mai iubiți conducători de atelier din Facultatea de Arhitectură a U.S.H. și va rămâne viu în sufletul multor generații de studenți.

A fost membru al U.A.R. și membru fondator al O.A.R.

Constantin Rusu rămâne în amintirea noastră cu firea și replica sa prietenoasă, colegialitatea, umorul fin și o nobilă modestie.

A plecat dintre noi prea devreme, când încă mai avea visuri de îndeplinit, case de construit și nepoți de crescut.

Text: Gabriela PETRESCU



Text: Dorin ȘTEFAN



MIHAI MAICOVSCHI

mihaimaicovschitarguiu... la pachet

Desigur, la Târgu Jiu fusesem de multe ori înainte ..., începând cu excursiile studentești de pe ruta Horezu, Măldărăști, Brâncuși, Tismana, apoi la sfârșitul anilor 1980, Anda având repartiție la Târgu Jiu eram din când în când oaspeți în casa lui Gabi și Jeni Mohora.

Mihai Maicovschi era acolo, la Târgu Jiu, dar ne vedeam în cercul de prieteni comuni în București.

Primăvara lui 2015 sună telefonul:

- Salut Dorin, s-a scos la concurs reabilitarea Axei Brâncuși, facem concursul?

- Facem.

Așa au început anii noștri arhitecturali la comun în Târgu Jiu: prezentări, avizări, ședințe de comandament, Zilele Brâncuși, culegerea strugurilor la casa lui Mihai de la „țară” (împreună cu Dag, Ștraus, Osiceanu, Ema, Doru Pasăre... - mai mult de atât, Mihai însoțit, parte de acești prieteni, dar și de alții, din vremea studentiei, a Clubului A, ei, toți, înalți și frumoși, purtând pălării, formau un grup insolit din zona „Crai de Curtea Veche”); de asemenea, Mihai inițiasse și un studiu pentru un parcurs cultural turistic Târgu Jiu-Hobița, pe care încercam să-l promovăm, apoi au apărut și oportunitățile cu refacerea pavajului din Centrul Civic, alte discuții, alte probleme...

Totul și toate înaintau încet și greu. Probleme cu finanțarea și cu licitațiile pentru execuție. Au trecut un an, doi... patru, cinci. Mihai, conciliant și optimist. Era un reper sigur în Târgu Jiu. Era președintele filialei UAR. Era fericit că între timp reușise să scoată la lumină și un reper local istoric: arhitectul de origine austriacă Julius Doppelreiter și lucrările lui din Târgu Jiu. Mi-a făcut reală plăcere audierea împreună cu Mihai, în sala Teatrului Elvila Godeanu (de a cărui reabilitare se ocupase Mihai) a concertului cu lucrări de Erik Satie, interpretate de prietenul lui, pianistul Florin Berculescu. Am fost tot împreună la multe vernisaje de artă prilejuite, în special, de aniversările Brâncuși la Târgu Jiu.

A venit Pandemia peste noi.

Sună din nou telefonul:

- M-am internat la Panduri, trebuie să fac operația aia, nu se mai poate... Pe parcursul lunilor de spitalizare vorbeam adesea la telefon. Era tot conciliant și optimist. Până într-o zi.

Drum lin, Mihai! Sper că totuși într-o zi vom finaliza și Axa Brâncuși.

DAN (KUKI) ȘTEFAN VLADIMIR GEORGESCU (01.03.1951 - 13.01.2021)

Arhitectul Dan Georgescu a plecat dintre noi, după o luptă grea cu boala pe care speram cu toții să o învingă.

Absolvent al Universității de Arhitectură „Ion Mincu” în 1994, specializarea arhitectură și urbanism, a obținut titlul de Doctor în arhitectură în anul 2011.

În perioada 1975-1982 a activat în I.C.P.I.L. București și s-a ocupat de amenajări de sedii de bancă, restaurante, vase fluviale și maritime. Între 1982 și 1991, în cadrul I.C.C.P.M, s-a ocupat de cercetarea și proiectarea de jucării din lemn, proiecte de arhitectură de interior, proiectare de mobilier și design de produs.

După obținerea diplomei de arhitect, Dan Georgescu s-a ocupat cu proiectarea de arhitectură și execuția standurilor expoziționale, spații de protocol etc.

Arhitectul Dan Georgescu a avut o bogată activitate didactică, fiind lector atât la U.A.U.I.M - catedra studiul formei și reprezentări, la Facultatea de Arhitectură din cadrul U.S.H, cât și la Facultatea de Design din cadrul U.N.Arte. A fost autor și titular de cursuri, șef de atelier, organizator de workshopuri, organizator atelier machete.

Dan Georgescu a fost un om pasionat de profesie. A fost unul dintre profesorii iubiți ai Facultății de Arhitectură din U.S.H., dedicat formării unor generații întregi de arhitecți, îndrumând studenții din primii ani la orele de studiu formei, reprezentări, design de mobilier, ergonomie. Prin organizarea de workshopuri, ore de practică, ateliere de machete, cursuri, Dan Georgescu a transmis viitorilor arhitecți dragostea pentru meserie, punându-i în contact cu realitatea materialelor și secretele prelucrării lor în timpul fabricării mobilierului, a decorațiunilor interioare, a jucăriilor.

Amintirea lui Dan (Kuki) Georgescu va rămâne vie în sufletul colegilor, prietenilor și al multor generații de studenți.



Text: Gabriela PETRESCU



COLEGIU DIRECTOR ȘEDIINȚA DIN 09.06.2021

Colegiul Director a analizat și avizat următoarele documente pentru conferințele teritoriale și Conferința Națională:

- Regulamentul de organizare a sucursalelor
- Statutul filialelor teritoriale
- Statutul Uniunii Arhitecților din România.

SENAT ȘEDIINȚA DIN 26.02.2021

Ședința este deschisă cu un moment aniversar - 130 de ani de la evenimentul prin care s-au organizat arhitecții din România, luând ființă pe 26.02.1891 SOCIETATEA ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA. Prezentare aniversară este realizată de arh. Alexandru Panaitescu.

S-au dezbătut următoarele subiecte:

1. Proiectelor bugetelor pe anul 2021. Senatul aprobă bugetele UAR pentru anul 2021.
2. Valoarea abonamentelor la Revista Arhitectura.
3. Aprobarea pentru primirea de noi membri în UAR.
4. Aspecte legate de organizarea conferințelor teritoriale ale filialelor și sucursalelor UAR, precum și de organizarea Conferinței Naționale.
5. Prezentarea proiectului COTROCENI – INIMA MEDICINII ROMÂNEȘTI

S-AU EMIS URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

- HOTĂRÂREA NR. 1 din 26.02.2021 cu privire la primirea de noi membri;
- HOTĂRÂREA NR. 2 din 26.02.2021 privind aprobarea Bugetelor Uniunii Arhitecților din România pentru anul 2021;

ȘEDIINȚA DIN 30.03.2021

S-au dezbătut următoarele subiecte:

1. Raportul privind activitatea Uniunii Arhitecților din România pentru anul 2020 prezentat de președintele UAR, arh. Ileana Tureanu.
2. Situațiile financiare ale anului 2020.
3. Aprobarea pentru primirea de noi membri în UAR.
4. Creșterea pragului de acordare a ajutorului social pentru membrii aflați în dificultate. Doamna președinte arh. Ileana Tureanu propune să se facă o simulare financiară pentru a verifica fezabilitatea propunerii. Rezultatul simulării se va transmite online membrilor Senatului.
5. Publicarea unei Declarații de solidaritate cu UNITER și actrița Maia Morgenstern și de condamnare a tuturor manifestărilor rasiste și xenofobe.
6. Aprobarea pentru acordarea sprijinului logistic pentru organizarea bibliotecii Centrului de Cultură Arhitecturală Sibiu.
7. Susținerea pentru realizarea volumului „Urbanism și urbanști din

Cluj”, autori: Lazăr MARIAN și Vasile MITREA.

S-AU EMIS URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

- HOTĂRÂREA NR. 3 din 30.03.2021 cu privire la primirea de noi membri;
- HOTĂRÂREA NR. 4 din 30.03.2021 privind aprobarea situațiilor financiare ale anului 2020;
- HOTĂRÂREA NR. 5 din 30.03.2021 referitoare la publicarea unei Declarații de condamnare a rasismului;
- HOTĂRÂREA NR. 6 din 30.03.2021 privind aprobarea Programului Cultural „Urbanism și urbanști din Cluj”.

ȘEDIINȚA DIN 12.05.2021

S-au dezbătut următoarele subiecte:

1. Desfășurarea Conferinței Naționale și conferințelor teritoriale. Se stabilește desfășurarea Conferinței Naționale în data de 17 octombrie 2021. Conferințele teritoriale vor avea loc în perioada 1.07.- 25.09.2021.
2. Proiectul de Statut UAR, cu amendamentele propuse, care se va vota în următoarea ședință extraordinară a Senatului, organizată în acest scop, urmând ca forma finală să fie transmisă la organizațiile teritoriale pentru avizare în Conferințele teritoriale.
3. Aprobarea pentru primirea de noi membri în UAR.
4. Aprobarea perioadei organizării Bienalei Naționale de Arhitectură. Bienala se va desfășura în perioada iunie-octombrie 2021.

S-AU EMIS URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

- HOTĂRÂREA NR. 7 din 12.05.2021 cu privire la primirea de noi membri;
- HOTĂRÂREA NR. 8 din 12.05.2021 de modificare și completare a Hotărârii Senatului nr. 16/12.12.2019 privind organizarea și convocarea Conferinței naționale ordinare de alegeri;
- HOTĂRÂREA NR. 9 din 12.05.2021 pentru organizarea Bienalei Naționale de Arhitectură ediția a XIV-a 2020.

ȘEDIINȚA DIN 11.06.2021

S-au dezbătut următoarele subiecte:

1. Actualizarea documentelor privind organizarea și desfășurarea conferințelor teritoriale și a Conferinței Naționale.
2. Aprobarea următoarelor documente pentru conferințele teritoriale și Conferința Națională.
 - Regulamentul de organizare a sucursalelor;
 - Statutul filialelor teritoriale;
 - Statutul Uniunii Arhitecților din România.
3. Aprobarea pentru primirea de noi membri în UAR.

S-AU EMIS URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

- HOTĂRÂREA Nr. 10 din 11.06.2021 privind actualizarea tuturor documentelor adoptate pentru organizarea și desfășurarea conferințelor teritoriale.
- HOTĂRÂREA NR. 11 din 11.06.2021 de completare a Hotărârii Senatului nr. 4 din 27.02.2020 privind aprobarea proiectului de Statut al Uniunii Arhitecților din România.
- HOTĂRÂREA NR. 12 din 11.06.2021 de modificare și completare a Hotărârii Senatului nr. 3 din 27.02.200 pentru aprobarea Statutului-cadru al filialelor Uniunii Arhitecților din România;
- HOTĂRÂREA NR. 13 din 11.06.2021 de modificare și completare a Hotărârii Senatului nr. 17 din 12.12.2019 pentru aprobarea Regulamentului de desfășurare a conferințelor teritoriale din 2021 pentru sucursalele UAR;
- HOTĂRÂREA NR. 14 din 11.06.2021 pentru aprobarea Regulamentului de desfășurare a Conferinței Naționale a Uniunii Arhitecților din România din anul 2021;
- HOTĂRÂREA NR. 15 din 11.06.2021 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a sucursalelor Uniunii Arhitecților din România;
- HOTĂRÂREA NR. 16 din 11.06.2021 pentru aprobarea Regulamentului de desfășurare a conferințelor teritoriale din 2021 pentru filialele UAR;
- HOTĂRÂREA NR. 17 din 11.06.2021 cu privire la primirea de noi membri.



ARHITECTURA

REVISTA UNIUNII ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA FONDATĂ ÎN 1906

GREEN